

LEO KANNEK ONDERWISGROEP

Jaarverslag 2021

De foto op de cover is op verzoek van leerling Frank zelf tot stand gekomen. Hij wilde niet met zijn hoofd ‘gewoon rechtop’ op de foto, maar wilde zijn hoofd graag in een horizontale positie houden. Het illustreert de houding die hij heeft tijdens het lasergamen, want dat is wat Frank in beeld wilde brengen: directeur Anika en hij zijn aan het lasergamen ([zie het interview met Frank en Anika op pagina 44](#)) en “daarbij houd je je hoofd niet recht”. Oók niet als de fotograaf dat aan je vraagt. De fotograaf is meegegaan in Frank zijn wens, met een verrassend beeld als resultaat! Dáár houden we bij de Leo Kanner Onderwijsgroep van en het past ook bij onze manier van werken: luisteren naar de leerling, oog hebben voor wat de leerling beweegt, kijken naar de mogelijkheden en buiten de lijntjes durven kleuren. De foto toont aan dat de ruimte die wij leerlingen in hun eigen(wijs)heid bieden buitengewone resultaten kan opleveren!

4	Perspectief	31	3	Leerlingen en onderwijsprestaties	68	7	Continuïteitsparagraaf
5	In het kort	31	3.1	Leerlingen	68	7.1	Strategische koers
		34	3.2	Onderwijsprestaties	69	7.2	Ontwikkeling van de leerlingaantallen
11	1	42	3.3	Inzet NPO-gelden	71	7.3	Overige in- en externe ontwikkelingen
					72	7.4	Financieel toekomstperspectief
11	1.1	44	4	Personele kengetallen	76	7.5	Risico's en onzekerheden
11	1.2						
11	1.3	47	5	Klachten	80	8	Raad van Toezicht
12	1.4				80	8.1	Algemeen
12	1.5	50	6	Financiën	80	8.2	Samenstelling
14	1.6	50	6.1	Financieel beleid, planning & control	82	8.3	Activiteiten, belangrijkste gesprekspunten en besluiten
15	1.7	51	6.2	Treasury			
15	1.8	52	6.3	Toelichting op de balans	83	8.4	Informatievoorziening
		55	6.4	Toelichting op de exploitatie	83	8.5	Externe accountant
16	2	65	6.5	Resultaatbestemming	83	8.6	Toekomstbeeld
		65	6.6	Indicatoren			
16	2.1	66	6.7	Gevoerd beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag	85	9	Verslag MR
22	2.2				89	10	Jaarrekening 2021
27	2.3	67	6.8	Risicobeheersings- en controlesystemen			
30	2.4						

PERSPECTIEF

In een jaarverslag pleeg je achteruit te kijken, en dat doen we ook. Maar terugblikken op het verleden is vooral zinvol vanwege de verbindingen met het heden en, nóg spannender: met de toekomst.

‘Onderwijs biedt perspectief’ is het vertrekpunt van ons Koersplan 2021-2025 dat we afgelopen jaar na gesprekken met alle geledingen van onze organisatie vaststelden. Perspectief voor onze leerlingen op een mooie schoolloopbaan en, vooral, op een eigen plek in de samenleving. Maar ook perspectief voor onze medewerkers. Om zich te kunnen blijven ontwikkelen, te kunnen meebewegen met wat het onderwijs en de arbeidsmarkt van hen vragen. En perspectief voor de Leo Kanner Onderwijsgroep als gespecialiseerde en gewaardeerde organisatie, voor(t)trekker in het bieden van kansen aan leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Om zo ook de samenleving perspectief te bieden op een samen-leven waarin iedereen van waarde is.

In 2021 hebben we mooie stappen gezet in dat perspectief bieden. De vaststelling van ons koersplan is op zichzelf al een mooi wapenfeit. Maar we zetten ook nieuwe stappen in het realiseren van innovatieve onderwijsvormen aan leerlingen op zorg- of andere locaties. We gingen nog meer verbindingen aan met andere schoolbesturen, samenwerkingsverbanden en zorgpartners. En, het belangrijkste, onze leerlingen behaalden mooie resultaten bij hun examens, in hun positieve uitstroom naar vervolgonderwijs, in de bestendinging naar een vervolgopleiding of de arbeidsmarkt. En dat allemaal onder die complexe ‘Covid19-omstandigheden’, want ook in 2021 ontkwamen we helaas niet aan alle complicerende perikelen die de pandemie met zich meebracht.

Des te groter is de bewondering voor alle collega’s en leerlingen, maar ook voor hun ouders en alle anderen om hen en ons heen. Dat dwars door alle beperkingen van welke aard ook 2021 tóch een heel positief jaar is geweest voor de Leo Kanner Onderwijsgroep. Dit is vooral te danken aan de inzet van al die mensen. Een diepe buiging is dus op zijn plaats!

Onze worsteling is nog niet voorbij, maar we zetten er op in dat we weer snel overeind komen, schouders naar achteren, hoofd omhoog. Gericht op perspectief. Voorbij vermeende beperkingen. Om, met alle opgedane ervaringen uit 2021 en de meer dan 50 jaar daarvoor, te werken aan onze in het koersplan beschreven missie: ‘Samen zorgen dat onze leerlingen zich in hun eigen-(wijs)-heid kunnen ontplooien.’!

Leiderdorp, 13 mei 2022

Rien Timmer, **voorzitter College van Bestuur**
Sander Verheul, **lid College van Bestuur**

DE LEO KANNER ONDERWIJSGROEP-LOCATIES SAMEN ZORGEN WIJ ERVOOR DAT ONZE LEERLINGEN ZICH IN HUN EIGEN(WIJS)HEID ONTPLOOIEN

LEO
KANNER
SCHOOL
SO

LEO KANNERSCHOOL SO (OEGSTGEEST)
VOOR LEERLINGEN MET EEN ONDERWIJS-
ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE BINNEN HET
AUTISMESPECTRUM
LEOKANNERSCHOOL-SO.NL

LEO
KANNER
DE
MUSKETIER

LEO KANNER DE MUSKETIER (SO, ZOETERMEER)
VOOR LEERLINGEN MET DIVERSE
ONDERWIJSONDERSTEUNINGSBEHOEFTE
LEOKANNERDEMUSKETIER.NL

LEO
KANNER
ESB LUMC
CURIUM

LESPLAATS LEO KANNER ESB LUMC-CURIUM (OEGSTGEEST)
VOOR LEERLINGEN DIE OPGENOMEN ZIJN VOOR
DAG-KLINISCHE OF KLINISCHE BEHANDELING
IN LUMC CURIUM
LEOKANNER-ESB-LUMC-CURIUM.NL

LEO
KANNER
SCHOOL ZONDER
MUREN

SCHOOL ZONDER MUREN (OEGSTGEEST)
VOOR LEERLINGEN VAN 6 T/M 18 JAAR DIE
NIET TOT ONTWIKKELING KOMEN BINNEN
HET BESTAANDE ONDERWIJSAANBOD
LEOKANNER-SCHOOLZONDERMUREN.NL

LEO
KANNER
P.C. HOOF
COLLEGE

LEO KANNER P.C. HOOF COLLEGE (VSO, LEIDERDORP)
VOOR LEERLINGEN MET DIVERSE ONDERWIJS-
ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE
LEOKANNERPCHOOFTCOLLEGE.NL

LEO
KANNER
COLLEGE

LEO KANNERCOLLEGE (VSO, LEIDEN)
VOOR LEERLINGEN MET EEN ONDERWIJS-
ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE BINNEN
HET AUTISMESPECTRUM
LEOKANNERCOLLEGE.NL

LEO
KANNER
SCHOOL
VSO

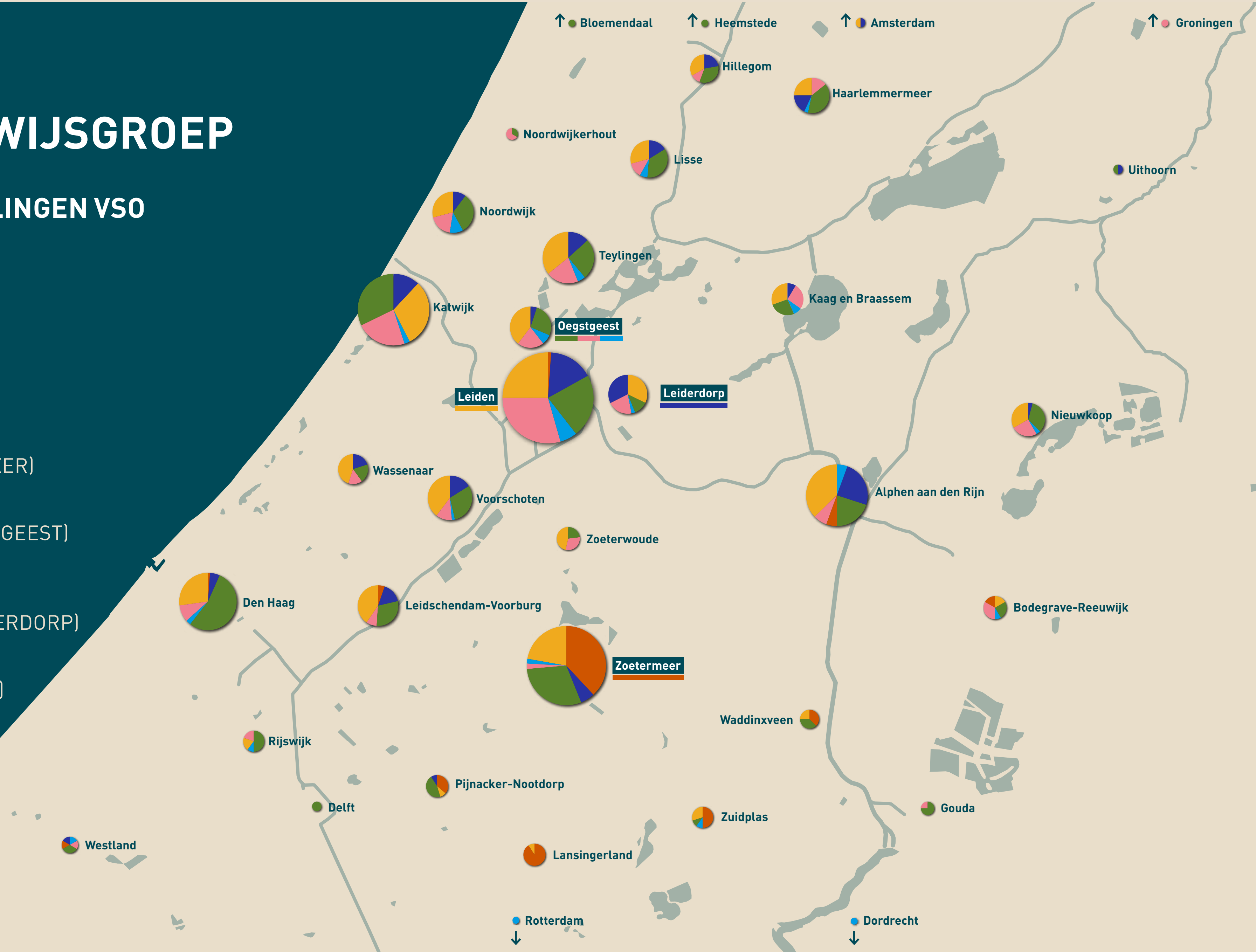
LEO KANNERSCHOOL VSO (OEGSTGEEST)
VOOR LEERLINGEN MET EEN ONDERWIJS-
ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE BINNEN
HET AUTISMESPECTRUM
LEOKANNERSCHOOL-VSO.NL

REGIOFUNCTIE LEO KANNER ONDERWIJSGROEP

6 LOCATIES | 1.075 LEERLINGEN
285 LEERLINGEN SO EN 790 LEERLINGEN VSO
UIT 35 GEMEENTEN

AANTAL LEERLINGEN
PER 1 OKTOBER 2021

- LEO KANNER SCHOOL SO (OEGSTGEEST)
174 LEERLINGEN
- LEO KANNER DE MUSKETIER (ZOETERMEER)
89 LEERLINGEN
- LEO KANNER ESB LUMC-CURIUM (OEGSTGEEST)
INCLUSIEF SCHOOL ZONDER MUREN
47 LEERLINGEN
- LEO KANNER P.C. HOOFTCOLLEGE (LEIDERDORP)
135 LEERLINGEN
- LEO KANNER SCHOOL VSO (OEGSTGEEST)
314 LEERLINGEN
- LEO KANNER COLLEGE (LEIDEN)
316 LEERLINGEN

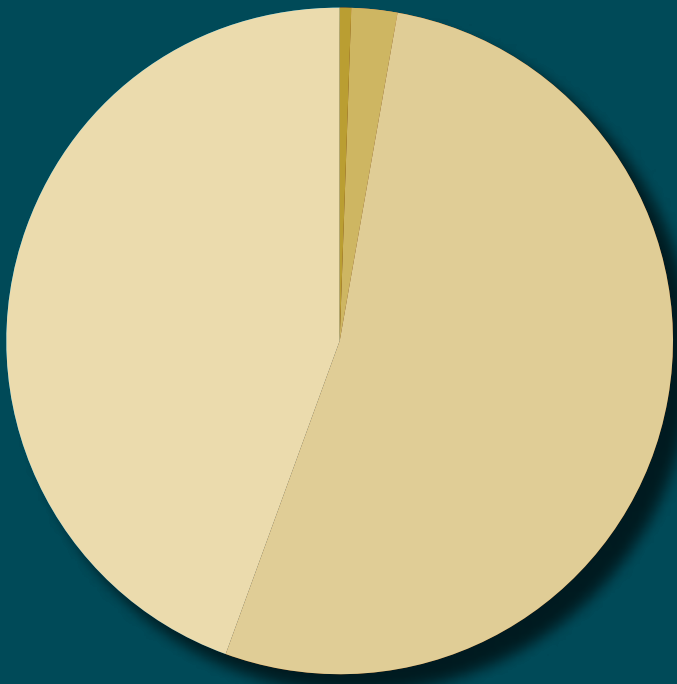

PERSONEEL

EIND 2021 304 MEDEWERKERS

↑ 39 NIEUWE MEDEWERKERS
↓ 32 MEDEWERKERS UIT DIENST

ZIEKTEVERZUIM: 5,37%
ZIEKMELDINGSFREQUENTIE: 1,15
GEMIDDELDE VERZUIMDUUR: 23,88 DAGEN

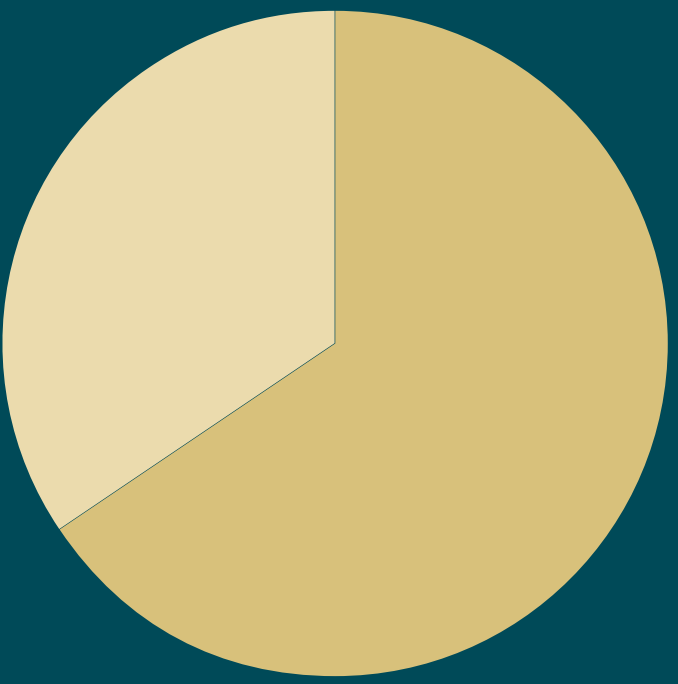
AANTAL MEDEWERKERS: 304
↑ 9

2 CVB
↑ 0

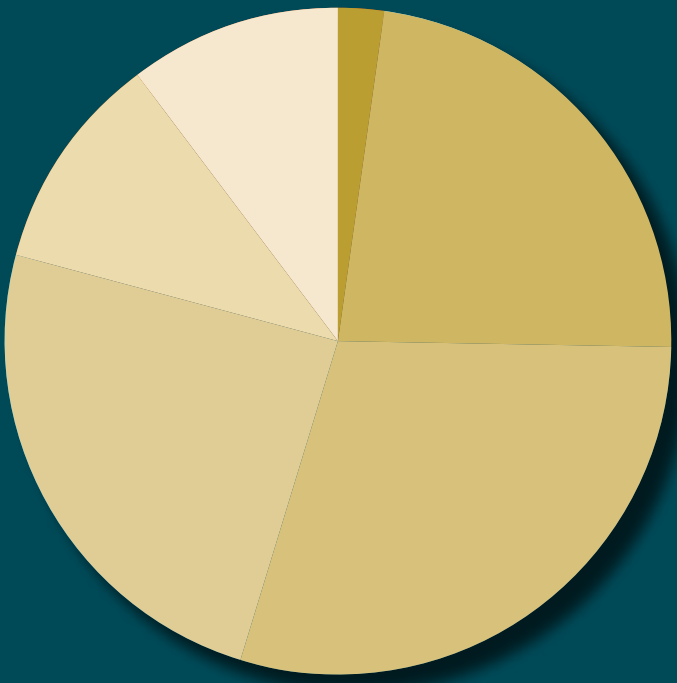
5 DIRECTIE /
2 ADJUNCT-DIRECTEUREN
↓ 1

160 ONDERWIJZEND PERSONEEL
↑ 8

135 ONDERWIJSONDERSTEUNEND
PERSONEEL
↑ 2

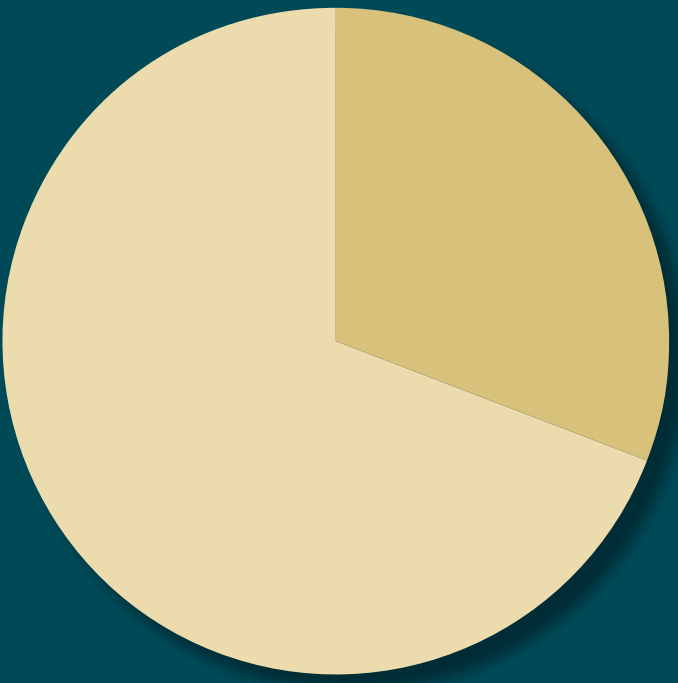

65,8% PARTTIME
34,2% FULLTIME

VERDELING
NAAR LEEFTIJD

2,3% <25
23,0% 25-34
29,6% 35-44
24,3% 45-54
10,5% 55-59
10,2% 60+

30,9% MAN
69,1% VROUW

UITSTROOM EN SLAGINGSPERCENTAGES

De uitstroom en de onderwijsresultaten komen over het algemeen overeen met de trend van voorgaande jaren en met de onderwijsconcepten van de locaties. De resultaten laten zien dat leerlingen de vereiste kennis en vaardigheden halen om succesvol te zijn op hun vervolgbestemming.

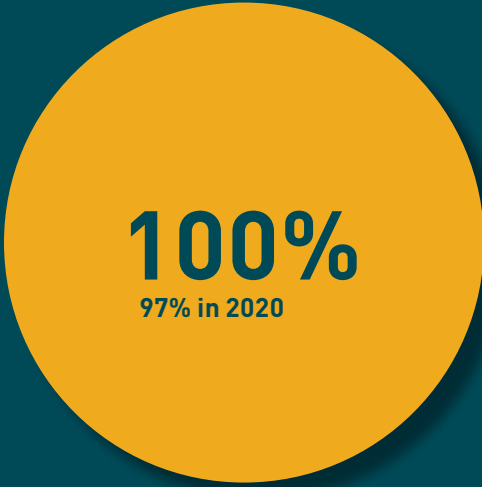
De meeste SO-leerlingen stromen, net als voorgaande jaren, door naar een VSO-school.

P.C. HOOFTCOLLEGE
DIPLOMA
VMBO-TL
15 KANDIDATEN

P.C. HOOFTCOLLEGE
ENTREEOPLEIDING
13 KANDIDATEN

LEO KANNERCOLLEGE
DIPLOMA
VMBO-TL
27 KANDIDATEN

LEO KANNERCOLLEGE
DIPLOMA
HAVO
14 KANDIDATEN

LEO KANNERCOLLEGE
DIPLOMA
VWO
14 KANDIDATEN

LEO KANNERSCHOOL VSO
ENTREEOPLEIDING
9 KANDIDATEN

FINANCIËN

EXPLOITATIE 2021

BATEN	
Rijksbijdragen	€ 22.997.879
Overige overheidsbijdragen	€ 201.223
Overige baten	€ 245.510
Totaal baten	€ 23.444.612
LASTEN	
Loonkosten	€ 18.531.939
Overige personeelslasten	€ 1.214.033
Afschrijvingen	€ 445.574
Huisvestingslasten	€ 1.009.556
Overige lasten	€ 1.774.765
Totaal lasten	€ 22.975.867
Saldo baten en lasten	€ 468.744

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	
Financiële baten	€ 6
Financiële lasten	€ 5.961
Saldo financiële baten en lasten	€ -5.955

NETTO RESULTAAT	€ 462.790
-----------------	-----------

VERKORTE BALANS EIND 2021

ACTIVA	
Gebouwen en terreinen	€ 184.415
Overige materiele vaste activa	€ 1.680.317
Financiële vaste activa	€ 3.750
Vorderingen	€ 1.675.987
Liquide middelen	€ 5.535.750
Totaal activa	€ 9.080.219

PASSIVA	
Eigen vermogen	€ 5.236.586
Voorzieningen	€ 1.625.249
Kortlopende schulden	€ 2.218.384
Totaal passiva	€ 9.080.219

RESULTAATBESTEMMING

Het over 2021 behaalde resultaat wordt volledig toegevoegd aan de algemene reserve. Daarmee bedraagt de vrij besteedbare algemene reserve per eind 2021 € 5.236.586.

FINANCIEEL GEZOND

De LKO staat er per eind 2021 financieel gezond voor. Alle financiële indicatoren liggen ruim boven de signaleringsgrenzen die de Inspectie van het Onderwijs hanteert. De verwachte vermogenspositie per eind 2022 en in meerjarenperspectief is structureel meer dan goed.

BIJZONDER IN 2021

JANUARI

- Lockdown
- 1 januari: nieuwe directeur Anika Remery, Leo Kannerschool VSO, opvolger van Douwe Splinter

FEBRUARI

- 15 februari: scholen na lockdown weer open

MAART

- Deelname bestuurlijke visitatie; visitatiecommissie PO-Raad neemt de LKO onder de loep
- 18 maart: werkbezoek burgemeester Emile Jaensch aan de Leo Kannerschool VSO
- 21-25 maart: De Week van de Lentekriebels, thema: 'seksuele en gender diversiteit'
- 27 maart t/m 4 april: Week van Autisme met webinars voor ouders over 'Motivatie en autisme' en voor medewerkers over 'Welbevinden op school'

APRIL

- Overeenstemming met vakbonden over specifieke uitvoering cao-toeslag voor VSO
- Verschijning extern rapport over de verdere verbetering van de ICT-infrastructuur binnen de LKO

MEI

- Eindexamens VSO

JUNI

- Vaststelling Koersplan 2021-2025
- Afscheid Berna Dubelaar als leidinggevende van de locatie ESB LUMC-Curium

DECEMBER

- Versnelde en onverwachte lockdown, gevolgd door vervroegde kerstvakantie

NOVEMBER

- Introductie nieuw Vitaliteitsbeleid met MT-beleidsdag
- Afscheid RvT-leden Sander Bersee en Gerard van Wijhe, Dickie Gunning is toegetreden, nadat eerder al Paul van Maanen het voorzitterschap overnam
- Ouderwebinar 'Autisme als contextblindheid' door Peter Vermeulen

OKTOBER

- De aanvraag voor de nevenvestiging op zorglocatie Kleen4Care in de gemeente Teylingen

SEPTEMBER

- Zomerbijeenkomst (uitgestelde nieuwjaarsbijeenkomst) met alle medewerkers bij Sligro Leiden

AUGUSTUS

- 1 augustus: Paul van der Vijver nieuwe directeur van ESB LUMC-Curium

JULI

- Aanstelling Raymon Hoek als nieuwe voorzitter van de MR
- Promotietrajecten met universiteiten van start: aanstelling twee interne promovendi t.b.v. promotieonderzoek vanuit de LKO aan de VU en de RUL
- Diploma-uitreikingen op alle locaties en afscheid eindgroepen: alles feestelijk en toch 'corona-proof'

ALGEMEEN

1.1 ALGEMENE GEGEVENS

Naam	Stichting Professor Dr. Leo Kanneronderwijsgroep
Adres	Elisabethhof 17, 2353 EW Leiderdorp
Telefoon	071 515 05 99
E-mail algemeen	info@leokanner.nl
E-mail leerlingenadministratie	administratie@leokanner.nl
Website	www.leokanner.nl
KvK-nummer	41165490
Bestuursnummer	30968
Brin-nummer	00NT

1.2 JURIDISCHE STRUCTUUR

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een stichtingsvorm. De Stichting Professor Dr. Leo Kanner-onderwijsgroep (hierna te noemen: LKO) is op 8 juni 1968 opgericht en kent Oegstgeest als statutaire vestigingsplaats. De stichting heeft het bestuur en beheer over één school (één BRIN-nummer) voor speciaal onderwijs en verzorgt speciaal en voortgezet speciaal onderwijs voor kinderen en jongeren van 4 t/m 20 jaar, op zes verschillende locaties in Leiden, Oegstgeest, Leiderdorp en Zoetermeer.

1.3 MISSIE EN DOELSTELLING

De statutaire doelstelling van de LKO staat formeel beschreven in onze statuten. Kort samengevat gaat het om het geven van onderwijs aan leerlingen met uiteenlopende onderwijsonder-steuningsbehoeften. We bieden hen speciale lesplekken waar

zij het beste tot ontwikkeling komen. Bij de doelstelling hoort ook dat we onze expertise delen om kinderen met extra onder-steuningsbehoeften ook elders ondersteunen. Zo werken we aan het invullen van het recht op onderwijs voor alle leerlingen, ook als dit bij wet nog niet geregeld is.

DE MISSIE VAN LKO

Samen zorgen wij ervoor dat onze leerlingen zich in hun eigen(wijs)heid ontplooien. In onze visie op onderwijs betekent dit dat we, verbonden met de samenleving, onderwijs met perspectief bieden.

PERSPECTIEF

- Voor onze leerlingen, in hun vervolgstappen op weg naar volwassenheid.
- Voor alle medewerkers die, om onze missie waar te kunnen maken, perspectief moeten blijven houden binnen hun vak. We willen hen de kans bieden zich een werkzaam leven lang te ontwikkelen, in samenhang met onze leerlingen.

We vinden het belangrijk dit alles in een veilige en gestruc-tureerde leeromgeving te doen, in goede samenwerking met ouders en hulpverlening. In ons Koersplan 2021-2025 hebben we beschreven dat we dit doen door het verder verdiepen en verbreden van ons aanbod, zodat leerlingen vanuit hun eigen-(wijs)-heid toewerken naar een passende plek in de samen-leving, en door een werkgever te zijn die zich door meebewegen onderscheidt op de arbeidsmarkt.

Voor meer informatie: www.leokanner.nl.

1.4 ORGANISATIE, GOVERNANCE EN BESTURINGSFILOSOFIE

De LKO kent een scheiding tussen bestuur en toezicht (Bestuur/Raad van Toezicht-model), met daarnaast een versterkte rol van de integrale schooldirecteur. De primaire verantwoordelijkheid voor het bestuur van de organisatie ligt bij het College van Bestuur (CvB). Het CvB treedt op als bevoegd gezag en is daarmee verantwoordelijk voor de vaststelling en de uitvoering van beleid. Daarnaast is het CvB het aanspreekpunt voor de externe contacten, zoals landelijke en lokale overheden en de inspectie. De Raad van Toezicht (RvT) vervult de toezichthoudende taak ten opzichte van het CvB, en opereert op afstand. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van CvB en RvT zijn vastgelegd in de statuten en uitgewerkt in reglementen. De eigen Besturingsfilosofie is leidraad voor de interne verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Uitgangspunt is dat deze zo decentraal mogelijk belegd zijn.

De medezeggenschap is georganiseerd op basis van de Wet Medezeggenschap Scholen volgens het principe ‘Medezeggen-schap volgt zeggenschap’. De LKO heeft op stichtingsniveau een MR en op locatieniveau klankbordgroepen. In onderlinge samenhang geven zij de medezeggenschap vorm en stem. In 2021 is de al eerder vastgestelde nieuwe medezeggenschapsstructuur volledig ingericht. Dat houdt concreet in dat de rol van de klankbordgroepen waar mogelijk is versterkt, terwijl de stichtingsbrede rol van de MR wordt gehandhaafd.

Elke locatie wordt aangestuurd door een integraal verantwoordelijke directeur. Het CvB en de directeuren vormen samen het managementteam (MT) van de stichting. Het CvB is verbonden met alle locaties en probeert zoveel als mogelijk en wenselijk op de locaties aanwezig te zijn.

Het bestuursbureau, met specialisten voor personele en financiële zaken, onderwijskwaliteit, autisme, administratie en (bestuurs-)secretariaat, ondersteunt de organisatie bij het ontwikkelen, implementeren en bewaken van beleid. Op het bestuursbureau werken per ultimo 2021 in totaal 8,65 fte (inclusief 2,0 fte van het CvB), exclusief externe inhuur van een controller (circa 12 uren per week). Het voeren van de personele en financiële administratie is belegd bij een extern bureau (OHM).

De activiteiten met betrekking tot ambulante begeleiding binnen het reguliere onderwijs zijn ondergebracht in de Coöperatieve Vereniging AED (Ambulante Educatieve Dienst) Leiden. De LKO is een van de drie leden van de AED.

Het [organogram](#) geeft de organisatie van de LKO weer, zoals deze actueel was in het verslagjaar.

1.5 SAMENSTELLING COLLEGE VAN BESTUUR

De LKO wordt bestuurd door een tweehoofdig College van Bestuur (CvB). Er is geen strikte scheiding in de portefeuilles, beide leden kennen wel hun eigen aandachtsgebieden en accenten, zie www.leokanner.nl.

Gedurende het verslagjaar vonden geen wijzigingen plaats in de samenstelling van het CvB: Rien Timmer was voorzitter en Sander Verheul lid van het CvB. Voor de bezoldiging van de CvB-leden verwijzen we naar de jaarrekening. De LKO heeft een terughoudend declaratiebeleid voor de CvB-leden. Declaraties worden uitsluitend vergoed na accordering door de voorzitter van de RvT.

Rien Timmer bekleedde in 2021 de volgende nevenfuncties:

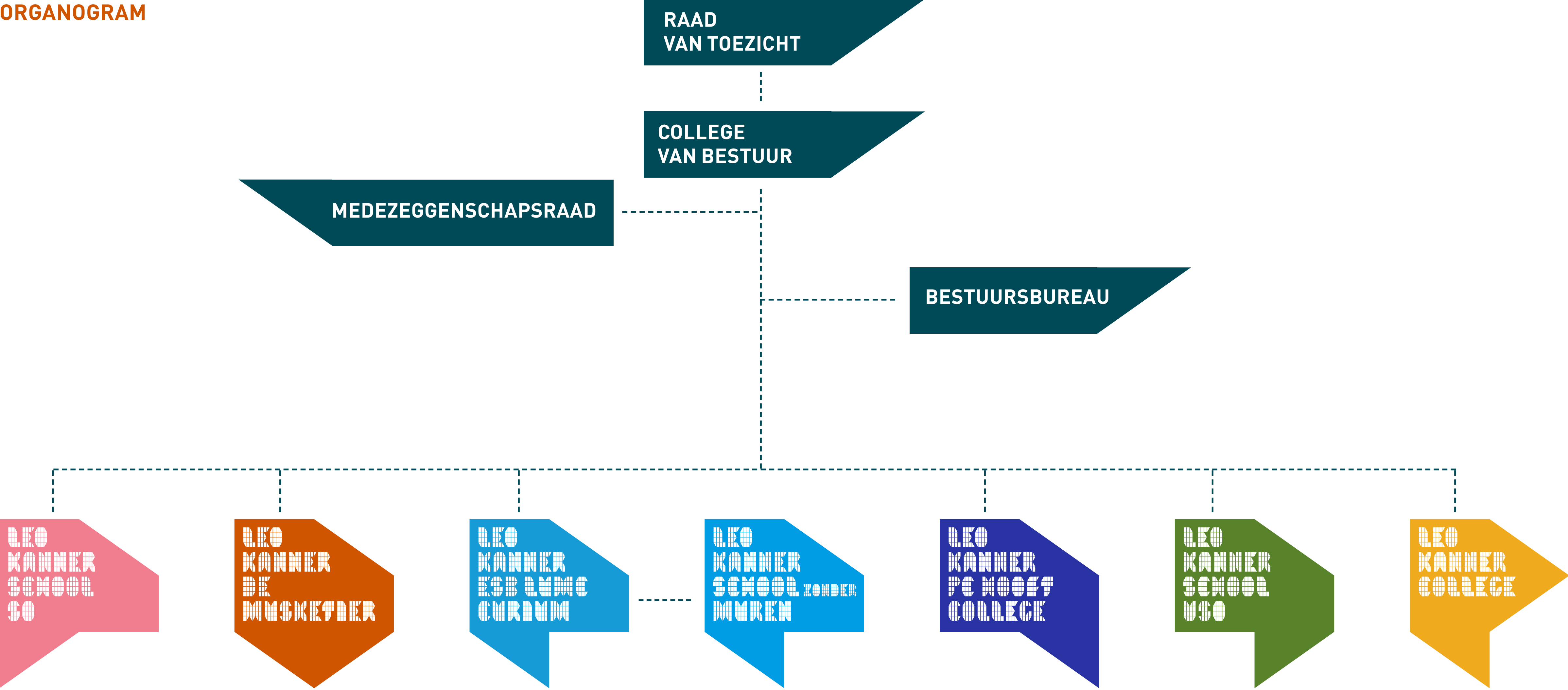
- Voorzitter Raad van Toezicht Hogeschool iPABO te Amsterdam en Alkmaar (betaald).
- Externe klokkenluider Pensioenuitvoeringsbedrijf PGGM te Zeist (betaald).
- Voorzitter Christen Unie afdeling Leiden e.o. (onbetaald).

Sander Verheul bekleedde in 2021 de volgende nevenfunctie:

- Voorzitter Raad van Toezicht Pontes scholengroep in Zeeland (betaald).

De leden van het CvB voeren jaarlijks voortgangsgesprekken met de remuneratiecommissie van de RvT. Daarin worden o.a. afspraken gemaakt over de bezoldiging (zie de jaarrekening) en scholing. Beide CvB-leden hebben in 2021 scholingen gevolgd over uiteenlopende onderwerpen, en volgden een aantal webinars en seminars.

ORGANOGRAM

1.6 SCHOOLGEBOUWEN

LEO KANNERSCHOOL SO (OEGSTGEEST)

LEO KANNER DE MUSKETIER (SO, ZOETERMEER)

LESPLAATS LEO KANNER ESB LUMC-CURIUM
EN SCHOOL ZONDER MUREN (OEGSTGEEST)

LEO KANNER P.C. HOOFTCOLLEGE (VSO, LEIDERDORP)

LEO KANNERSCHOOL VSO (OEGSTGEEST)

LEO KANNERCOLLEGE (VSO, LEIDEN)

Daarnaast verzorgt de LKO onderwijs op andere locaties, met name bij zorgboerderijen, aan leerlingen die bij ons ingeschreven staan en in toenemende mate aan leerlingen die bij andere schoolbesturen staan ingeschreven. In dat kader worden procedures doorlopen om nevenvestigingen te formaliseren. Naar verwachting zal de eerste nevenvestiging op een zorglocatie in 2022 volledig geformaliseerd zijn.

1.7 CODE GOED BESTUUR PRIMAIR ONDERWIJS

Per 1 augustus 2010 is de Wet Goed Onderwijs, Goed Bestuur voor instellingen in het primair en voortgezet onderwijs van kracht. De LKO is lid van de brancheorganisatie voor het primair onderwijs, de PO-Raad, en heeft de Code Goed Bestuur Primair Onderwijs onderschreven. In deze code zijn de basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders en managers in het primair onderwijs. In 2017 is de Code Goed Bestuur verder aangescherpt, gericht op het tegengaan van belangenverstrengeling en het bevorderen van transparantie. In het najaar van 2020 is de Code Goed Bestuur vernieuwd. De belangrijkste verandering ten opzichte van de bestaande code is dat deze nieuwe Code Goed Bestuur principe based is. Vier principes staan centraal: Goed onderwijs voor alle kinderen - Verbinding met de maatschappelijke context – Professionalisering - Integriteit en transparantie. Daarnaast zijn aan elk principe denkrichtingen verbonden die het gesprek tussen bestuurders en toezichthouders en andere partijen stimuleren. De LKO volgt deze Code Goed Bestuur Primair Onderwijs.

1.8 MAATSCHAPPELIJKE THEMA'S

In zijn brief van 11 november 2021 heeft minister Slob de schoolbesturen verzocht om in het bestuursverslag te rapporteren over doelen waarvoor middelen zijn ingezet en de resultaten hiervan op vijf maatschappelijke thema's. Onderstaand geven we per thema aan of en zo ja op welke plek wij deze in het bestuursverslag hebben opgenomen:

Strategisch Personeelsbeleid

Opgenomen in hoofdstuk 2.2 Strategisch Personeelsbeleid.

Passend Onderwijs

Opgenomen in hoofdstuk 2.3 Samenwerken.

Allocatie van middelen naar schoolniveau

Opgenomen in hoofdstuk 6.1 Financieel beleid, planning & control.

Werkdruk

Opgenomen in hoofdstuk 2.2 Strategisch Personeelsbeleid.

Onderwijsachterstanden

Niet opgenomen, omdat dit punt voor de LKO niet van toepassing is (in die zin dat de LKO, naast de reguliere bekostiging voor SO/VS0, geen aanvullende middelen ter bestrijding van onderwijsachterstanden ontvangt).

Nationaal Programma Onderwijs

Opgenomen in hoofdstuk 3.3. Nationaal Programma Onderwijs.

De vijf maatschappelijke thema's, vastgesteld door het Ministerie van Onderwijs:

- Strategisch Personeelsbeleid
- Passend Onderwijs
- Allocatie van middelen op schoolniveau
- Werkdruk
- Onderwijsachterstanden

BELEID

IN DIT HOOFDSTUK VERANTWOORDEN WE DE IN 2021 BEREIKTE RESULTATEN OP ONZE STRATEGISCHE AMBITIES

In 2021 hebben we onze nieuwe koers vastgesteld. De koers van de LKO is gericht op behouden en ontwikkelen van onze expertise op onze scholen en op het verbinden van kinderen en jongeren aan het onderwijs. Wij willen een proactieve bijdrage leveren aan de maatschappelijk ontwikkelingen richting meer maatwerk en meer inclusie. Dat doen wij niet alleen door onze actieve inzet en middelen vrij te maken en te houden voor innovatieve trajecten, maar ook door ons te mengen in het maatschappelijk debat: wat verstaan we eigenlijk onder containerbegrippen als ‘maatwerk’ en ‘inclusie’? Wij doen dat laatste door ons actief te ‘bemoeien’ in landelijke en regionale netwerken. Idealen staan bij ons hoog in het vaandel, maar teleurstelling ligt op de loer. Een zoektocht naar de balans tussen beide is werken, werken en nog eens werken. Onze koers heeft ook impact op onze bestaande locaties. Wat daar goed gaat (en dat is heel veel) willen we in stand houden. En we staan open voor nieuwe initiatieven daar waar innovatie tot nog betere resultaten voor alle leerlingen kan leiden, of tot ‘gewoon goed’ voor meer leerlingen.

IN ONS KOERSPLAN IS DIT ALS VOLGT BESCHREVEN:

We verdiepen en verbreden ons aanbod, zodat leerlingen vanuit hun eigen-(wijs)-heid toewerken naar een passende plek in de samenleving.

IN ONS VERSLAG VOLGEN WE DE HOOFDDOMEINEN BINNEN ONS BELEID:

- Onderwijs en kwaliteit (het kernproces)
- Mensen
- Samenwerken (onze partners)
- Middelen en organisatie

2.1 KOERSPLAN: ONDERWIJS EN KWALITEIT

In de kaderbrief 2021 hebben we vastgesteld welke inzet van middelen nodig is om onze ambities waar te maken. In deze paragraaf laten we per ambitie zien wat de investering heeft opgeleverd en geven we een beeld van de ontwikkelingen op het gebied van onderwijs en kwaliteit in 2021.

Goed onderwijs betekent voor ons:

- Onderwijs dat een realistische ontwikkeling van onze leerlingen mogelijk maakt.
- Onderwijs dat recht doet aan de ontplooiing van eigen-(wijs)-heid binnen een van onze locatiespecifieke onderwijssettingen.
- Onderwijs dat zich richt op ontwikkeling in de breedste zin van het woord: niet alleen wat betreft kennis(niveau), maar ook leergebied overstijgend.

Het realiseren van goed onderwijs gaat niet vanzelf, maar vraagt een kritische wijze van denken en handelen van alle medewerkers. Ook is het belangrijk dat er een infrastructuur is die ons in staat stelt te reflecteren op onze manier van werken en de resultaten die we boeken. In 2021 waren de volgende onderwerpen van belang:

Kwaliteit van ons handelen:

- Het faciliteren van de ontwikkeling van schoolplannen (2021-2025).
- Investeren in het doorontwikkelen van kwaliteitszorg (o.a. pop-ups, scholing interne auditoren, onderzoeken interne audits HvO, vormgeving schooljaaranalyses, verdere scholing sleutelfiguren).
- Het faciliteren van wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van ons onderwijs (masterprojecten met Universiteit Leiden).
- Het versterken van ICT in het onderwijsaanbod en als ondersteuning in de organisatie (scholing medewerkers Office 365, ondersteuning strategische inzet ICT in het onderwijs (SIVON)).
- Het faciliteren van toegang tot wetenschappelijke kennis (implementeren en uitbreiden kennisbank, congresbezoeken, studiereizen).

Faciliteren pedagogische/didactische concepten (onderwijs-zorg), inclusief huisvesting

- Ontwikkelen netwerk van nevenlocaties en organiseren van een onderwijszorg continuüm (o.a. ZOJA, Kleen4Care, zorgboerderijen).
- Doorontwikkelen School Zonder Muren.

Gepersonaliseerd onderwijsaanbod

- Faciliteren van locaties bij de inzet van software en hardware om het onderwijs te personaliseren binnen de bandbreedte van hun concept (uitvoering op locaties).
- Faciliteren van locaties bij de doorontwikkeling en borging van onderwijs op afstand (uitvoering op locaties).

In 2021 hebben we onze koers voor de komende vier jaar bepaald. Resultaat is het Koersplan 2021-2025.

ONTWIKKELEN VAN SCHOOLPLANNEN

In 2021 hebben we onze koers voor de komende vier jaar opnieuw bepaald. We hebben dit vastgelegd in het koersplan LKO. De ambities uit ons koersplan worden vertaald in de schoolplannen van de locaties. Eind schooljaar 2021-2022 moeten deze schoolplannen klaar zijn. We hebben middelen beschikbaar gesteld om de locaties te ondersteunen bij het ontwikkelen van hun schoolplannen. Hier hebben de locaties op verschillende manieren gebruik van gemaakt: Leo Kannerschool SO Oegstgeest, ESB LUMC-Curium (incl. School zonder Muren) en Leo Kannerschool De Musketier hebben gekozen voor de inzet van onze kwaliteitsadviseur als procesbegeleider. Leo Kannerschool VSO Oegstgeest en het P.C. Hooftcollege hebben gekozen voor de inzet van een extern onderwijskundig adviesbureau om hen te begeleiden in dit proces. Het Leo Kannercollege ontwikkelt de schoolplannen zonder begeleiding. We realiseren op alle locaties schoolplannen die een goede afgeleide zijn van ons koersplan en waarbij alle medewerkers betrokken zijn.

Het opstellen van de schoolplannen loopt door de Covid19 omstandigheden enige vertraging op, maar in juli 2022 stellen we de nieuwe schoolplannen vast.

INVESTEREN IN HET DOORONTWIKKELEN VAN KWALITEITSZORG

Onze interne auditoren ondersteunen bij het zichtbaar maken van de kwaliteit van ons onderwijs. In 2021 hebben we de mogelijkheden tot samenwerking verkend met de auditoren van onze collega-schoolbesturen in het Huis van het Onderwijs (HvhO). Met als resultaat een gezamenlijk visiestuk waarmee we gezamenlijk audits kunnen uitvoeren. Vervolgens hebben we een eerste gezamenlijke bijeenkomst georganiseerd voor de interne auditoren in het HvhO. Een zinvolle en gezellige kennismaking waarin kennis over de Kwaliteitsnorm Speciaal Onderwijs is geactualiseerd. In 2021 hadden we als LKO ook de primeur van de eerste audit in deze HvhO-samenwerking. Op Leo Kannerschool VSO Oegstgeest voerden een auditor van de LKO samen met een auditor van Resonans Onderwijs een audit uit naar de kwaliteit van de praktijklessen. Dit leverde niet alleen audit-gerelateerde bevindingen op, maar leidde ook tot uitnodigingen voor werkbezoek en kennisdeling tussen de Leo Kannerschool VSO Oegstgeest en een vergelijkbare locatie van Resonans Onderwijs. In het najaar van 2021 volgde nog een audit op een locatie van Resonans Onderwijs, uitgevoerd door een auditor van de LKO samen met een auditor van Resonans Onderwijs. Beide audits stellen ons in staat om inzichten buiten de LKO te verzamelen en daarmee kritisch naar onze eigen organisatie te kijken.

In 2021 hebben we weer drie nieuwe auditoren opgeleid, zodat ons auditorenteam op volle sterkte blijft. We hebben geen

specifieke pop-ups georganiseerd voor de doorontwikkeling van de kwaliteitszorg. Hier bleek in 2021 geen vraag naar te zijn.

De onderwijskundig begeleiders zijn belangrijke sleutelfiguren in onze kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur. Om hen te ondersteunen hebben zij een ontwikkeltraject gevolgd. De onderwijskundig begeleiders zijn getraind door een extern bureau en zijn zich nu meer bewust van hun rol in onze kwaliteitszorg, de specifieke samenwerking met de locatiedirecteur en leerkrachten. Daarbij zijn de contacten tussen de onderwijskundig begeleiders geïntensiveerd ten behoeve van de kennisdeling binnen de LKO.

HET FACILITEREN VAN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

We hebben binnen de LKO een projectteam opgestart dat bestaat uit de voorzitter van het CvB, een MT-lid, een kwaliteitsadviseur en de autismespecialist. Deze investering heeft geleid tot concrete vormen van samenwerking met de wetenschap. In 2021 hebben we twee promotieplaatsen beschikbaar gesteld: één in samenwerking met de VU en één in samenwerking met de Universiteit Leiden. Beide promotieplaatsen worden ingevuld door medewerkers van de LKO. Voor het promotieonderzoek met de VU zijn we de samenwerking aangegaan met het Nederlands Autisme Register. Dit biedt ons toegang tot een unieke database met cijfers over autisme die wij kunnen gebruiken om de effecten van ons onderwijs te onderzoeken. Ter voorbereiding op het promotieonderzoek i.s.m. de Universiteit Leiden hebben we een onderzoeksagenda

opgesteld en zijn we in 2021 gestart met het uitvoeren van masterprojecten op onze locaties ter voorbereiding op het promotieonderzoek. Door Covid19-maatregelen waren we echter beperkt in de uitvoering hiervan, daarom krijgt dit project een vervolg in 2022. Tijdens de gesprekken over wetenschappelijk onderzoek constateerden we dat binnen de LKO nog meer onderzoek wordt gedaan, o.a. praktijkgericht onderzoek ter afronding van MasterSEN-opleidingen. We wilden hiervoor in 2021 een onderzoeksprogramma LKO ontwikkelen, waarin we de diverse onderzoeken en de resultaten kunnen bundelen en inzichten beter met elkaar en met externen kunnen delen. Het opstellen van de onderzoeksagenda hebben we moeten uitstellen naar 2022.

In 2021 hebben we drie nieuwe auditoren opgeleid.

CHANTAL VAN DEN HELDER

Kwaliteitsadviseur/promovendus LKO

De LKO heeft enorm veel kennis in huis. Kennis die vooral gebaseerd is op jarenlange ervaring. De onderwijsgroep wilde die kennis beter kunnen duiden en waarderen en bedacht dat wetenschappelijk onderzoek hier mogelijk een bijdrage aan zou kunnen leveren. Vanuit deze gedachte en vanuit het willen ´binden en boeien´ van medewerkers ontstond het idee om twee promotieplaatsen ter beschikking te stellen, heel bijzonder voor het onderwijs!

Chantal van den Helder is een van de promovendi: “Via ons netwerk kwamen we in contact met de Universiteit Leiden en de Vrije Universiteit Amsterdam. In samenwerking met deze universiteiten, en met het Nederlands Autisme Register, onderzoeken we de kenmerken en de impact van ons onderwijs. Met de promotieplaatsen willen we een brug slaan tussen de praktijk en de wetenschap. De bedoeling is dat de onderzoeken resulteren in wetenschappelijke artikelen en een proefschrift. Dit willen we ook laagdrempelig delen met betrokkenen. Het wetenschappelijk onderzoek brengt de LKO gedegen kennis over de kwaliteit van het onderwijs. Want als je kennis wilt delen, moet je weten wat die kennis is.”

HET VERSTERKEN VAN ICT IN HET ONDERWIJSAANBOD EN ALS ONDERSTEUNING IN DE ORGANISATIE

Hoe kunnen we ICT in ons onderwijs nog beter gebruiken?
Hoe kunnen we de huidige inrichting verder verbeteren?
Welke ondersteuning kunnen wij verder bieden in het gebruik van Office 365? Om deze vragen te beantwoorden hebben we een ICT-onderzoek laten uitvoeren door een externe adviseur. Het onderzoek heeft ons een goed beeld gegeven van onze ICT-infrastructuur. Daarnaast heeft de Covid19-periode ons op het gebied van ICT veel geleerd. Het rapport heeft nog niet geleid tot vervolgstappen in de inrichting van onze ICT, maar de aanbevelingen geven we mee aan de nieuwe ICT-adviseur, die per 1 maart 2022 in dienst treedt.

TOEGANG TOT WETENSCHAPPELIJKE KENNIS

We hebben in 2021 de kennisbank doorontwikkeld.
Meer hierover is te lezen in de [Ontwikkeling van kennis en advies over autismespectrumstoornissen \(pagina 28\)](#).

ONTWIKKELEN NETWERK VAN NEVENLOCATIES EN ORGANISEREN VAN EEN ONDERWIJSZORGCONTINUUM

We hebben de ambitie om voor leerlingen die nu nog onvoldoende tot ontwikkeling komen het perspectief op onderwijs te openen. We kijken daarbij niet alleen naar LKO-leerlingen. Een netwerk van nevenlocaties en het organiseren van onderwijs op zorglocaties dragen bij aan het realiseren van deze ambitie. We laten ons hierbij ondersteunen door een extern adviseur die gespecialiseerd is in het verzorgen van onderwijs

vanuit de beleidsregel Variawet. In 2021 hebben we alle voorbereidingen getroffen om nevenvestigingen te realiseren voor de voorzieningen Kleen4Care en Swaenensteyn. We verwachten dat op 1 augustus 2022 Kleen4Care een nevenlocatie van Leo Kanneronderwijsgroep zal zijn. De verwachting is dat door politieke vertraging Swaenensteyn pas per 1 augustus 2023 als nevenlocatie zal volgen. Om het onderwijs op Swaenensteyn en ZOJA verder te ontwikkelen hebben we uren van de kwaliteitsadviseur onderwijs ingezet. Hierdoor is onze regie op het onderwijs versterkt in de samenwerking met Swaenensteyn en de ontwikkeling van [ZOJA](#). Een interne audit naar de naleving van de beleidsregel Variawet bij onderwijs op zorglocaties liet zien dat deze beleidsregel goed wordt nageleefd bij Kleen4Care. Voor Swaenensteyn en ZOJA kwam de audit te vroeg in het ontwikkelproces. Daar zal de audit op een later moment worden uitgevoerd.

DOORONTWIKKELEN SCHOOL ZONDER MUREN

De voorzieningen die we aanbieden vanuit School zonder Muren wilden we in 2021 ook beschikbaar stellen voor leerlingen buiten de LKO. Ook bij deze ambitie heeft de externe adviseur ons ondersteund. We hebben een overeenkomst opgesteld waarmee de bekostiging en het aanbod voor leerlingen buiten de LKO zijn vastgelegd. De School zonder Muren kan nu ook leerlingen buiten de LKO bedienen. Er zijn afspraken gemaakt met samenwerkingsverbanden (Duin en Bollen, Leiden en Rijnstreek) waardoor School zonder Muren arrangementen kan verzorgen voor de scholen die zijn aangesloten

bij deze samenwerkingsverbanden. Er is een folder gemaakt waarin het aanbod van de School zonder Muren duidelijk wordt gemaakt. In 2021 heeft de School zonder Muren zich verder ontwikkeld in het hanteren van de beleidsregel Variawet. We hebben een interne audit uitgevoerd naar de naleving van deze beleidsregel. Uit deze audit kwam naar voren dat School zonder Muren deze beleidsregel goed naleeft. In 2022 wil School zonder Muren de regierol van stamscholen versterken in haar samenwerking.

FACILITEREN VAN LOCATIES BIJ DE INZET VAN SOFTWARE EN HARDWARE OM HET ONDERWIJS TE PERSONALISEREN BINNEN DE BANDBREEDTE VAN HUN ONDERWIJSCONCEPT

De locaties geven hier invulling aan. Om de locaties hierin nog beter te ondersteunen hebben we in 2021 de functieomschrijving van de ICT-coördinator geëvalueerd en bijgesteld.

FACILITEREN VAN LOCATIES BIJ DE DOORONTWIKKELING EN BORGING VAN ONDERWIJS OP AFSTAND

Ook 2021 was een jaar met onderwijs op afstand. De locaties hebben de kwaliteit van het onderwijs op afstand verder ontwikkeld en geborgd. Uit interviews met locatiedirecteuren blijkt dat de kwaliteit van het onderwijs op afstand op alle locaties goed is geborgd.

BILAL

KAMOUVAT

**Leerling 3e klas arbeidsgerichte leerweg,
P.C. Hooftcollege:**

Het P.C. Hooftcollege heeft een bijzonder onderwijsconcept: op het College biedt de school de arbeidsgerichte leerweg op het niveau van vmbo basis. Dit is geen volledige leerweg vmbo-basis, d.w.z. dat leerlingen aan het eind geen vmbo-basisdiploma halen, maar ná het derde leerjaar de route vervolgen naar een Entree-opleiding (mbo-1). Na de Entree-opleiding kunnen leerlingen doorstromen naar een -betaalde- arbeidsplek of naar een opleiding op mbo-niveau-2 bij een ROC.

Bilal: “Ik vind de praktijkschool op het College heel fijn. De klassen zijn klein en je bent meer met je handen bezig bent dan met theorie. Het is 50/50 praktijk en theorie. Natuurlijk zijn niet alle vakken leuk, maar je bent tenminste niet de hele dag met je hoofd met wiskunde bezig. Je hebt drie blokken per dag , dat zijn steeds twee lessen: 1 uur theorie (bijvoorbeeld Nederlands), 1 uur praktijk (bijvoorbeeld gym) en dan pauze. Dit rooster, de afwisseling, is heel fijn. Met alle docenten kan ik goed omgaan. Ze zijn niet bazig, maar wel de baas. Ik kan met bijna iedereen goed praten en dan niet alleen over school. Als er iets is, kan ik altijd mijn verhaal kwijt.”

2.2 KOERSPLAN: STRATEGISCH PERSONEELSBELEID

In onze koers richten we ons personeelsbeleid op het binden en boeien van onze mensen en hun vitaliteit. De kwaliteit en inzet van onze mensen zijn de belangrijkste factoren om onze onderwijskwaliteit op een hoog niveau te houden. Om onze medewerkers te blijven binden en boeien hebben we in het koersplan 2021–2025 en in onze kaderbrief 2021 afspraken gemaakt over het strategisch personeelsbeleid ten aanzien van werven, binden en boeien van mensen.

HET VERRUIMEN VAN ONTWIKKELINGS- EN CARRIÈREMOGELIJKHEDEN VOOR MEDEWERKERS

We zien professionalisering als een belangrijk aspect in het optimaliseren van onze kwaliteit. Professionalisering draagt bij aan de kwaliteit en de ontwikkeling van het onderwijs. De LKO zet zich dan ook in om medewerkers te ontwikkelen, doorstroming binnen de LKO te bevorderen en daarmee medewerkers te behouden. Als medewerkers nog niet in bezit zijn van de wettelijke vereisten om les te geven, investeert de LKO om deze medewerkers bevoegd te maken.

Om de eigen(wijs)heid te ontwikkelen heeft de LKO diverse acties in gang gezet, zoals het faciliteren van toegang tot wetenschappelijke kennis en faciliteren van kennis door ontmoeting (pop-ups, bijeenkomsten nieuwe medewerkers). De bijeenkomsten voor nieuwe medewerkers heeft door de

Covid19-situatie niet plaatsgevonden. Er zijn twee bijeenkomsten voor nieuwe medewerkers ingepland, zodat iedere medewerker alsnog is uitgenodigd.

In 2020 hebben we met de Hogeschool Leiden een maatwerktraject ontwikkeld om leerkrachtondersteuners op te leiden voor een lesbevoegdheid. Dit maatwerktraject, waar drie LKO-medewerkers aan meedoen, is in februari 2021 gestart.

Daarnaast hebben we in 2021 twee promotieplaatsen ingericht. De samenwerking met de Universiteit Leiden en de VU stelt ons nog beter in staat om met wetenschappelijk onderzoek te ontdekken welke factoren in ons onderwijs het verschil maken voor onze leerlingen.

Naast het stichtingsbrede aanbod heeft elke locatie een eigen scholingsagenda, die de locatie kan invullen die past bij de schoolontwikkeling, de locatie-jaarplandoelen en de behoeften van de medewerkers. Scholing kan collectief en individueel plaatsvinden. Het kan gaan om formele of informele scholing, inhouse trainingen en studiedagen, en ook om externe trainingen en volledige studies die de LKO voor medewerkers (mede) financiert en faciliteert.

In de voortgangsgesprekken met de locatiedirecteuren is zowel de voortgang van de professionalisering besproken als de effecten van de scholing in relatie tot onze ambities.

ONTWIKKELEN VAN VITALITEITSBELEID

De LKO zet zich ervoor in dat medewerkers een bijzonder leuke werktijd ervaren en dat zij elke dag met energie, enthousiasme en eigen(wijs)heid werken voor en met de leerlingen. Hiervoor ontwikkelen wij een vitaliteitsbeleid waarin werkplezier en vitaliteit centraal staan. Dit beleid is een belangrijk instrument om een aantrekkelijke werkgever te blijven en medewerkers te binden en te boeien voor de stichting. In 2021 heeft er een sessie met het MT over het vitaliteitsbeleid en de theorie ‘Zeven bronnen van arbeidsvreugde’ plaatsgevonden. Vervolgens is een enquête gehouden, de uitkomsten hiervan worden verwerkt in een handboek. In 2022 wordt het vitaliteitsbeleid stichtingsbreed doorontwikkeld. Uitvoering vindt plaats op de locaties, zodat er maatwerk mogelijk is, passend bij de locatie en de behoefte van de medewerkers.

ARBEIDSVOORWAARDEN

De LKO vindt het belangrijk om de behoefte aan (secundaire) arbeidsvoorwaarden bij de medewerkers op te halen. Daarom ontwikkelen we een medewerkers-enquête. Op basis van de uitkomsten gaan we onderzoeken welke acties we uitzetten binnen de beschikbare middelen. Als de visie van het vitaliteitsbeleid is vastgesteld, gaan wij dit beleid verder concretiseren met een handboek, waarin we onder meer deze arbeidsvoorwaarden opnemen.

HET HERBESCHRIJVEN VAN FUNCTIES

We hebben het gehele functiehandboek herzien. De aanleiding was enerzijds de vraag of de functiebeschrijvingen nog passen bij de huidige werksituatie en de vraag die ons onderwijs aan ons stelt; anderzijds de wens dat functiebeschrijvingen meer ruimte bieden voor ontwikkel- en carrièreperspectief. De functiebeschrijvingen uit het functiehandboek zijn in 2021 geactualiseerd en gewaardeerd.

UITWISSELEN VAN KENNIS EN ERVARING

Het bestuursbureau van de LKO is samen met diverse andere schoolbesturen en -organisaties gehuisvest in het Huis van het Onderwijs. Een van de doelstellingen is de onderlinge samenwerking te bevorderen. Het uitwisselen van kennis en ervaring op het gebied van (strategisch) personeelsbeleid is een concreet voorbeeld van deze samenwerking.

REGIONALE AANPAK LERAREN/PERSONEELSTEKORT

Het lerarentekort heeft onze serieuze aandacht. Het binden en boeien van onze medewerkers is een belangrijk instrument om het lerarentekort te beperken. Het lerarentekort speelt niet alleen binnen onze stichting. Om die reden zijn wij gaan samenwerken met diverse andere schoolbesturen en de Hogeschool Leiden. Gezamenlijk is subsidie verworven bij het ministerie in het kader van de regeling regionale aanpak lerarentekort/personeelstekort (RAL/RAP). In 2020 is gestart met het uitvoeren van dit regionale projectplan. Samen met onze collegabesturen is een aantal deelprojecten afgesproken, zoals coaching van

startende leerkrachten, en is regionaal onderwijsloket opgericht met een eigen website leerkrachtwordeninleiden.nl, stagebeleid, samenwerking HS Leiden e.d. Dit heeft er in geresulteerd dat wij vanaf 2021 ook stagiaires, de toekomstige medewerkers van de toekomst, mogen plaatsen in het SO en VSO.

BARDO

Om de ontwikkeling en eigenaarschap van medewerkers te bevorderen maken wij gebruik van het systeem Bardo. We hadden het gebruik van dit systeem in 2021 willen evalueren, echter door andere prioriteiten en Covid hebben wij dit uitgesteld naar volgend jaar.

WERKVERDELINGSPLAN

In de CAO staan voorwaarden om medewerkers meer zeggenschap te geven over het invullen van hun taken. Het gaat zowel om teamafspraken als om individuele afspraken. Medewerkers en locatiedirecteuren moeten hierover in dialoog, met de bestuurlijke kaders als basis. Naast de bestuurlijke kaders zijn er de inhoudelijke kaders en de ambities op locatieniveau (school- en jaarplan). Daarnaast moeten we ons houden aan de wettelijke kaders (Wet Kwaliteit (V)SO), wat betreft de onderwijstijd en het curriculum. Het werkverdelingsplan is per locatie opgesteld in samenspraak met de locatiemedewerkers. Daarnaast worden met individuele medewerkers afspraken gemaakt om werkdruk te minimaliseren.

We werken nauw samen met andere schoolbesturen om het lerarentekort aan te pakken.

WERKDruk EN WERKDrukMIDDELEN

Iedere twee jaar vindt er een tevredenheidsonderzoek plaats; onderdeel van dit onderzoek zijn vragen over veiligheids- en gezondheidsaspecten, de arbeidsomstandigheden en de werkdruk. Uit de laatste onderzoeken (die voor de meest locaties in 2021 zijn uitgevoerd) kwamen geen bijzonderheden naar voren. Daarnaast monitoren de locaties de werkdrukbeleving.

Door Covid19 is het een bijzondere tijd voor werkdrukbeleving. Op alle locaties zijn de teams zoveel mogelijk betrokken bij de vraag welke werkzaamheden we wel/niet aanpakken tijdens de pandemie. Daarnaast hebben we tijdens de periodes van afstandsonderwijs intensief contact met collega's gehad om hun welbevinden te monitoren en waar mogelijk actie te ondernemen. We lieten mensen zo snel mogelijk testen, zo nodig door het inzetten van commerciële testen, zodat medewerkers snel aan het werk konden, om werkdruk bij de collega's te voorkomen. En om besmettingen op de werkvloer te voorkomen, maakten wij veel gebruik van zelftesten. Met name aan het einde van het jaar steeg het aantal besmettingen. Klassen bleven zoveel mogelijk naar school gaan, desondanks was het anders organiseren iedere dag weer een puzzel en dat vergde andere en extra inzet van medewerkers.

In schooljaar 2020-2021 heeft de LKO € 508,98 per leerling aan extra bekostiging ontvangen voor verlaging van de werkdruk; voor schooljaar 2021-2022 is dit bedrag verhoogd naar € 517,34 per leerling. Op alle locaties is het gesprek met het volledige

schoolteam gevoerd over de knelpunten die werknemers ervaren en welke maatregelen genomen kunnen worden om de werkdruk te verminderen. Op basis van deze gesprekken hebben de locatiedirecteuren bestedingsplannen opgesteld en afgestemd met de klankbordgroepen. De middeleninzet en de wijze waarop het team is betrokken, is voorgelegd aan de PMR van de stichting. De PMR heeft vastgesteld dat de aangeleverde verantwoording voldoende informatie gaf en heeft formeel ingestemd met de inzet van de werkdruk gelden. Het bestuur informeert de PMR na afloop van het schooljaar 2021-2022 over de daadwerkelijke uitvoering van besteding van de extra werkdrukmiddelen.

De locaties hebben bestedingsplannen gemaakt voor de inzet van werkdrukmiddelen. De PMR heeft de bestedingsplannen goedgekeurd.

De locaties hebben de werkdrukmiddelen in 2021 op verschillende manieren ingezet:

- Het Leo Kannercollege heeft de gelden structureel besteed aan extra formatie-inzet. Het extra personeel ('vliegende keeps') zorgt ervoor dat anderen minder hoeven in te vallen; daardoor wordt voor iedereen de werkdruk verlaagd.
- Bij ESB LUMC-Curium en School zonder Muren worden de werkdrukmiddelen voor het tweede jaar ingezet in personele middelen, wat de werkdruk bij de reguliere medewerkers verlaagt.
- De Leo Kannerschool VSO heeft aangegeven de werkdrukmiddelen te willen inzetten voor ICT-ondersteuning: de functie van ICT'er is deels uit de werkdrukmiddelen bekostigd. Ten aanzien van niet-financiële maatregelen heeft de locatie in het werkverdelingsplan vastgesteld dat er meer autonomie en regelruimte voor de collega's buiten de lesuren wordt ingebouwd. Daarnaast heeft het team afspraken gemaakt over het taakbeleid en een passende urenverdeling. Leidinggevenden houden de regie op het taakbeleid en zorgen voor een goede balans in taken tussen de medewerkers.
- De Musketier heeft het grootste deel van de werkdrukmiddelen besteed aan de inhuur van personeel van de naschoolse opvang en om de klassen te ondersteunen tijdens een gymles, pauzes etc. Resterende gelden zijn op verzoek van de medewerkers ingezet voor de aanschaf van laptops voor de medewerkers.

- Bij de Leo Kannerschool SO zijn de werkdrukmiddelen ingezet voor extra formatie. Twee jaar geleden zijn hier afspraken over gemaakt met het team en is de school tegemoet gekomen aan de wens om meer handen in de klas te organiseren. Dit zou voor langer dan één jaar georganiseerd worden, omdat er personele consequenties aan verbonden zijn.
- Het P.C. Hooftcollege heeft ingezet op verlaging van de werkdruk door:
 - Extra ingelaste studiedag (na afstemming met de klankbordgroep).
 - Aanschaf van extra computerschermen zodat medewerkers makkelijker kunnen schakelen tussen openstaande schermen.
 - Aanstellen van een tijdelijke medewerker/docent die deels boventallig was om klassen op te vangen indien nodig.
 - Het voeren van veel individuele gesprekken over maatwerkoplossingen, zoals: later beginnen, eerder naar huis, aanschaf van camera's voor sommige vaste pc's, laptops, cursus time management en een introductiecursus mindfulness.

De locaties hebben de werkdruk-middelen op eigen wijzen ingezet, zoals extra handen in de klas, ICT-ondersteuning, naschoolse opvang en een extra studiedag.

RIANNE DOELEMAN

Bestuurder SWV Zoetermeer

Het Zoetermeers Onderwijs Jeugdhulp Arrangement (ZOJA) is een samenwerking van SWV Zoetermeer, de Leo Kanner Onderwijsgroep, Ipse de Bruggen en de gemeente Zoetermeer. Het is een tijdelijke onderwijsvoorziening voor leerlingen die om uiteenlopende redenen niet tot leren en ontwikkeling komen in het regulier onderwijs. Rianne Doeleman is bestuurder van SWV Zoetermeer.

“In Zoetermeer zagen we leerlingen die uitvallen in het basisonderwijs, terwijl we niet precies weten waar zij het beste op hun plek zijn. Met dit initiatief kunnen we die kinderen helpen en voorkomen dat ze thuis komen te zitten. Zie het als een observatieplek, waar we ontdekken wat het kind echt nodig heeft. ZOJA is een mooi voorbeeld van de samenwerking tussen onderwijs en zorg. Vanaf schooljaar 2020-2021 is ZOJA voor 8- tot 12-jarigen gekoppeld aan de Leo Kanner Onderwijsgroep: de leerkrachten en onderwijs-ondersteuners zijn in dienst van de onderwijsgroep en krijgen ondersteuning van het zorgteam van de LKO. In het voorjaar van 2021 zijn we ook een ZOJA voor 4- tot 7-jarigen gestart. Daarvoor werken we niet alleen nauw samen met de Leo Kanner Onderwijsgroep, maar ook met Ipse de Bruggen. We zien in ZOJA een waardevol instrument om kwetsbare kinderen goed op weg te helpen.”

2.3 KOERSPLAN: SAMENWERKEN (ONZE PARTNERS)

Binnen het Strategisch Beleidsplan is samenwerken een belangrijk sleutelwoord. Dat zal ook in het volgende koersplan het geval zijn. In het afgelopen jaar, het laatste van de afgelopen planperiode, zijn veel van de voorgenomen plannen gerealiseerd of hebben tot vervolgstappen geleid.

De LKO ontwikkelt zich ook in 2021 steeds meer tot een netwerkorganisatie. Dat ligt in lijn met onze missie en visie. Als specialistische organisatie bieden we onderwijs aan relatief kleine aantallen leerlingen, afkomstig uit een groot spreidingsgebied van samenwerkingsverbanden en gemeenten. Per regulier schoolbestuur gaat het vaak slechts om enkele leerlingen, zodat het voor de LKO gaat om veel schoolbesturen. Om nog maar niet te spreken over de veelheid van jeugdzorg-, ggz- en welzijnsorganisaties die bij al die leerlingen betrokken zijn. We zijn ook landelijk actiever geworden bij de sectorraden PO en GO (gespecialiseerd onderwijs).

Vanwege de bijzondere omstandigheden in het afgelopen jaar was het onderhouden of tot ontwikkeling brengen van samenwerking met derden niet altijd eenvoudig. Toch hebben we belangrijke stappen weten te zetten. Een kort overzicht:

- In 2021 is er samen met Resonans (aanbieder cluster drie onderwijs en huisgenoot) bekeken hoe we de activiteiten binnen samenwerkingsverbanden beter kunnen afstemmen en zo zorgdragen dat we niet overal dubbel in zitten. Dit heeft geresulteerd in een nieuwe verdeling van de samenwerkingsverbanden tussen Resonans en de LKO en ook tot interne verschuivingen van de verdeling van de samenwerkingsverbanden tussen de bestuurders van de LKO. Op de website is de actuele verdeling te raadplegen.
- De positionering van ambulante dienst (AED) is onderwerp van verkenning. Het mogelijke BTW-vraagstuk (is de dienst nu BTW-vrij of niet?) dwingt tot herbezinning op de wijze waarop de coöperatie is vormgegeven. We verwachten hier in 2022 verdere stappen in te zetten.
- Ook in 2021 is de samenwerking met en het aanbod van onderwijs op zorglocaties uitgebreid. De School zonder Muren heeft gewerkt aan het aanscherpen van hun werkwijze en inhoudelijke expertise. Steeds meer wordt de meerwaarde van de School zonder Muren duidelijk voor perspectiefontwikkeling van kinderen en jongeren die niet naar school gaan.

- De inkoop van de zorg is in 2021 uitgekristalliseerd. De scholen en dus ook de locaties van de LKO hebben meer eigen regie gekregen bij de inzet van ondersteunende zorg op de locatie. Zij kunnen met een door de gemeente bepaald bedrag (op basis van leerlingaantallen) bestaande zorgprojecten financieren of nieuwe samenwerkingen met gecontracteerde zorgaanbieders aangaan.
- In de regio Gouda zijn we per 1 januari 2022 actief geworden als bestuur om meer in verbinding te komen met de bestuurders daar. Tot op heden lukt het ons niet om in Gouda voldoende bestuurlijk draagvlak te krijgen voor onze plannen van samenwerking met regulier onderwijs.

AFSPRAKEN MET DE LOCATIES

Iedere locatie ontwikkelt initiatieven om op leerlingniveau samen te werken met het reguliere onderwijs, rekening houdend met de rol van de AED. Onze scholen hebben in 2021 weer diverse initiatieven ontwikkeld die goed aansluiten bij onze missie: Samen zorgen we ervoor dat onze leerlingen zich in hun eigen(wijs)heid kunnen ontplooien. Daarbij durven onze scholen buiten de gebaande paden te denken. Voorbeelden: samenwerking met een reguliere VO-school om de overstap naar het VO zo goed mogelijk op de leerling af te stemmen, het organiseren van schoolbezoeken aan en het bij ons uitnodigen van scholen in het reguliere onderwijs.

We richten ons in de samenwerking niet op een enkele school voor regulier onderwijs, we werken ook intensief samen met samenwerkingsverbanden en zorginstellingen. Voorbeelden: het project ‘Leerkracht en educatief therapeut op de fiets’ (waarbij we leerlingen die thuis wachten op behandeling korte momenten thuis onderwijs geven, zodat wij beter zicht houden op hun onderwijsondersteuningsvraag) en projecten om leerlingen op school pedagogisch intensief te begeleiden wanneer zij een time-out nodig hebben.

ONTWIKKELING VAN KENNIS EN ADVIES OP AUTISMESPECTRUMSTOORNISSEN

De autismespecialist ontwikkelt programma's en onderwijs-trajecten, adviseert en ondersteunt de directeuren en het onderwijspersoneel op het gebied van autisme, onder meer door het delen van kennis en expertise. In 2021 hebben de volgende activiteiten plaatsgevonden:

Starterscursus autisme voor PO/VO

In 2021 hebben drie medewerkers van de SO-locaties de starterscursus autisme gevolgd en hun certificaat gehaald. Een tweede cursus is in 2021 gestart met acht medewerkers van de SO-locaties. Deze cursus zal in 2022 afgerond worden. In verband met de maatregelen rondom Covid19 heeft de cursus online plaatsgevonden.

In het VSO hebben er twee cursussen plaatsgevonden. De uitgestelde cursus van 2020 is in 2021 afgerond. Er heeft een tweede cursus plaatsgevonden voor zeven medewerkers middels de OLAV-modules, in combinatie met intervisiemomenten in samenwerking met de autismespecialist.

Voor-door workshops SO- en VSO-locaties

In 2021 stonden voor de SO-locaties twee workshops gepland: ‘Eigenaarschap bij leerlingen in het speciaal onderwijs’ en ‘Agressie in de klas’. Beide workshops hebben niet kunnen plaatsvinden door de Covid19-maatregelen. Na overleg met de medewerkers die de workshop hebben ontwikkeld, bleek dat de workshops ongeschikt waren om te vertalen naar een online-versie. Om die reden is besloten de workshops te verplaatsen naar volgend schooljaar.

In 2021 zijn twee online workshops georganiseerd voor de VSO-locaties. De workshop ‘Overal bij de les’ over online en hybride lesgeven is bezocht door 11 medewerkers. Uit de evaluatie bleek dat deze vorm van samenkomst voorziet in de behoefte aan het locatie-overstijgend uitwisselen van kennis en ervaring. De workshop ‘Executieve Functies’ is bezocht door 39 medewerkers. De combinatie van kennis en uitwisseling over hoe de executieve functies in de praktijk worden ondersteund bij de locatie Curium-ESB werd door veel medewerkers zeer gewaardeerd. De medewerkers van de SO-locaties hebben ook de mogelijkheid gekregen om aan deze workshop deel te nemen.

Autismebelevingscircuit

Het autismebelevingscircuit geeft medewerkers de kans in een middag kennis te maken met autisme en te ervaren hoe het is om autisme te hebben. Deze workshop is geschikt voor medewerkers die niet direct met leerlingen werken, medewerkers die willen ervaren hoe het is om autisme te hebben en kan worden aangeboden aan samenwerkingspartners om kennis en begrip over autisme te vergroten.

De train-de-trainer is in verband met de Covid19-maatregelen in 2021 weer uitgesteld; hierdoor kon het circuit in 2021 niet worden ingezet.

Door Covid19 heeft een aantal cursussen, workshops en seminars online plaatsgevonden.

Lezingen, films en webinars

- Autismeweek 2021: de lezingen voor ouders en medewerkers in de autismeweek 2021 zijn verzorgd door Peter Vermeulen en Saskia Sliepenbeek.
- Voor medewerkers heeft de webinar ‘Welbevinden op school’ van Peter Vermeulen plaatsgevonden. Er hebben zich 97 deelnemers ingeschreven en de webinar is gewaardeerd met een 8,2.
- Daarnaast hebben de medewerkers van alle locaties de mogelijkheid gekregen om de bekroonde animatiefilm ‘Mind my Mind’ van Floor Adams via de Leo Kannerkennisbank te bekijken tijdens de autismeweek.
- Saskia Sliepenbeek heeft een webinar over autisme en motivatie gegeven voor ouders. Voor dit webinar waren 169 personen ingeschreven en het webinar werd gewaardeerd met een 8.
- Voor ouders van nieuwe leerlingen vond in november 2021 nogmaals het webinar ‘Autisme als contextblindheid’ door Peter Vermeulen plaats. Als proef konden niet alleen ouders van nieuwe leerlingen, maar álle ouders dit webinar volgen. Hiervoor bleek grote belangstelling; er waren 225 inschrijvingen.

Samenwerkingspartners

De autismespecialist heeft in het kader van de samenwerking met de Universiteit Leiden in december 2021 een gastcollege verzorgd voor het vak Autismspectrumstoornissen aan vierdejaars masterstudenten. Daarnaast nam zij in 2021 deel aan het netwerkoeverleg en het stuurgroep-overleg van het Regionaal Intersectoraal Autisme Netwerk (RIAN). Voor de expertgroep Autisme en Onderwijs van de Nederlandse Vereniging Autisme nam de autismespecialist deel aan het onderwijspanel. Deze expertgroep en het onderwijspanel zijn in 2020 opgericht en in 2021 zijn daar behalve kennisnemen van de bevindingen van de expertgroep, nog geen concrete activiteiten uit voortgekomen.

In 2021 heeft het samenwerkingsverband VO regio Leiden de LKO en de AED gevraagd om concrete activiteiten te ontwikkelen voor het versterken van de samenwerking tussen het VO en VSO.

De autismespecialist heeft de wensen van scholen vertaald naar een aanbod vanuit de LKO en AED. Samen met medewerkers van de Leo Kannerschool VSO en de AED zijn in 2021 de voorbereidingen getroffen om vanaf januari 2022 te kunnen starten met een cursusaanbod, een vragenuur voor docenten, diverse workshops en een groepstraject.

Onze autismespecialist werkt intensief samen met onze scholen, de Universiteit Leiden, het RIAN, de AED en de Nederlandse Vereniging Autisme.

2.4 KOERSSPLAN: MIDDELEN EN ORGANISATIE

De LKO heeft een gezonde financiële positie. Dat biedt mogelijkheden om onze middelen optimaal in te zetten voor onze ambities. Tegelijkertijd wordt die inzet sterk beperkt. Voor de verbetering van onze schoolgebouwen zijn we sterk afhankelijk van gemeentelijke besluitvormingsprocessen die complex en langdurig zijn. Voor veel andere voornemens vormen niet de beschikbare financiële middelen de bottleneck, maar de zeer krappe arbeidsmarkt.

Onze statuten en reglementen zijn in 2021 onder de loep genomen en getoetst aan ingevoerde nieuwe wetgeving (Wet bestuur en toezicht rechtspersonen, WBTR). Dat heeft geleid tot een beperkt aantal praktische en juridische aanpassingen, die in 2022 formeel bij de notaris gepasseerd zullen worden.

Samen met de MR hebben we de nieuwe medezeggenschapsstructuur vastgelegd, waarin de locatiegebonden klankbordgroepen een vaste plaats innemen binnen de stichtingsbrede medezeggenschap. De nieuwe structuur is na de zomer van 2021 in werking getreden; de eerste ervaringen zijn positief.

Belangrijke ontwikkelingen in het dossier huisvesting / nieuwbouw in 2021:

- De gesprekken over de huisvesting van ESB Curium zijn stilgelegd, in afwachting van de verdere ontwikkelingen van deze locatie. Vanwege ontwikkelingen in financiering en organisatie aan de zijde van LUMC Curium is nog niet duidelijk hoe de samenwerking binnen ESB Curium zal worden voortgezet.
- Het extra lokaal voor de Leo Kannerschool SO is opgeleverd en in gebruik genomen.
- Voor de realisatie van nieuwbouw voor de Leo Kannerschool VSO in Oegstgeest zijn belangrijke voorbereidende stappen gezet. Daardoor heeft de gemeenteraad van Oegstgeest begin 2022 het finale besluit genomen om het benodigde budget ter beschikking te stellen voor de bouw van een nieuw schoolgebouw op de locatie van de voormalige Julianaschool in Oegstgeest, met voor zover mogelijk behoud van markante gebouwdelen.
- Ook voor de toekomstige huisvesting van het P.C. Hooftcollege zijn belangrijke stappen gezet. Op grond van nader onderzoek heeft de gemeente Leiderdorp geconstateerd dat nieuwbouw voor deze school te prefereren is boven verbouw. Er loopt een locatieonderzoek naar de vraag waar deze nieuwbouw het beste kan worden gerealiseerd, aansluitend bij ons programma van eisen.

Ten slotte hadden de verplichtingen rondom privacy -vanuit de AVG-verordening- ook in 2021 de aandacht van onze externe Functionaris Gegevensbescherming (FG). Op enkele kleinere meldingen na waren er geen incidenten. We hebben de samenwerking met onze FG geïntensiveerd, wat tot een actie- en prioriteitenlijst heeft geleid waarmee we in 2022 aan de slag gaan.

LEERLINGEN

EN ONDER

WISPRESTATIES

TATIES

LEERLINGEN EN ONDERWIJSPRESTATIES

3.1 LEERLINGEN

DE LEERLINGAANTALLEN OP PEILDATUM 1 OKTOBER 2018, 2019, 2020 EN 2021

SCHOOLJAAR		19/20	20/21	21/22	22/23
Teldatum	Soort	1-okt '17	1-okt '18	1-okt '19	1-okt '20
Totaal < 8 jaar	SO	62	69	63	62
Totaal > 8 jaar	SO	195	210	217	228
Totaal > 12 jaar	VSO	779	769	764	785
Totaal		1.036	1.048	1.044	1.075
Totaal VSO leerlingen		779	769	767	790
Totaal SO leerlingen		257	279	277	285
Totaal		1.036	1.048	1.044	1.075
Cumi leerlingen		82	75	63	84

Dit overzicht betreft alleen de bekostigde leerlingen. Er zijn per 1 oktober 2021 31 bekostigde leerlingen meer dan per 1 oktober 2020: één leerling (op de Leo Kannerschool SO Oegstgeest) heeft een TLV in categorie midden, alle andere leerlingen hebben een TLV in categorie laag.

Op totaalniveau zien we over de afgelopen jaren grofweg een stabilisering van het aantal leerlingen onder de 8 jaar (en een daling van één leerling ten opzichte van voorgaand jaar). Het aantal leerlingen van 8 jaar en ouder op de SO-locaties stijgt verder (11 leerlingen meer dan per 1 oktober 2021). In 2021 is de grootste stijging (21 leerlingen) bij het VSO.

In vergelijking met 2020 zijn er meer leerlingen bij de Leo Kannerschool SO Oegstgeest, Leo Kannerschool VSO Oegstgeest en het Leo Kannercollege. Er zijn minder leerlingen bij het P.C. Hooftcollege, de Musketier en ESB LUMC-Curium. Bij de laatst genoemde locatie hangt dat samen met heroverwegingen binnen ESB LUMC-Curium, die mogelijk in 2022 leiden tot een heel andere inrichting van onze samenwerking. Bij het P.C. Hooftcollege is niet duidelijk waar de daling aan ligt; door de jaren heen is bovendien sprake van een grillig verloop van het aantal aanmeldingen. We hebben hiernaar een onderzoek gestart, zodat we in 2022 mogelijk besluiten kunnen nemen over de profilering en inrichting van de locatie. Bij de Musketier is de daling gering en tijdelijk; deze daling zit vooral in de groep leerlingen jonger dan 8 jaar. Hoewel de maximale fysieke capaciteit van het aantal leerlingen structureel is bereikt, zien we een niet evenwichtige leeftijdsverdeling van de leerlingen (relatief groot aandeel van de leerlingen van 8 jaar en ouder). Er is ook ander aansluitend aanbod nodig om te voorkomen dat leerlingen uit Zoetermeer niet op een passende school terecht kunnen.

Op de Leo Kannerschool VSO Oegstgeest en het Leo Kannercollege is sprake van een lotingsprocedure. Bij de Leo Kannerschool SO is overwogen ook loting in te voeren, maar daar is nu nog geen sprake van. Ondanks de bouw en opening van een nieuw extra lokaal blijft hier de maximum-capaciteit van het gebouw een beperkende factor.

Bovenstaand overzicht betreft alleen de bekostigde leerlingen. Daarnaast zijn er per 1 oktober 2021 16 leerlingen als onbekostigd ingeschreven (1 oktober 2020: ook 16). Wij hebben in onze bestuursagenda ook aangegeven onze nek uit te willen steken voor bijvoorbeeld thuiszitters. We streven ernaar voor iedere leerling waar wij bij betrokken zijn een passend onderwijsaanbod te organiseren. Dat betekent dat ofwel de School Zonder Muren hiervoor een alternatief moet bieden (waarmee deze leerlingen alsnog als bekostigd ingeschreven kunnen worden) of dat we moeten zoeken naar een aanbod elders.

We gaan er vanuit dat we in toenemende mate ook leerlingen bedienen die elders staan ingeschreven. Daarvoor gaan we symbiose-overeenkomsten aan met de stamscholen en brengen we de betreffende kosten in rekening. Het aantal door ons bediende leerlingen zal daarmee steeds meer positief gaan afwijken van het aantal bij ons ingeschreven leerlingen. Het ligt in de lijn der verwachting dat hiermee het aantal leerlingen verder zal stijgen. Voor een prognose van de leerlingaantallen na 1 oktober 2021 verwijzen we naar de [Continuïteitsparagraaf](#).

DE LEERLINGEN KOMEN UIT DE VOLGENDE
SAMENWERKINGSVERBANDEN

PRIMAIR ONDERWIJS			
Code	Samenwerkingsverband	2020	2021
P00001	SWV Reformatorisch PO	1	1
P02704	SWV PO Zuid-Kennemerland	1	
P02708	SWV PO Amstelronde passend onderwijs	1	1
P02710	SWV Passend Ond.Haarlemmermeer	8	6
P02711	SWV Passend Onderwijs IJmond	1	
P02801	SWV Pas. Prim. ond. Leiden	71	85
P02802	SWV PO Delflanden	14	13
P02803	SWV PO Westland	1	2
P02806	SWV PPO Rotterdam	2	1
P02812	SWV PO Duin en Bollenstreek	57	54
P02813	SWV PO Rijnstreek	18	25
P02814	SWV PO Midden Holland	15	18
P02815	SWV Passend PO Haaglanden (SPPOH)	15	17
P02817	SWV PO 28-17 Zoetermeer	67	59
P02818	SWV PPO Aan Den IJssel	1	2
P02001	SWV PO 20-01		1
P02703	SWV PO Noord-Kennemerland		1
Totaal PO		273	286

VOORTGEZET ONDERWIJS			
Code	Samenwerkingsverband	2020	2021
V00001	SWV Ver. Reformatorisch Pass. Ond. voor VO	4	2
V02701	SWV VO Kop van Noord Holland	1	
V02702	SWV VO West-Friesland	1	
V02705	SWV V(S)O Zuid-Kennemerland	3	2
V02708	SWV VO Amsterdam	1	2
V02709	SWV VO Amstelland en de Meerlanden	28	24
V02801	SWV Passend Onderwijs V02801	229	242
V02802	SWV VO/VSO Midden-Holland en Rijnstreek	131	106
V02803	SWV V(S)O Duin-en Bollenstreek	190	204
V02804	SWV Passend VO Dordrecht	1	1
V02806	SWV V(S)O Zuid Holland West	93	109
V02807	SWV Passend VO Zoetermeer	74	81
V02808	SWV VO Westland	3	2
V02809	SWV VO Delflanden	8	10
V02810	SWV Koers VO	3	3
V02812	SWV VO Voorne-Putten-Rozenburg	1	1
Totaal VO		771	789
Totaal PO + VO		1.044	1.075

DE LEERLINGEN KOMEN UIT DE VOLGENDE GEMEENTEN

GEMEENTE	2020	2021
Aalsmeer	2	
Alphen aan den Rijn	103	86
Amsterdam	1	2
Bloemendaal	1	1
Bodegraven - Reeuwijk	10	12
Delft	2	2
Dordrecht	1	1
Gouda	1	4
Groningen		1
Haarlem	2	
Haarlemmermeer	35	28
Heemstede	1	1
Hillegom	18	18
Kaag en Braassem	26	23
Katwijk	115	115
Lansingerland	9	11
Leiden	149	164
Leiderdorp	33	34
Leidschendam-Voorburg	37	37
Lisse	26	31
Nieuwkoop	27	25
Noordwijk	32	38
Noordwijkerhout	7	3
Oegstgeest	30	38

GEMEENTE	2020	2021
Onbekend		1
Oudewater	1	
Pijnacker-Nootdorp	13	11
Rijswijk	9	10
Rotterdam	1	1
's-Gravenhage	60	74
Texel	1	
Teylingen	52	59
Tilburg	1	
Uitgeest	1	
Uithoorn	2	2
Voorschoten	35	44
Waddinxveen	9	8
Wassenaar	20	20
Westland	5	6
Woerden	1	
Zoetermeer	141	141
Zoeterwoude	14	13
Zuidplas	10	10
Eindtotaal	1.044	1.075

3.2 ONDERWIJSPRESTATIES

OPBRENGSTEN

Jaarlijks analyseren wij de opbrengsten van ons onderwijs. Dit doen we jaarlijks tijdens de voortgangsgesprekken die we met onze scholen voeren. In het analysegesprek bespreken we de uitstroomgegevens; zijn deze zoals we hadden verwacht en wat betekenen de resultaten voor ons onderwijsproces? In onderstaande tabellen is de uitstroom SO en VSO van schooljaar 2020-2021 zichtbaar.

We zien dat het aantal leerlingen dat -tussentijds- vanuit het SO naar het regulier onderwijs uitstroomt klein is. Dit beeld zien we al een aantal jaren. Er stromen al een aantal jaar leerlingen in die voor langere tijd gespecialiseerd onderwijs nodig hebben. Daarnaast ervaren we dat reguliere scholen in een aantal regio's terughoudend zijn in het terugplaatsen van SO-leerlingen in het reguliere onderwijs.

UITSTROOM SO SCHOOLJAAR 2020-2021		
UITSTROOMBESTEMMING	LEO KANNER-SCHOOL SO	DE MUSKETIER
BAO	1	0
SBO	0	0
SO	2	5
VSO praktijk	2	0
VSO niveau vmbo bb+kb	8	7
VSO vmbo gl+tl	3	4
VSO havo	1	4

UITSTROOMBESTEMMING	LEO KANNER-SCHOOL SO	DE MUSKETIER
VSO vwo	0	1
VSO brugklas vmbo havo	2	0
VSO brugklas havo/vwo	3	0
Praktijkonderwijs	0	1
Vmbo bbl+kbl	1	4
Vmbo gl+tl	1	1
Vmbo/havo	0	0
Havo	0	0
Vwo	0	0
Overig	2	2
Onbekend	1	0
Totaal	27	29

Ook in het VSO zien we dat minder leerlingen tussentijds doorstromen naar regulier onderwijs. De einduitstroom van de VSO-locaties is net als bij het SO over het algemeen in lijn met de onderwijsconcepten van de locaties. Vorig schooljaar was er sprake van een toename van het aantal thuiszitters. In 2021 was dit niet het geval. Uit de analysegesprekken komt naar voren dat locaties de laatste vier jaar een verandering zien in de leerlingpopulatie. Zij zien meer leerlingen met ondersteuningsbehoeften gerelateerd aan taalontwikkelingsstoornissen, leerachterstanden, dyslexie en gedrag. De komende periode gaan we deze verandering goed in kaart brengen, zodat we kritisch kunnen blijven kijken naar de afstemming van ons onderwijsproces.

UITSTROOM VSO SCHOOLJAAR 2020-2021			
UITSTROOMBESTEMMING	LEO KANNER-SCHOOL VSO	P.C HOOFT-COLLEGE	LEO KANNER-COLLEGE
VSO dagbesteding/ arbeidsgericht	0	0	0
VSO praktijkgericht	0	0	0
VSO niveau bb+kb	1	2	0
VSO vmbo gl+tl	1	3	0
VSO havo	0	1	2
VSO vwo	0	0	0
Praktijkonderwijs	0	0	0
Vmbo bbl+kbl	4	0	0
Vmbo gl+tl	0	0	2
Havo	0	2	2
Vwo	0	0	0
MBO niveau 1	8	4	0
MBO niveau 2	13	9	4
MBO niveau 3 en 4	0	11	20
HBO/ universiteit	0	0	20
Dagbesteding arbeidsgericht	12	0	3
Dagbesteding activerend	0	3	0
Arbeid	10	6	2
Arbeidstrainingscentrum	0	0	0
Beschut werk/ beschermde werkomgeving	4	0	0
Overig	4	6	11
Totaal	57	47	66

ESB LUMC-Curium heeft een andere inventarisatie van de uitstroom; zie onderstaande tabellen. Voor het SO is ons streven dat 70-75% van de SO-leerlingen uitstroomt naar een vervolgbestemming onderwijs. Voor het VSO is 45-50% het streven. Dit schooljaar is voor het eerst sprake van een toename in het aantal leerlingen dat uitstroomt met een schoolinschrijving. Voor het VSO zien we dat de schoolstreefnorm voor het eerst in drie jaar behaald wordt, nu we onze norm naar beneden hebben bijgesteld. In vergelijking met vorig schooljaar zijn meer leerlingen uitgestroomd naar deeltijdonderwijs in combinatie met dagbesteding of behandeling. De complexe ondersteuningsbehoefte van onze leerlingen zorgt ervoor dat wij intensief moeten zoeken naar maatwerkconstructies in de uitstroom. We zijn er trots op dat de inspanningen die wij met onze ketenpartners en collega-scholen hebben geleverd, resulteren in een toename van het aantal maatwerkoplossingen. We verwachten dat we ook volgend schooljaar kunnen profiteren van de huidige voorzieningen en afspraken.

ESB LUMC-CURIUM SO SCHOOLJAAR 2020-2021		
UITSTROOMBESTEMMING	AANTAL	BIJZONDERHEDEN
ONDERWIJS		
Regulier basisonderwijs (BaO)	3	Waarvan twee leerlingen met arrangement vanuit Samenwerkingsverband
Speciaal basisonderwijs (SBO)	1	
Speciaal onderwijs (SO)	15	Waarvan acht leerlingen naar deeltijdonderwijs in combinatie met dagbesteding/behandeling
UITSTROOMBESTEMMING	AANTAL	BIJZONDERHEDEN
Regulier voortgezet onderwijs (VO)	2	Waarvan één leerling naar deeltijdonderwijs in combinatie met dagbesteding/behandeling
Voortgezet speciaal onderwijs (VSO)	7	Waarvan één leerling naar deeltijdonderwijs in combinatie met dagbesteding
ZORG		
Dagbesteding (zonder onderwijsinschrijving)	4	
ANDERS		
Geen advies mogelijk	-	
Onbekend	-	

ESB LUMC-CURIUM VSO SCHOOLJAAR 2020-2021		
UITSTROOMBESTEMMING	AANTAL	BIJZONDERHEDEN
ONDERWIJS		
Regulier voortgezet onderwijs (VO)	3	Waarvan één leerling naar deeltijdonderwijs in combinatie met dagbesteding of behandeling
Voortgezet speciaal onderwijs (VSO)	19	Waarvan twaalf leerlingen naar deeltijdonderwijs in combinatie met dagbesteding of behandeling
Middelbaar beroepsonderwijs (MBO)	1	
ZORG		
Dagbesteding (zonder onderwijsinschrijving)	13	
Behandeling	4	
UITSTROOMBESTEMMING	AANTAL	BIJZONDERHEDEN
ANDERS		
18+ voorziening	2	
Geen advies mogelijk	-	
Onbekend	-	

Naast de uitstroomgegevens monitoren we in ons analysegesprek ook hoeveel leerlingen zijn uitgestroomd conform de planning in hun ontwikkelingsperspectief. Bij de ESB hanteren we deze norm niet, omdat dit een kort verblijflocaatie is. We hebben hier een streefpercentage voor afgesproken (75%). We zien dat dit doel op vier van de zes locaties is behaald. Op de Musketier (60%) zijn meer leerlingen naar een hoger niveau uitgestroomd dan was gepland in hun ontwikkelingsperspectief. Dit komt doordat voor deze leerlingen een te voorzichtige inschatting is gemaakt. De locatie heeft vervolgacties ingezet om ambitieuze perspectieven op te stellen voor haar leerlingen.

Op de Leo Kannerschool VSO Oegstgeest (72%) zijn meer leerlingen naar een lager niveau uitgestroomd dan was gepland in hun ontwikkelingsperspectief. Dit is te verklaren door een achterstand in de ontwikkeling van enkele leerlingen als gevolg van Covid19.

SCHOOL ZONDER MUREN

In 2021 stroomden twintig leerlingen uit. Zeventien hiervan zijn uitgestroomd naar een passend perspectief. De helft van deze leerlingen is uitgestroomd naar een onderwijsbestemming. We zien dat vooral leerlingen die een kort(er) traject van School zonder Muren hebben gevolgd, uitstromen naar een vervolgbestemming onderwijs.

Van de vijftien leerlingen die vorig jaar van School zonder Muren uitstroonden, bevinden tien leerlingen zich nog op dezelfde bestemming, twee leerlingen zijn van bestemming veranderd en van drie leerlingen is hun bestemming niet bij ons bekend. Deze resultaten zijn gerealiseerd in de korte tijd dat de School zonder Muren bestaat en daar zijn wij heel trots op!

We zien dat vooral leerlingen die een kort(er) traject bij School zonder Muren hebben gevolgd, uitstromen naar vervolgbestemming onderwijs.

EXAMENRESULTATEN

Leo Kannerschool VSO

Op de Leo Kannerschool VSO kunnen leerlingen examen doen in de Entreeopleiding. In onderstaande tabel is het resultaat, de slagingspercentages, van schooljaar 2020-2021 zichtbaar.

VOLLEDIG DIPLOMA LEO KANNERSCHOOL VSO			
	AANTAL KANDIDATEN	AANTAL GESLAAGD	PERCENTAGE
Entree	9	9	100%

Het slagingspercentage is hoger dan het streefpercentage van de school (80%).

Om de kans op doorstroom naar een mbo-opleiding te optimaliseren kunnen leerlingen die het profiel arbeid met potentie tot vervolgonderwijs volgen, staatsexamen-certificaten halen voor Nederlands, Engels, wiskunde en maatschappijleer, op het niveau vmbo basis en kader. In de hiernavolgende tabel staan de resultaten van het schooljaar 2020-2021.

NEDERLANDS		
NIVEAU	BASIS	KADER
Aantal kandidaten	19	14
Aantal behaald	19	12
Slagingspercentage	100%	86%

ENGELS		
NIVEAU	BASIS	KADER
Aantal kandidaten	19	17
Aantal behaald	19	16
Slagingspercentage	100%	94%

REKENEN EN WISKUNDE		
NIVEAU	BASIS	KADER
Aantal kandidaten	20	12
Aantal behaald	19	9
Slagingspercentage	95%	75%

ECONOMIE		
NIVEAU	BASIS	KADER
Aantal kandidaten	9	9
Aantal behaald	8	8
Slagingspercentage	89%	89%

BIOLOGIE		
NIVEAU	BASIS	KADER
Aantal kandidaten	16	7
Aantal behaald	14	7
Slagingspercentage	88%	100%

MAATSCHAPPIJLEER		
NIVEAU	BASIS	KADER
Aantal kandidaten	29	17
Aantal behaald	25	17
Slagingspercentage	86%	100%

Deze resultaten zijn conform de verwachting en leiden niet tot vervolgacties. De locatie verwacht geen wijzigingen in de trend van examenresultaten en is tevreden met het resultaat.

P.C. Hooftcollege

Op het P.C. Hooftcollege kunnen leerlingen staatsexamen doen voor de leerweg vmbo-t en examens voor de Entreeopleiding. De staatsexamens zijn grotendeels doorgegaan, maar met een aantal maatregelen en aanpassingen. Zo is het mogelijk geworden om het cijfer van een vak (geen kernvak) niet mee te laten tellen in de uitslagbepaling (de ‘duimregeling’). Verder hadden kandidaten de mogelijkheid om een extra vak te herkansen, en mochten ze de eerste afname van hun eindexamens spreiden over de eerste twee tijdvakken. Om dit mogelijk te maken is het tweede tijdvak verlengd. Het derde tijdvak is lokaal op de scholen georganiseerd, in plaats van centraal, om herkansingen toegankelijker te maken.

In het schooljaar 2020-2021 heeft het P.C. Hooftcollege een slagingspercentage van 100% behaald, echter wel na één herkansing.

In onderstaande tabel staan de slagingspercentages van het schooljaar 2020-2021.

VOLLEDIG DIPLOMA P.C. HOOFTCOLLEGE			
	AANTAL KANDIDATEN	AANTAL GESLAAGD	PERCENTAGE
Vmbo-tl (college en mavo)	15	15	100%
Entree	13	13	100%

CERTIFICATEN (VMBO-TL) P.C. HOOFTCOLLEGE			
	AANTAL KANDIDATEN	AANTAL BEHAALD	PERCENTAGE
Biologie	13	13	100,0%
Economie	12	12	100,0%
Geschiedenis	13	12	92,3%
NaSk I	11	9	81,8%

In onderstaande tabel is te zien dat de leerlingen van het P.C. Hooftcollege in schooljaar 2020-2021 op alle vakken een gemiddeld eindcijfer hebben gehaald dat hoger is dan het landelijk gemiddelde. Een resultaat waar wij heel trots op zijn!

GEMIDDELD EINDCIJFER (VMBO-TL) P.C. HOOFTCOLLEGE			
	GEM. CIJFER LANDELIJK	GEM. CIJFER CSE	GEM. CIJFER PCH (INCL. MONDELING)
Nederlands	6,2	7,3	7,0
Engels	6,7	7,2	7,6
Wiskunde	6,2	7,0	7,2
Economie	6,1	6,2	6,8
Biologie	6,2	7,0	7,3
Geschiedenis	6,4	6,7	7,3
NasK	6,1	6,3	6,5
Maatschappijkunde	6,3	7,2	7,5

In schooljaar 2020-2021 haalde het P.C. Hooftcollege een slagingspercentage van 100%.

Leo Kannercollege

Op het Leo Kannercollege kunnen leerlingen staatsexamen doen voor de leerwegen vmbo-t, havo en vwo. Ook hier geldt dat de examens zijn doorgegaan met de eerder beschreven maatregelen en aanpassingen. In de volgende tabellen staan de examenresultaten van het schooljaar 2020-2021 in de vorm van slagingspercentages. Alle leerlingen die examen deden in vmbo-t en vwo zijn geslaagd. Bij de havo lag het percentage op 86%. De locatie heeft er alles aan gedaan om de examenleerlingen altijd naar school te laten gaan, ondanks de moeilijke Covid19-situatie. Dit is een resultaat waar we trots op zijn!

VOLLEDIG DIPLOMA LEO KANNERCOLLEGE			
	AANTAL KANDIDATEN	AANTAL GESLAAGD	PERCENTAGE
Vmbo-tl	27	27	100%
Havo	14	12	86%
Vwo	14	14	100%

Net als bij het P.C. Hooftcollege is het voor leerlingen van het Leo Kannercollege mogelijk om middels het staatsexamen certificaten te behalen. Hieronder de resultaten van schooljaar 2020-2021.

CERTIFICATEN LEO KANNERCOLLEGE				
	AANTAL KANDIDATEN	AANTAL CERTIFICATEN	AANTAL BEHAALD	PERCENTAGE
Vmbo-tl	27	30	29	97%
Havo	17	20	15	75%
Vwo	25	25	21	84%

In 2021 zijn de eindexamens doorgegaan, met een aantal aanpassingen vanwege Covid19.

In de tabellen op deze pagina zijn de resultaten zichtbaar van het centraal schriftelijk eindexamen 2020-2021 van de diverse leerwegen die het Leo Kannercollege biedt. Ook is de vergelijking van de gemiddelde LKC-cijfers per vak met het landelijk gemiddelde in deze tabel te zien. Veel cijfers van het LKC zijn hoger dan het landelijk gemiddelde. De analyse van de examencijfers heeft niet tot specifieke vervolgacties in het onderwijsproces geleid.

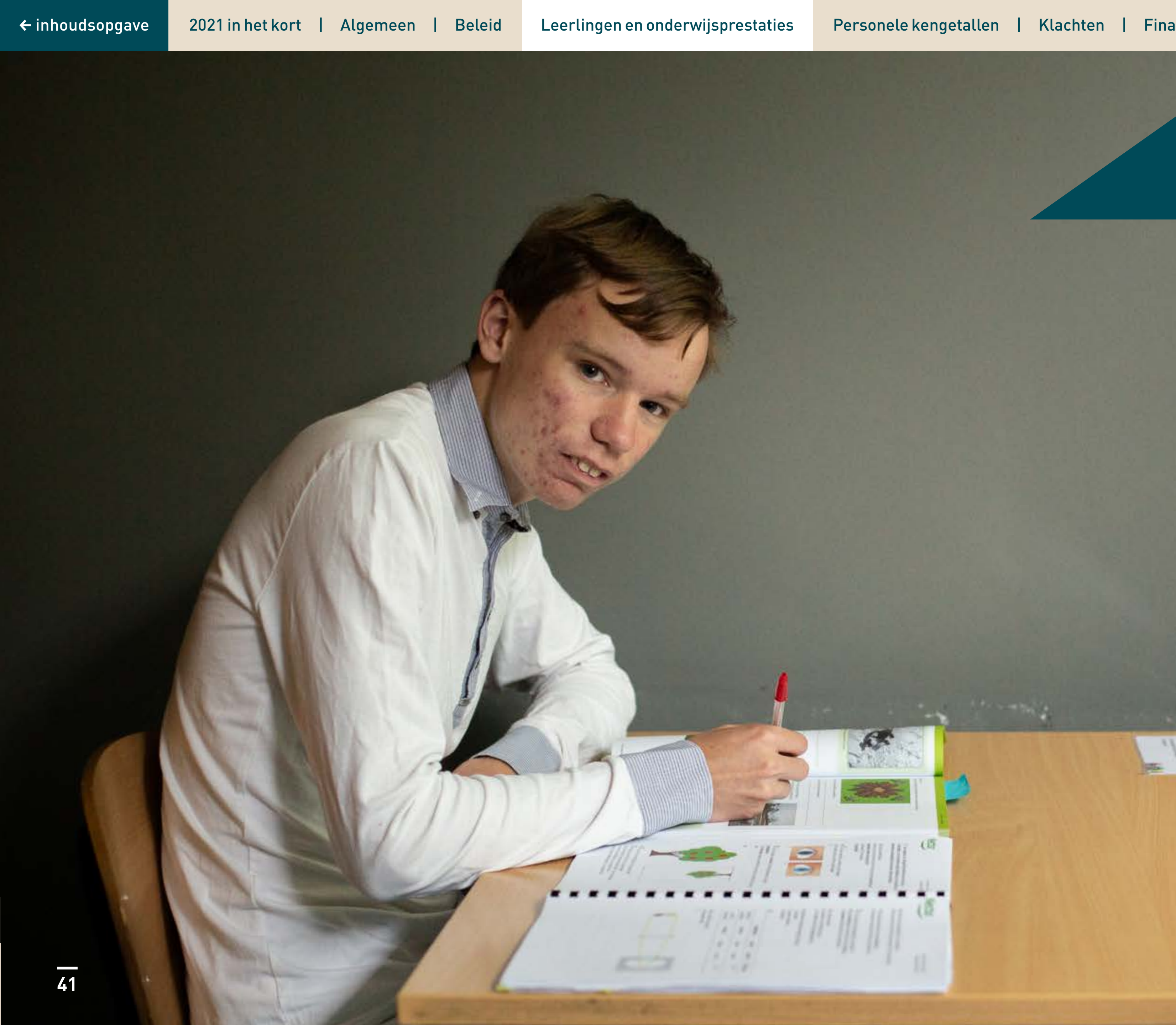
GEMIDDELD CIJFER LEO KANNERCOLLEGE		
VMBO-TL	GEM. CIJFER LANDELIJK	GEM. CIJFER CSE
Nederlands	6,2	6,9
Engels	6,7	8,5
Wiskunde	6,2	6,8
NasK 1	6,1	6,5
Biologie	6,2	6,8
Economie	6,1	7,0
Geschiedenis	6,4	7,7

HAVO	GEM. CIJFER LANDELIJK	GEM. CIJFER CSE
Nederlands	6,1	5,8
Engels	7,1	8,0
Wiskunde A	6,6	6,1
Wiskunde B	6,2	7,6
Natuurkunde	6,2	6,7
Scheikunde	6,3	7,2
Biologie	6,0	6,0
Economie	6,2	5,5
Geschiedenis	6,0	3,8
Bedrijfseconomie	6,1	5,4

VWO	GEM. CIJFER LANDELIJK	GEM. CIJFER CSE
Nederlands	6,3	6,6
Engels	6,9	7,1
Wiskunde A	6,9	7,0
Wiskunde B	6,7	6,5
Natuurkunde	6,6	6,9
Scheikunde	6,6	7,1
Biologie	6,3	7,1
Economie	5,9	6,4
Geschiedenis	6,6	7,7
Maatschappij-wetenschappen	6,6	6,5
Management en organisatie	6,2	6,7

CONCLUSIE

De onderwijsresultaten liggen in de lijn der verwachting. De resultaten komen over het algemeen overeen met de trend van voorgaande jaren en met de onderwijsconcepten van de locaties. De resultaten laten zien dat leerlingen de vereiste kennis en vaardigheden behalen om succesvol te zijn op hun vervolgbestemming. Uit de schooljaaranalyses blijkt dat onze scholen goed in beeld hebben of onze leerlingen voldoende vordering maken in de basisvaardigheden en hier passende vervolgacties op inzetten. In 2022 willen we de ontwikkeling van burgerschap en digitale geletterdheid nog beter zichtbaar maken in onze analyses.

GIJS

MAN DER MEER

Leerling P.C. Hooftcollege

Het P.C. Hooftcollege biedt een 4- en 5-jarig traject voor examenleerlingen. Gijs heeft in overleg met zijn mentor gekozen voor het 5-jarige traject. Dat betekent dat hij zijn examen gesplitst doet: verdeeld over twee jaar.

Gijs: “Door de coronatijd en ook omdat ik nog niet zo goed wist wat ik na de middelbare school wil doen, leek het me beter om gesplitst examen te doen. In 2021 heb ik in vijf vakken examen gedaan en in 2022 doe ik examen in drie vakken: Nederlands, economie en biologie. Omdat ik in het tweede examendeel maar drie vakken hoeft te doen, loop ik in de tijd die ik ‘over’ heb verspreid door de week een dag stage bij de brugklas. Ik ondersteun de leerkracht(en), kijk werkjes na, beantwoord vragen en help leerlingen ook individueel met specifieke problemen. Het was wel apart om ineens ‘aan de andere kant’ te staan! Ik ben me aan het oriënteren op een vervolgopleiding. Misschien ga ik havo doen op het Leo Kanner College in Leiden of ga ik naar het middelbaar laboratoriumonderwijs, dat heeft al jaren mijn interesse. Daarnaast ga ik kijken naar het onderwijs, want ik ben door mijn stage positief verrast over het werken in het onderwijs!”

3.3 INZET NPO-GELDEN

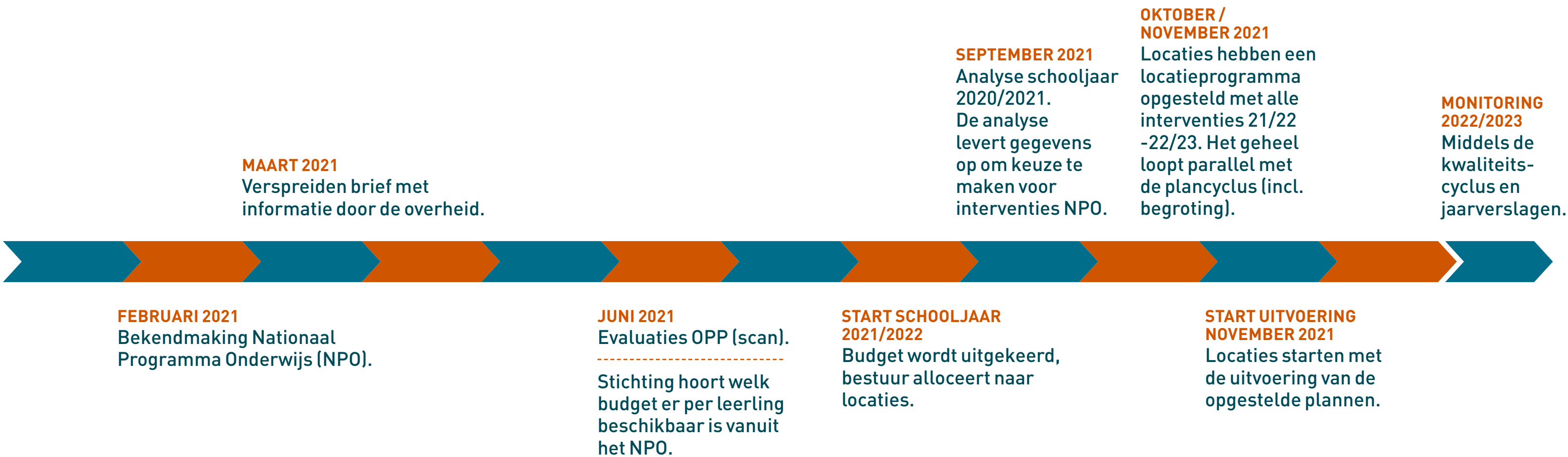
Met ingang van 1 augustus 2021 ontvangt de LKO gelden uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Deze middelen moeten worden ingezet voor 1 augustus 2025. Het Nationaal Programma Onderwijs is gericht op het herstel van Covid-gerelateerde vertragingen van leerlingen op diverse terreinen.

De NPO-gelden zijn toegekend voor schooljaar 2021-2022 op basis van de leerlingaantallen per 1 oktober 2020. We ontvangen € 1.402,31 per leerling plus € 548,56 per CUMI-leerling. Er zal nog een toekenning volgen voor 2022-2023 (op basis van de leerlingaantallen per 1 oktober 2021); in onze meerjarenbegroting zijn we ervan uitgegaan dat de bedragen per leerling gelijk blijven. De NPO-gelden hebben we volledig toegewezen aan de locaties op basis van de leerlingaantallen, waarbij iedere locatie middelen heeft overgedragen aan de School zonder Muren op basis van het aantal leerlingen die bij School zonder Muren zijn ondergebracht.

Er is een risico dat we in directe relatie met de NPO-inzet te maken krijgen met te betalen transitievergoedingen en mogelijke uitkeringslasten voor medewerkers die we op basis van de NPO-gelden tijdelijk in dienst nemen. De omvang van deze risico's is lastig in te schatten, en het is de vraag of deze ook daadwerkelijk geëffectueerd worden. Om die reden hebben wij daarvoor geen reservering vooraf gemaakt uit de NPO-gelden, maar betalen we deze kosten, mochten die aan de orde zijn, uit eigen middelen, t.z.t. ten laste van de algemene reserve.

De toekenning van de NPO-middelen leverde intern veel vragen en tijdsdruk op. In twee informatie/brainstormbijeenkomsten voor interne stakeholders hebben wij met elkaar de dialoog gevoerd over de tijdige en effectieve besteding van deze middelen. Naast de uitwisseling en afstemming van ideeën leverden deze bijeenkomsten op dat we een eigen tijdlijn hebben ontwikkeld voor het maken van de plannen en de inzet van de middelen, die afwijkt van de tijdlijn van de overheid. Dat hebben wij gedaan om de NPO-middelen zoveel mogelijk te integreren in onze eigen planning- en controlcyclus.

De tijdlijn die we binnen de LKO hebben gehanteerd is als volgt:

De LKO-locaties hebben in de voorbereiding van het nieuwe jaarplan de schoolscan uitgevoerd. De informatie die hieruit naar voren is gekomen, hebben zij verwerkt in het jaarplan. De betrokkenheid van medewerkers en ouders werd hierdoor geïntegreerd in de bestaande medezeggenschap van het jaarplan. De inzet van NPO-gelden is als bijlage bij de locatiebegrotingen voor het jaar 2022 gevoegd, zodat tijdens het jaar de inzet van middelen adequaat gemonitord kan worden.

Het gevolg is dat de meeste van onze locaties in 2021 geen NPO-middelen hebben ingezet. Dat geldt voor de Musketier, het P.C. Hooftcollege, Leo Kannerschool SO Oegstgeest, ESB LUMC-Curium en de School zonder Muren.

Op het Leo Kannercollege is in 2021 voor circa € 111.000 aan NPO-middelen ingezet voor:

- Inzet personeel circa € 19.000 (docent voor tekenlessen, extra uren decaan);
- Scholing personeel circa € 1.000;
- Aanschaf van onderwijskundige materialen circa € 17.000 (waaronder € 14.000 voor de ICT-applicatie NUMO);
- Culturele vorming: circa € 77.000 voor de uitvoering van een aantal kunstprojectweken door Tamino.

Op de Leo Kannerschool VS0 Oegstgeest is in 2021 voor circa € 53.000 aan NPO-middelen ingezet voor:

- Inzet personeel circa € 50.000 (extra onderwijzend personeel, formatieve uitbreiding van leerkrachtondersteuners en uitbreiding van het stagebureau);
- Aanschaf van onderwijskundige materialen en koptelefoons voor circa € 3.000.

De NPO-middelen hebben de locaties naar eigen inzicht ingezet.

FRANK

**Leerling, coördinator leerlingenraad en
lid van de klankbordgroep**

ANIKA REMERIJ

directeur Leo Kannerschool VSO Oegstgeest

Tijdens de coronaperiode in 2021 maakte de Leo Kannerschool VSO dankbaar gebruik van de eerste subsidiemogelijkheid van de overheid om -mogelijke- leerachterstanden in te lopen. Deze middelen moesten buiten schooltijd worden ingezet. Lastig, want veel leerlingen gaan na lestijd met de taxi naar huis. Maar het is gelukt! Anika Remerij: “Wij wilden vooral inzetten op de sociaal-emotionele ontwikkeling, die werd door de coronamaatregelen voelbaar en zichtbaar beperkt. Het is zo’n mooi project geworden met allerlei activiteiten, zoals skateboarden, skiën, lasergamen en ict-skills op zaterdagochtend. Frank: “Ik dacht gelijk ‘yes, dát is iets voor mij!’. Lasergamen is leuk, het zet je brein aan, je werkt samen, hebt lol met elkaar en het is ook nog een soort fitness. Anika: “Dit raakt de diepere laag van het project. De activiteiten lijken eenvoudig, maar bieden vele extra’s. Sommige leerlingen vinden het niet prettig om op een grote vereniging te zitten. In de veilige schoolomgeving willen ze wel, het doet veel voor het zelfvertrouwen. Bovendien is het speciaal om te zien hoe collega’s op deze uren enthousiast bezig zijn met de leerlingen. De bereidheid om iets extra’s te doen is hartverwarmend.”

4

PERSO

NIE

KENGETAL

LEN

PERSONELE KENGETALLEN

PERSONEELSBESTAND

In onderstaand overzicht staan de aantallen en fte-omvang van het personeelsbestand per begin en eind van het jaar 2021.

	AANTAL MEDE- WERKERS 1-1-2021	FTE (INCL. BAPO) 1-1-2021	AANTAL MEDE- WERKERS 31-12-2021	FTE (INCL. BAPO) 31-12-2021
CvB	2	2,0	2	2,0
Directie	6	5,2	5	5,0
Adjunct- directeuren	2	1,6	2	1,8
Onderwijs- ondersteunend personeel (OOP)	133	107,4	135	106,1
Onderwijzend personeel (OP)	152	123,1	160	129,4
Totaal	295	239,3	304	244,3

Op peildatum 31 december 2021 waren er 9 medewerkers meer in dienst dan op peildatum 1 januari 2021. Het aantal fte’s steeg met 10,1.

FORMATIE	1-1-'21	%	31-12-'21	%	VERSCHIL
Aantal parttime medewerkers	180	61,0%	200	65,8%	20
Aantal fulltime medewerkers	115	39,0%	104	34,2%	-11
Totaal aantal medewerkers	295	100,0%	304	100,0%	9
Aantal parttime fte	125,3	52,4%	140,1	57,3%	14,8
Aantal fulltime fte	114,0	47,6%	104,2	42,7%	-9,8
Totaal aantal fte	239,3	100,0%	244,3	100,0%	5,0

Uit dit overzicht blijkt dat het aantal parttime aanstellingen in 2021 in absolute zin met 20 toenam en het aantal fulltime aanstellingen in absolute zin met 11 afnam. Naar verhouding is het percentage medewerkers met een parttime aanstelling toegenomen en het percentage medewerkers met een fulltime aanstelling afgenomen.

FORMATIE	1-1-'21	%	31-12-'21	%	VERSCHIL
Aantal medewerkers man	94	31,9%	94	30,9%	0
Aantal medewerkers vrouw	201	68,1%	210	69,1%	9
Totaal aantal medewerkers	295	100,0%	304	100,0%	9
Aantal fte man	83,2	34,8%	83,0	34,0%	-0,2
Aantal fte vrouw	156,1	65,2%	161,3	66,0%	5,2
Totaal aantal fte	239,3	100,0%	244,3	100,0%	5,0

Uit de tabel blijkt dat het percentage vrouwen is toegenomen en het percentage mannen licht is afgenomen.

VERDELING NAAR LEEFTIJDEN

De verdeling naar leeftijdscategorieën (peildatum 31 december 2021):

LEEFTIJD	AANTAL	%	FTE	%
<25	7	2,3%	4,5	1,8%
25-34	70	23,0%	57,9	23,7%
35-44	90	29,6%	69,9	28,6%
45-54	74	24,3%	59,6	24,4%

LEEFTIJD	AANTAL	%	FTE	%
55-59	32	10,5%	27,4	11,2%
60+	31	10,2%	25,1	10,3%
Totaal	304	100,0%	244,3	100,0%

Uit het overzicht blijkt dat het merendeel van de medewerkers (54%) jonger is dan 45 jaar. Circa 10,3% van de medewerkers is 60 jaar en ouder.

PERSONEELSVERLOOP

In 2021 zijn in totaal 39 nieuwe aanstellingen gerealiseerd. Dit zijn nieuwe aanstellingen regulier en aanstellingen op grond van vervanging. In totaal zijn 32 medewerkers uit dienst getreden.

OVERZICHT MEDEWERKERS IN EN UIT DIENST 2021	
Nieuw in dienst	39
Uit dienst op eigen verzoek	24
Ontbinding (niet op eigen verzoek)	0
Ontbinding (wederzijds goedvinden)	3
Afloop contract (vervanging)	5
Gepensioneerd	0
Overleden in actieve dienst	0

ZIEKTEVERZUIM

Onderstaande tabel geeft de ziekmeldingsfrequentie (ZMF) van 2021 per locatie weer, dit is het gemiddelde aantal ziekmeldingen per medewerker per jaar. Daarnaast is het gemiddelde ziekteverzuimpercentage (ZVP) in 2021 opgenomen. De laatste kolom is de gemiddelde ziekteverzuimduur in dagen (GZVD).

LOCATIE	ZMF	ZVP	GZVD
Leo Kannercollege	1,12	7,40%	12,29
P.C. Hooftcollege	0,69	6,65%	53,93
Leo Kannerschool VSO	1,47	6,27%	30,85
Leo Kannerschool SO	1,05	8,72%	19,05
De Musketier	1,13	3,79%	26,23
ESB LUMC Curium	2,2	3,26%	5,63
School zonder Muren (afdeling van ESB LUMC Curium)	1,08	3,99%	5,18
Bestuursbureau	0,49	2,84%	37,89

Het verzuimpercentage en de ontwikkeling hiervan wordt in de voortgangsgesprekken met de directeuren besproken. Per eind 2021 zijn geen aanvullende acties nodig.

KLACHTEN

KLACHTEN

Wij handelen klachten zoveel mogelijk laag in de organisatie af. Het lukt ons nog steeds om binnen de organisatie in gesprek en in verbinding te blijven met alle belanghebbenden. In 2021 is er bij het CvB één klacht binnengekomen. Deze klacht ging over een studiedag bij De Musketier: ouders hadden hier moeite mee omdat de leerlingen al zoveel lesdagen hadden gemist.

Het feit dat we in 2021 slechts één officiële klacht hebben ontvangen, kan een signaal zijn dat medewerkers en ouders/verzorgers/leerlingen de weg onvoldoende weten of mogelijk zelfs de moed niet hebben om klachten kenbaar te maken. Wij zullen dat goed monitoren en blijven uitvragen bij onze medewerkers en leerlingen en hun ouders/verzorgers. Wat we wel zien is dat medewerkers en ouders hun onvrede en vragen kenbaar maken in brieven en gesprekken. Zo zijn enkele uitingen van ongenoegen ontvangen over het dragen van mondkapjes. Dat zijn weliswaar geen officiële klachten, het geeft wel aan dat er een cultuur is die veilig genoeg is om in gesprek te gaan of onvrede kenbaar te maken. Zo zijn er naar aanleiding van het nieuwe functiehandboek vele gesprekken met medewerkers geweest. Deze gesprekken hebben geleid tot herziening van het functiehandboek. Er zijn in totaal drie bezwaren ingediend bij de interne bezwarencommissie, alle drie de bezwaren zijn ongegrond verklaard. Daarna zijn er nog drie brieven binnengekomen van zes medewerkers die hun vragen en zorgen kenbaar hebben gemaakt.

Ook de arbeidsmarkttoelage heeft na vele gesprekken en een grote online sessie zijn beslag gekregen. Ook hierbij wisten medewerkers hun locatieleiding en het bestuur te vinden. Ondanks de hierboven beschreven veronderstelling dat we een open cultuur hebben gecreëerd, blijven we alert of dit ook het geval is en blijft.

OVERZICHT KLACHTEN 2021 PER LOCATIE EN STICHTINGSBREED

Leo Kannerschool SO	Geen klachten.
Leo Kannerschool VSO	Geen klachten.
Leo Kannercollege	Geen klachten.
De Musketier	Één klacht.
ESB-Curium	Geen klachten.
P.C. Hooftcollege	Geen klachten.
Bestuur	Geen klachten.

DE VERTROUWENSPERSONEN

In 2021 hebben we twee meldingen verwerkt. Deze meldingen kwamen van medewerkers van twee verschillende locaties. Eén melding heeft zich na een bericht uiteindelijk zelf opgelost. Bij de andere melding heeft de vertrouwenspersoon gesprekken gevoerd en ondersteuning geboden tijdens het proces.

Naast Beatrix de Boer is in juni ook de nieuwe vertrouwenspersoon Judith Vallenduuk aangesteld. Zij heeft de Basisopleiding tot Vertrouwenspersoon gevolgd en met succes afgerond. Beide vertrouwenspersonen waren op uitnodiging van de klankbordgroep van het VSO Leo Kannerschool aanwezig bij hun overleg. Ze hebben met elkaar kennisgemaakt en de vertrouwenspersonen hebben verteld over hun taken en rol binnen de organisatie.

KLOKKENLUIDERS

Er zijn geen meldingen bij de externe klokkenluiders binnengekomen.

In 2021 hebben we, naast Beatrix de Boer, een nieuwe vertrouwenspersoon ingezet: Judith Vallenduuk.

JUDITH

WILLENDIJK EN

BEATRIX DE ROER

Vertrouwenspersonen

Ouders, leerlingen en medewerkers kunnen bij de vertrouwenspersonen terecht als ze te maken hebben met agressie, 'seksuele' intimidatie, pesten of discriminatie. Daarnaast hebben de vertrouwenspersonen een preventieve en adviserende rol naar het bestuur.

Judith en Beatrix: "We willen er echt zijn voor iedereen: collega's, ouders én leerlingen. Zij kunnen bij ons terecht met allerlei zaken. Dit hoeven geen zware dingen te zijn. We zijn er natuurlijk niet als je een 3 voor wiskunde hebt, maar wel als je gepest wordt of je onveilig voelt. We luisteren, bieden steun, helpen een gesprek voor te bereiden of verwijzen door naar de volgende stap. Door erover te praten, voorkomen we dat dingen uit de hand lopen. Het lucht sowieso altijd op. Uiteraard zijn we volstrekt onpartijdig en werken we vertrouwelijk en anoniem. Nog niet iedereen weet ons goed te vinden, daarom werken we aan onze bereikbaarheid: we staan in de schoolgidsen, op de website, we hebben een eigen e-mailadres en telefoonnummer. Dus als je ergens mee zit: schroom niet en mail, bel of app ons gewoon!"

FINANCIËN

In dit hoofdstuk lichten we de balans en de staat van baten en lasten toe. De cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2021 zoals in dit verslag is opgenomen.

6.1 FINANCIEEL BELEID, PLANNING & CONTROL

Het financiële beleid is gericht op de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs in al haar aspecten en dimensies voor de korte, middellange en lange termijn. Centraal staat steeds de balans tussen de eisen van het onderwijs (het primaire proces) en het financiële perspectief. De LKO streeft naar een solide financiële en bedrijfseconomische basis met een jaarlijks sluitende exploitatie, voldoende reserves en adequate voorzieningen.

Het financieel beleid moet zoveel mogelijk bedrijfseconomische risico's afdekken. Het financieel beleid is gebaseerd op een goede planning- en controlcyclus, die begint met een actuele en betrouwbare begroting en meerjarenraming. De belangrijkste uitgangspunten voor de begrotingscyclus zijn:

- We werken vanuit de visie, uitgangspunten en kernwaarden uit ons strategisch beleidsplan (eigenwijsheid, solidariteit en ontwikkeling) en de kernpunten uit onze besturingsfilosofie (vertrouwen, solidariteit en rolvastheid).
- We doen zoveel mogelijk recht aan de leidende principes van de lumpsumfinanciering: ontschotting, autonomievergroting en deregulering.

- We werken met een geïntegreerde begroting waarin geen scheiding bestaat tussen personele en materiële middelen.
- Er bestaat geen directe link tussen bekostiging en begroting in die zin dat we de bestedingen niet begroten op wat we op de verschillende bekostigingselementen ontvangen, maar op basis van wat we in werkelijkheid denken nodig te hebben. Daar waar dat leidt tot knelpunten, maken we beleidsmatige keuzes voor de inzet van middelen.
- De toedeling van middelen over de locaties baseren we op een allocatiemodel, waarbij we enerzijds zoveel mogelijk aansluiten bij de bekostiging en anderzijds beleidsrijk kiezen voor de inzet van middelen op die punten waar dat nodig is (beleidsmatige keuzes, strategische keuzes, versterking en ondersteuning op verbeterpunten). Aan de locaties wordt de Rijksbekostiging toegewezen op basis van de leerlingaantallen, minus een percentage dat wordt ingehouden voor de uitvoering van bovenschoolse taken en de zaken waarvan is afgesproken dat deze collectief worden uitgevoerd (waaronder een buffer voor calamiteiten). Voor 2021 betreft deze allocatie:

Inzet voor kosten bestuurskantoor, gemeenschappelijke uitvoeringskosten en beleidsmatige inzet	7,7 % van de Rijksbijdragen
Buffer voor opvangen knelpunten	1,5% van de Rijksbijdragen
Rechtstreeks naar locaties	90,8% van de Rijksbijdragen

- Op basis van de besturingsfilosofie hanteren we het uitgangspunt van Integraal management. Locaties zijn zelf verantwoordelijk om de begroting met de aan hun toegekende middelen rond te krijgen en voldoende middelen te begroten voor onderwijskundige ambities, infrastructuur, ontwikkeling van medewerkers en kwaliteitszorg. De locatiebegrotingen moeten dus duidelijk maken welke middelen de locaties gaan inzetten om de geplande ambities en het behoud van kwaliteit te realiseren. Dat betekent ten aanzien van verantwoordelijkheden, rollen en besluitvorming het volgende:
 - De directeur van elke locatie is verantwoordelijk voor de eigen begroting. Voor iedere locatie maken we een realistische begroting, met als uitgangspunt dat we streven naar een neutraal of positief resultaat, zowel voor het begrotingsjaar als in meerjarenperspectief.
 - De controller, de stafadviseur HR en de stafadviseur kwaliteit begeleiden en ondersteunen de directeuren bij het opstellen van de begroting.
 - Het CvB stelt de begrotingen van de locaties en de totaalbegroting vast, na advisering door de MR.
 - De RvT keurt de totaalbegroting van de LKO goed.
 - De begroting is gekoppeld aan de meerjarenbegroting en in een integraal document gecombineerd met het (meerjaren-)bestuursformatieplan.
 - De begroting van een locatie is taakstellend. Elke locatie is verantwoordelijk voor zijn eigen exploitatie.

Daarmee is de begroting een leidend sturingsinstrument als basis voor de monitoring tijdens het jaar.

In 2021 hebben, naast de analyse- en ambitiegesprekken, voor elke locatie twee voortgangsoverleggen plaatsgevonden met de controller en de stafadviseur HR. In die gesprekken is onder meer de exploitatie (realisatie) getoetst aan de begroting, en is vooral beoogd de voortgang van activiteiten van de locaties op een integrale wijze te toetsen, waarbij inhoudelijke, personele en financiële voortgang met elkaar verbonden zijn. De verslagen van deze voortgangsoverleggen vormen input voor de voortgangsgesprekken tussen locatiedirecteur en het CvB, conform het vastgestelde kwaliteitsbeleid. Op grond van de voortgangsgesprekken wordt zo nodig bijgestuurd.

6.2 TREASURY

Het Ministerie van OCW stelt ten aanzien van beleggingen als uitgangspunt dat publiek geld wordt verstrekt ten behoeve van het primaire proces van onderwijsinstellingen: het verzorgen van onderwijs en onderzoek. Het financiële beleid en het beheer van de instellingen is dienstbaar aan het realiseren van de publieke doelstellingen en is daartoe op transparante wijze gericht op financiële continuïteit. Dit proces mag niet in gevaar worden gebracht door het aangaan van risico's die daarop niet direct betrekking hebben.

Treasury is het sturen en het beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Het treasurystatuut heeft tot doel sturing te geven aan de treasuryfunctie, de risico's te beperken en, in het kader van vermogensbeheer van de LKO, te expliciteren volgens welke procedures besluiten tot stand komen en aan welke richtlijnen de bij de uitvoering van de treasuryfunctie betrokken personen zich moeten houden. In het treasurystatuut wordt het beleid uiteengezet en een beschrijving gegeven van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het kader van de treasuryfunctie.

Het treasurybeleid van de LKO vindt plaats binnen de kaders van de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' (RBLD 2016).

Binnen het treasurybeleid maken we geen onderscheid tussen publieke middelen en niet-publieke middelen. Het treasurybeleid heeft primair als doel het beheersen van de financiële risico's en secundair het reduceren van de financieringskosten. De algemene doelstellingen van het treasurybeleid zijn:

- Het kunnen voldoen aan de financiële verplichtingen van de organisatie door tijdige beschikbaarheid van de benodigde liquide middelen tegen acceptabele condities.

- Het optimaliseren van het rendement op de overtollige liquide middelen.
- Het minimaliseren van de kosten van leningen.
- Het beheersen en bewaken van de risico's en kosten die aan de financiële posities en de geldstromen van de organisatie zijn verbonden.

De LKO bankiert bij ABN AMRO Bank en bij Rabobank. Met het oog op de negatieve rente die in 2020 van kracht is geworden, heeft de LKO besloten om over te gaan op de faciliteit Schatkistbankieren. Dit is met ingang van maart 2021 geëffec-tueerd. Alle publieke middelen zijn in deze faciliteit onderge-bracht. Daarnaast houdt de LKO een aantal lopende rekeningen op schoolniveau aan, waarop per school een beperkt bedrag aan private middelen wordt aangehouden.

In december 2020 is, vooruitlopend op het besluit om in 2021 over te gaan naar Schatkistbankieren, besloten de beleggingsportefeuille te liquideren en de resterende twee obligaties te verkopen. In het jaar 2021 heeft de LKO geen effecten in beheer gehad.

6.3 TOELICHTING OP DE BALANS

De financiële positie van de LKO komt tot uitdrukking in de balans. De verkorte balans is onderstaand weergegeven en bevat een vergelijking van de balanstotalen van de jaren 2020 en 2021.

	WERKELIJK PER EIND 2020	WERKELIJK PER EIND 2021	MUTATIE 2021
ACTIVA			
Gebouwen en terreinen	€ 170.632	€ 184.415	€ 13.783
Overige Materiële vaste activa	€ 1.709.304	€ 1.680.317	€ -28.987
Financiële vaste activa	€ 3.150	€ 3.750	€ 600
Vorderingen	€ 1.577.964	€ 1.675.987	€ 98.023
Liquide middelen	€ 5.166.533	€ 5.535.750	€ 369.217
Totaal activa	€ 8.627.583	€ 9.080.219	€ 452.636
PASSIVA			
Eigen vermogen	€ 4.773.796	€ 5.236.586	€ 462.790
Vorzieningen	€ 1.386.693	€ 1.625.249	€ 238.556
Kortlopende schulden	€ 2.467.094	€ 2.218.384	€ -248.710
Totaal passiva	€ 8.627.583	€ 9.080.219	€ 452.636

Het balanstotaal van de LKO stijgt ten opzichte van 31 december 2020 met € 452.636 tot € 9.080.219. Hieronder staat een korte toelichting ten aanzien van de onderscheiden posten. Voor een nadere onderbouwing van de samenstelling en verloop van verschillende onderdelen van de balans verwijzen we naar de toelichting op de balans zoals opgenomen in de jaarreke-ning. Verderop in dit hoofdstuk is een nadere analyse opge-nomen van een aantal balansgerelateerde indicatoren en de vermogenspositie.

INVESTERINGEN EN MATERIËLE VASTE ACTIVA

In de investeringsbegroting voor 2021 was opgenomen dat voor een bedrag van circa € 438.000 geïnvesteerd zou worden. De feitelijke investeringen in 2021 bedragen € 430.370. Daarmee is op totaalniveau het begrote bedrag aan investeringen vrijwel gerealiseerd, maar er zijn wel afwijkingen in de verschillende investeringscategorieën:

	BEGROTING	WERKELIJK	UITPUTTING
Gebouwen /Verbouwing	€ 88.000	€ 33.480	38,0%
Meubilair	€ 33.000	€ 10.980	33,3%
Duurzame leermiddelen	€ 85.000	€ 90.853	106,9%
Inventaris en apparatuur	€ 55.400	€ 88.694	160,1%
ICT	€ 176.500	€ 206.364	116,9%
Totaal	€ 437.900	€ 430.370	98,3%

- Het begrote bedrag voor investeringen in verbouwingen had betrekking op het aandeel van de LKO in de geplande verbouwing van het Huis van het Onderwijs. Bij nader inzien is dit aandeel op een andere wijze administratief verwerkt (namelijk als liquiditeitsvoorschot op de stichting Huis van het Onderwijs) en niet als investering, omdat de LKO in formele zin geen eigenaar kan zijn van (een deel van de) eigendommen van de stichting Huis van het Onderwijs en deze dus niet in de eigen administratie als investering kan verantwoorden. In deze categorie hebben wel investeringen plaatsgevonden op de Leo Kannerschool VSO Oegstgeest, namelijk een noodzakelijke, kleine aanpassing aan de balie en de aanschaf van LED-verlichting in het kader van verduurzaming.
- De begrote investeringen in meubilair (vrijwel alle vervangingen) zijn deels gedaan. Bij nader inzien bleek het uitvoeren van de begrote investeringen in meubilair bij Leo Kannerschool SO Oegstgeest en het P.C. Hooftcollege nog niet nodig. Deze zijn doorgeschoven naar volgend jaar.
- De investeringen in duurzame leermiddelen (methoden) zijn gedaan en licht hoger dan begroot.
- De begrote investeringen in inventaris en apparatuur zijn deels gedaan (o.a. in apparatuur en een schrobmachine op de Leo Kannerschool VSO Oegstgeest). In deze categorie heeft ook een niet begrote, maar bij nader inzien wel noodzakelijke investering in de telefooncentrale/beveiliging bij het P.C.Hooftcollege voor circa € 16.000 plaatsgevonden. De begrote investering van € 30.000 aan apparatuur voor de

- cateringvoorziening in het Huis van het Onderwijs (vanuit de Leo Kannerschool VSO) heeft niet plaatsgevonden. Er zijn wel enige investeringen gedaan, maar van een veel beperktere omvang en deels gedekt door de andere participanten in het Huis van het Onderwijs.
- De investeringen in ICT zijn hoger dan begroot (inclusief de investering in de aanleg van de glasvezelverbinding voor de Endegeesterstraatweg 26). Dat komt omdat een aantal niet begrote investeringen is gedaan in laptops en chromebooks, vanwege Covid19, en een aanschaf van twee digiborden voor de tijdelijk nieuwe locatie van het P.C. Hooftcollege. De aankoop van ICT-hardware vindt in 2021 volledig geclusterd plaats in DAS-procedures, waarmee we voldoen aan de regelgeving m.b.t. aanbestedingen.

Het financiële effect van de investeringen in de exploitatie is toegelicht onder de post afschrijvingen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen alleen de nog te vorderen waarborgsommen die zijn betaald voor de onderwijskundige software Snappet. De beleggingsportefeuille is in 2020 geliquideerd.

Vorderingen

De vorderingen hebben betrekking op de per balansdatum nog niet ontvangen Rijksbijdragen (door het door OCW gehanteerde betaalritme), de openstaande uitgaande facturen die

betrekking hebben op boekjaar 2021 (bijvoorbeeld voor de dienstverlening vanuit School zonder Muren), nog te ontvangen plusbekostiging en groiebekostiging van de samenwerkingsverbanden over het jaar 2021, het in 2020 betaalde liquiditeitsvoorschot voor de investeringen in het Huis van het Onderwijs en de bij de gemeente ingediende declaraties voor schade en OZB, die per eind 2021 nog openstaan.

Liquiditeiten

De liquiditeitspositie is als volgt:

	STAND PER 1 JANUARI 2021	STAND PER 31 DECEMBER 2021	MUTATIE 2021
Banken, lopende rekeningen	€ 1.864.384	€ 10.888	€ -1.853.496
Spaartegoeden	€ 3.050.033	€ 1.148	€ -3.048.885
Schoolbankrekeningen	€ 250.505	€ 19.428	€ -231.077
Kassen	€ 1.611	€ 1.992	€ 380
Schatkistbankieren	€ -	€ 5.502.295	€ 5.502.295
Totaal	€ 5.166.533	€ 5.535.751	€ 369.218

Alle gelden zijn per direct beschikbaar en opneembaar. Uit dit overzicht blijkt een stijging van de liquiditeitspositie met circa € 369.000 ten opzichte van 1 januari 2021. Deze toename is in lijn met het gerealiseerde positief financieel resultaat. Voor een nadere specificatie van de kasstromen verwijzen we naar het [kasstroomoverzicht](#) in de jaarrekening. Met ingang van 13 april 2021 maakt de LKO gebruik van de faciliteit Schatkistbankieren.

Vrijwel alle gelden van de centrale bank- en spaarrekeningen worden op dagelijkse basis uitgewisseld met de faciliteit Schatkistbankieren.

Zoals gebruikelijk volgen we de liquiditeitspositie wekelijks, mede met het oog op salarisbetalingen en andere uitstaande verplichtingen en zijn we alert op de ontwikkelingen.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	STAND PER 1 JANUARI 2021	DOTATIE	ONTTREKKING	VRIJVAL	STAND PER 31 DECEMBER 2021
Voorziening jubilea	€ 162.576	€ 16.024	€ 8.150	€ -	€ 170.450
Voorziening langdurig zieken	€ 123.839	€ 124.208	€ 91.997	€ -	€ 156.050
Voorziening duurzame inzetbaarheid	€ 14.023	€ 13.019	€ -	€ -	€ 27.042
Voorziening transitievergoedingen	€ -	€ 3.097	€ -	€ -	€ 3.097
Voorziening groot onderhoud	€ 1.086.255	€ 231.878	€ 49.523	€ -	€ 1.268.610
Totaal	€ 1.386.693	€ 388.226	€ 149.670	€ -	€ 1.625.249

- De voorziening jubilea is gevormd om de kosten te dekken van jubileumgratificaties die we op grond van de CAO moeten betalen voor uitkeringen bij 25- en 40-jarige jubilea. De voorziening jubilea wordt per jaareinde gemuteerd. De onttrekking vindt plaats op basis van uitbetaalde jubileumuitkeringen. De dotatie vindt plaats op basis van een rekenmodel, waarin rekening wordt gehouden met de datum van indiensttreding, leeftijd van medewerkers en het blijfkanspercentage.
- De voorziening langdurig zieken betreft de loonkosten plus de mogelijk te betalen transitievergoedingen voor vijf medewerkers waarvan de verwachting is dat zij mogelijk per eind 2021 na twee jaar ziekte (geheel of gedeeltelijk) niet meer kunnen terugkeren in hun functie, en mogelijk instromen in de WIA.
- De voorziening duurzame inzetbaarheid betreft de waarde voor uitsluitend het gespaarde aanvullende verlof volgens de CAO PO. De voorziening duurzame inzetbaarheid heeft betrekking op vier medewerkers.
- De voorziening transitievergoedingen is per eind 2021 gevormd in het kader van de Wet Arbeidsmarkt in Balans. Dit betreft vier medewerkers die een tijdelijk of aflopend contract hebben en waarvan nog niet duidelijk of dat verlengd zal worden. Mogelijk moet voor deze medewerkers, als daadwerkelijk sprake is van vertrek, een transitievergoeding worden betaald.

- Aan de voorziening groot onderhoud is conform begroting gedoteerd. De onttrekkingen betreffen planmatig uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden, waarbij voor de locaties in Oegstgeest uitsluitend nog de strikt noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd, in afwachting van de nieuwbouwontwikkelingen. Om die reden is de voorziening groot onderhoud opgenomen op basis van dezelfde uitgangspunten als in voorgaande jaren en heeft de LKO gekozen in boekjaar 2021 gebruik te maken van de gepubliceerde overgangsregeling.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben betrekking op de per balansdatum nog te betalen inkomende facturen die betrekking hebben op boekjaar 2021, nog te betalen loonheffing en pensioenpremies over de maand december 2021, opgebouwde rechten op vakantiegelden en het resterende deel van de ontvangen middelen voor de eerste inrichting die in 2017/2018 zijn ontvangen van de gemeente Leiderdorp.

6.4 TOELICHTING OP DE EXPLOITATIE

De totale exploitatie over 2021 geeft het volgende beeld (afgezet tegen de begroting en de exploitatie over 2020):

	WERKELIJK 2020	BEGROTING 2021	WERKELIJK 2021	% T.O.V. BEGROTING	WERKELIJK T.O.V. BEGROTING
BATEN					
Rijksbijdragen	€ 21.599.075	€ 21.327.896	€ 22.997.879	107,8%	€ 1.669.983
Overige overheidsbijdragen	€ 203.422	€ 250.000	€ 201.223	80,5%	€ -48.777
Overige baten	€ 413.789	€ 305.645	€ 245.510	80,3%	€ -60.135
Totaal baten	€ 22.216.286	€ 21.883.541	€ 23.444.612	107,1%	€ 1.561.071
LASTEN					
Loonkosten	€ 17.922.789	€ 18.267.952	€ 18.531.939	101,4%	€ 263.986
Overige personeelslasten	€ 1.169.790	€ 1.127.500	€ 1.214.033	107,7%	€ 86.533
Afschrijvingen	€ 410.447	€ 455.030	€ 445.574	97,9%	€ -9.456
Huisvestingslasten	€ 1.024.897	€ 1.070.178	€ 1.009.556	94,3%	€ -60.622
Overige lasten	€ 1.489.542	€ 1.530.960	€ 1.774.765	115,9%	€ 243.805
Totaal lasten	€ 22.017.465	€ 22.451.620	€ 22.975.867	102,3%	€ 524.245
Saldo Baten en Lasten	€ 198.821	€ -568.080	€ 468.744		€ 1.036.826
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN					
Financiële baten	€ 7.665	-	€ 6	-	€ 6
Financiële lasten	€ 9.672	-	€ 5.961	-	€ 5.961
Totaal financiële baten en lasten	€ -2.007	-	€ -5.955	-	€ -5.955
Netto Resultaat	€ 196.814	€ -568.080	€ 462.790		€ 1.030.870

TOELICHTING OP DE BATEN

Rijksbijdragen

De Rijksbijdragen OCW betreffen de Rijksbijdragen die afkomstig zijn van het Ministerie van OC&W (rechtstreeks of via de samenwerkingsverbanden). Deze waren voor het hele jaar begroot op circa € 21,328 miljoen (waarvan circa € 942.000 betrekking heeft op gelden die direct vanuit de samenwerkingsverbanden komen). De gerealiseerde Rijksbijdragen bedragen circa € 22,998 miljoen en komen daarmee circa € 1,670 miljoen (7,8%) hoger uit dan begroot.

RIJKSBIJDRAGEN TOTAAL	BEGROOT 2021	WERKELIJK 2021	%	VERSCHIL
Rijksbijdragen regulier	€ 20.385.647	€ 22.019.600	108,0%	€ 1.633.953
Rijksbijdragen vanuit SWV-en	€ 942.250	€ 978.280	103,8%	€ 36.030
	€ 21.327.897	€ 22.997.880	107,8%	€ 1.669.983

Toelichting Rijksbijdragen regulier (OCW)

SPECIFICATIE MEER-ONTVANGSTEN RIJSBEKOSTIGING	
Aanpassing reguliere bekostiging	€ 298.737
NPO gelden	€ 667.447
VSO uitstroomprofiel vervolgonderwijs	€ 519.924
Subsidie Extra handen in de klas	€ 146.817
Subsidie Aanpak jeugdwerkloosheid	€ 11.579
Zij-instroom	€ -7.043
Lerarenbeurs / studieverlof	€ -3.508
Totaal	€ 1.633.953

De reguliere Rijksbijdragen komen circa € 1,634 miljoen hoger uit dan begroot. De belangrijkste oorzaken van de hoger uitval-lende reguliere Rijksbijdragen zijn:

- De reguliere personele en materiële Rijksbekostiging (basis-bekostiging personeel en materieel, zware ondersteuning personeel en materieel, personeels- en arbeidsmarktbeleid, prestatiebox en middelen voor professionalisering starters schoolleiders) is circa 1,4% hoger uitgevallen dan begroot, omdat de opwaartse aanpassing van de bekostiging, o.a. in relatie tot de CAO-verhoging, hoger uitviel dan was verwacht bij het opstellen van de begroting.

- Per 1 augustus zijn de gelden uit hoofde van het Nationaal Programma Onderwijs toegekend. Deze bedragen voor de LKO voor schooljaar 2021-2022 € 1,499 miljoen (€ 1.402 per leerling en € 549 per CUMI-leerling), nadien nog verhoogd met circa € 44.000 als dekking voor aanvullend gemaakte kosten voor eindexamenleerlingen. Voor boekjaar 2021 heeft dit een financieel effect van circa € 667.000.
- Er is een subsidie ontvangen voor de leerlingen met VSO Uitstroomprofiel Vervolgonderwijs voor circa € 520.000. Deze post was zowel in de baten als in de lasten (loonkosten) niet begroot. In de realisatie is deze wel opgenomen. Hier staan voor ongeveer hetzelfde bedrag aan loonkosten tegenover.
- Er zijn in twee tranches niet begrote middelen ontvangen uit de subsidieregeling Extra hulp in de klas via de RAP – samenwerkingsverbanden. Dit betreft een bedrag van circa € 147.000. We hebben deze subsidie grotendeels ingezet voor de uitvoering van activiteiten (die binnen het subsidieka-der vallen) door reguliere medewerkers, waardoor hiermee slechts in beperkte mate extra kosten zijn gemoeid.
- Er is een niet begroot bedrag van circa € 11.000 ontvangen uit hoofde van de nieuwe subsidieregeling ‘Bijzondere en aanvul-lende bekostiging voor aanpak jeugdwerkloosheid als gevolg van de Covid19-crisis’;

- De subsidie zij-instroom viel lager uit dan begroot, omdat één medewerker het traject tussentijds heeft beëindigd en voor een andere medewerker de aanvraag uiteindelijk niet is ingediend omdat deze medewerker het assessment niet heeft gehaald.
- Ook de subsidie voor de lerarenbeurs is iets lager uitgevallen dan begroot omdat er voor schooljaar 2021-2022 één lera-renbeurs minder is aangevraagd dan bij de begroting was verwacht.
- Tenslotte werd in 2021 conform begroting een geormerkte subsidie ontvangen ad circa € 69.000 voor leerachterstan-den a.g.v. Covid19 (voor Leo Kannerschool VSO Oegstgeest en P.C. Hooftcollege), waarvan de bestedingen voor 31 december hebben plaatsgevonden conform de subsidievoorwaarden.

Toelichting Rijksbijdragen vanuit de samenwerkingsverbanden

De bekostiging vanuit de samenwerkingsverbanden (SWV-en) betreft grotendeels de groeibekostiging en daarnaast aanvul-lende gelden die vanuit verschillende SWV-en ter beschikking zijn gesteld en grotendeels geormerkt zijn. De Rijksbijdragen vanuit de SWV-en komen circa € 36.000 (3,8%) hoger uit dan begroot:

RIJKSBIJDRAGEN VANUIT SWV-EN	BEGROOT 2021	WERKELIJK 2021	%	VERSCHIL
Groeibekostiging	€ 225.000	€ 313.962	139,5%	€ 88.962
Plusbekostiging (P.C. Hooftcollege)	€ 257.750	€ 257.828	100,0%	€ 78
SWV VO Leiden Ontwikkelagenda (School zonder Muren)	€ 155.500	€ 113.925	73,3%	€ -41.575
SWV-en voor Leerkracht op de Fiets (School zonder Muren)	€ 57.000	€ 47.692	83,7%	€ -9.308
SWV Zoetermeer (dekking kosten inzet orthopedagoog)	€ 27.500	€ 17.064	62,1%	€ -10.436
SWV Zoetermeer (dekking kosten ZOJA-project medewerkers)	€ 22.000	€ 167.439	761,1%	€ 145.439
Taakstelling finan-ciering zorgboerderij (Musketier)	€ 25.000	€ -	0,0%	€ -25.000
Werkzaamheden voor SWV ZHW (Leo Kannerschool VSO)	€ 4.500	€ 4.480	99,6%	€ -20

RIJKSBIJDRAGEN VANUIT SWV-EN	BEGROOT 2021	WERKELIJK 2021	%	VERSCHIL
Arrangementen (Leo Kannerschool VSO)	€ 18.000	€ 16.800	93,3%	€ -1.200
Arrangementen (Musketier)	€ -	€ 11.802	-	€ 11.802
Arrangementen (LKC)	€ -	€ 3.496	-	€ 3.496
Middelen vanuit SWV ZHW	€ -	€ 22.917	-	€ 22.917
SPPOH JOKI	€ -	€ 875	-	€ 875
Te verwerven aanvul-ling inkomsten (School zonder Muren)	€ 150.000	€ -	0,0%	€ -150.000
Overige	€ -	€ -	-	€ -
Totaal	€ 942.250	€ 978.280	103,8%	€ 36.030

De groeiregeling wordt uitgevoerd door de samenwerkings-verbanden. De ontvangen groeibekostiging viel circa € 89.000 hoger uit dan begroot, omdat de leerlingengroei per 1 februari in werkelijkheid iets hoger was dan waarvan bij de begroting was uitgegaan en omdat nabetalingen zijn ontvangen over voor-gaande schooljaren. Uit bovenstaand overzicht blijkt verder dat we vanuit verschillende samenwerkingsverbanden aan-vullende bekostiging hebben ontvangen. Deze middelen waren deels begroot. De ontvangen gelden worden in overleg met de samenwerkingsverbanden besteed aan de specifieke inhoude-lijke bestemmingen waarvoor de toekenningen zijn bedoeld en desgevraagd separaat verantwoord. De realisatie op de begrote taakstelling voor de Musketier is opgenomen in de ontvangen

gelden voor ZOJA. De realisatie op de begrote taakstelling voor School zonder Muren is opgenomen in de categorie overige baten.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen waren voor het jaar 2021 begroot op € 250.000. De realisatie bedraagt circa € 201.000 en is daarmee circa € 49.000 (19,5%) lager dan begroot.

OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN	BEGROOT 2021	WERKELIJK 2021	%	VERSCHIL
Gem. Zoetermeer subsidie regulier	€ 140.000	€ 140.000	100,0%	€ -
Gem. Leiden gymlokaalvergoedingen	€ 21.000	€ 26.432	125,9%	€ 5.432
Gem. Oegstgeest gymlokaalvergoedingen	€ 32.000	€ 32.712	102,2%	€ 712
Gem. Oegstgeest subsidie bewegings-en muziekonderwijs	€ 2.000	€ 2.079	104,0%	€ 79
ESF/PRO/VSO gelden	€ 55.000	€ -	-	€ -55.000
Totaal	€ 250.000	€ 201.223	80,5%	€ -48.777

- De jaarlijkse bijdrage van de gemeente Zoetermeer voor De Musketier op basis van het in augustus 2014 afgesloten convenant is ontvangen conform begroting.
- De gymlokaalvergoeding van de gemeente Leiden voor het Leo Kannercollege viel hoger uit dan begroot (deze post was te defensief begroot).

- De gymlokaalvergoedingen en de subsidie voor bewegings- en muziekonderwijs van de gemeente Oegstgeest vielen door indexering iets hoger uit dan begroot (deze posten waren iets te defensief in de begroting opgenomen).
- De begrote baten voor de ESF-gelden en de regeling ‘Impuls Actieplan baankansen kwetsbare jongere schoolverlaters Pro/VSO’ voor de Leo Kannerschool VSO en het P.C. Hooftcollege zijn in 2021 niet gerealiseerd. De activiteiten die onder deze regeling vallen, zijn weliswaar uitgevoerd, maar per jaareinde is niet helder of en hoeveel vanuit deze subsidie over 2021 zal worden uitgekeerd, omdat hiervan geen bevestigingen zijn ontvangen. Deze post is voor boekjaar 2021 dan ook voorzichtigheidshalve op € 0 gesteld. Mogelijke uitkeringen worden in een volgend boekjaar verantwoord.

Overige baten

De overige baten waren voor het jaar 2021 begroot op circa € 306.000. De realisatie bedraagt circa € 246.000 en is daarmee circa € 60.000 lager dan begroot.

OVERIGE BATEN	BEGROOT 2021	WERKELIJK 2021	%	VERSCHIL
Detacherings-opbrengsten	€ 187.956	€ 98.257	52,3%	€ -89.699
Ouderbijdragen en kampgelden	€ 61.700	€ 23.577	38,2%	€ -38.124
Facturatie aan derden voor School zonder Muren	€ -	€ 69.891	-	€ 69.891
Overige	€ 55.989	€ 53.785	96,1%	€ -2.204
Totaal	€ 305.645	€ 245.510	80,3%	€ -60.135

- De opbrengsten uit detacheringen zijn lager dan begroot. Dat komt deels omdat de doorbelasting aan Samenwerkingsverband PO Zoetermeer van de kosten van medewerkers die werken voor het ZOJA-project, weliswaar is begroot onder de overige baten (ad € 123.000), maar in de realisatie is opgenomen onder de Rijksbijdragen via de samenwerkingsverbanden. Verder is een lopende detachering per 1 mei beëindigd en is een nieuwe tijdelijke detachering gestart vanaf 1 april. In de detacheringsopbrengsten zijn ook de vergoedingen vanuit het RAP-samenwerkingsverband opgenomen voor de centrale persoon opleidingszaken (circa € 23.000 voor kalenderjaar 2021).

- De ouderbijdragen en kampgelden zijn lager dan begroot. Dat komt omdat voor de kampgelden LKO-breed is afgesproken deze niet te innen zolang de hiermee te dekken activiteiten vanwege de Covid19-crisis geen doorgang kunnen vinden. Hier staan ook lagere kosten tegenover.
- Voor School zonder Muren is in 2021 een begin gemaakt met het factureren aan derden (i.c. andere schoolbesturen) in verband met het tijdelijk opnemen van leerlingen in de School zonder Muren. De opbrengst hiervan bedraagt circa € 70.000. Daarmee geeft School zonder Muren invulling aan de opgenomen taakstelling (die was begroot onder de Rijksbijdragen via de samenwerkingsverbanden).
- De categorie overige baten bevat de inkomsten uit de activiteiten van o.a. repro, groen en catering bij de Leo Kannerschool VSO, giften, de subsidie voor de gezonde school (de Musketier), de opbrengst van de kerststollenactie en kantine-opbrengsten. De overige baten komen op totaalniveau uit op het niveau van de begroting.

Totale baten

De totale baten zijn voor het jaar 2021 begroot op € 21,884 miljoen. De gerealiseerde baten bedragen € 23,445 miljoen en komen circa € 1,561 miljoen (7,1%) hoger uit, vooral door hogere Rijksbijdragen.

LYAN

GRANDIEK

Zij-instromer op het Leo Kanner College

Lyan Grandiek studeerde SPH (Sociaal Pedagogische Hulpverlening) en ging daarna via Inzowijs als begeleider aan de slag bij de Wissel, een plek op het Leo Kanner College waar leerlingen zich kunnen terugtrekken bij overprikkeling of een boze bui. In 2019 besloot zij de Pabo te volgen en nu is zij docent op het Leo Kanner College.

“Via Inzowijs kwam ik in contact met deze school. Ik vond de sfeer hier ontzettend leuk en heb de directeur toen gevraagd of er misschien plek voor mij was. Zijn antwoord was: jij gaat de Pabo doen! Een maand later zat ik weer in de schoolbanken... Ik heb het zij-instroomtraject gedaan en hoefde door mijn SPH-opleiding niet alle vakken te volgen. De opleiding duurt dan ongeveer twee jaar. Ik heb nog geen dag spijt gehad van die beslissing om de Pabo te doen. Voordat ik bij het Leo Kanner College aan de slag ging, dacht ik altijd dat het onderwijs niks voor mij was. Ik had het idee dat alle dagen dan hetzelfde zouden zijn. Nu weet ik dat in het speciaal onderwijs juist geen enkele dag hetzelfde is. Ik heb ook heel bewust voor het speciaal onderwijs gekozen: hier ligt echt mijn hart.”

TOELICHTING OP DE LASTEN

Formatieve bezetting en loonkosten

De totale begrote gemiddelde personele bezetting voor het hele jaar 2021 bedraagt 244,8 fte. Het werkelijke verloop van de personele bezetting is als volgt:

GEREALISEERD													
	JAN	FEB	MRT	APR	MEI	JUNI	JUL	AUG	SEPT	OKT	NOV	DEC	TOTAAL
CvB	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
DIR	6,80	6,80	6,80	6,80	7,76	7,70	7,70	6,90	6,90	6,80	6,80	6,80	7,05
OP	122,98	122,22	124,35	125,33	125,01	125,54	124,42	124,68	123,64	128,64	127,96	129,60	125,36
OOP	107,52	107,59	107,18	107,88	106,94	109,08	108,43	110,64	111,79	107,21	106,85	106,43	108,13
	239,30	238,61	240,33	242,01	241,71	244,32	242,54	244,22	244,33	244,65	243,60	244,83	242,54
BEGROOT													
	JAN	FEB	MRT	APR	MEI	JUNI	JUL	AUG	SEPT	OKT	NOV	DEC	TOTAAL
CvB	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
DIR	6,80	6,80	6,60	6,60	6,60	6,60	6,60	6,60	6,40	6,40	6,40	6,40	6,62
OP	150,40	150,40	152,50	153,30	154,30	154,30	154,30	153,12	153,32	153,32	153,32	153,32	152,89
OOP	83,13	82,97	82,97	82,97	82,97	83,97	83,87	82,77	83,97	83,97	83,97	83,97	83,29
	242,33	242,18	244,08	244,88	245,88	246,88	246,78	244,50	245,70	245,70	245,70	245,70	244,80
Verschil	3,03	3,57	3,75	2,87	4,17	2,56	4,23	0,28	1,37	1,05	2,10	0,87	2,26
	TOTAAL	BEGROOT 2021	%										
CvB	2,00	2,00	100,0%										
DIR	7,05	6,62	106,4%										
OP	125,36	152,89	82,0%										
OOP	108,13	83,29	129,8%										
	242,54	244,80	99,1%										

De gemiddelde personele bezetting in 2021 bedraagt 242,54 fte en ligt circa 2,26 fte lager dan begroot. Op sommige locaties werd iets meer formatie ingezet dan begroot, op andere locaties iets minder omdat bijvoorbeeld bij verloop niet direct vervangers konden worden gevonden. Verklaringen voor de lagere formatieve inzet zijn:

- Formatieve verschuivingen, verloop en het later of niet invullen van vacatureruimte op meerdere locaties; in sommige gevallen werden medewerkers die wegens ziekte, ouderschapsverlof of zwangerschap afwezig waren, niet vervangen. In die gevallen werd de afwezigheid opgevangen door eigen mensen of externe inhuur.
- De deelname van drie medewerkers aan het opleidingstraject bij de Hogeschool Leiden (in totaal 0,6 fte) is ingezet vanaf 1 februari, maar voor de begrote stagedagen is de begrote vervanging pas later ingezet.
- Aanstelling van een bovenschoolse opleidingscoördinator (en coach) voor 0,4 fte per 1 maart 2021 uit hoofde van deelname aan het programma voor de regionale aanpak personeels-tekort (RAP) heeft niet plaatsgevonden.
- De inrichting van twee promotieplaatsen aan de VU van 0,4 fte was begroot met ingang van 1 april 2021, maar is effectief pas per 1 augustus gestart.

Ook is een verschuiving zichtbaar door verschuiving in functiecategorieën (minder inzet van OP dan begroot, meer inzet van OOP dan begroot, dit was bij de begroting nog niet correct vastgelegd). De ontvangst van de NPO-middelen heeft in 2021 slechts beperkt geleid tot het aanstellen van extra formatie.

De loonkosten bestaan uit de salariskosten van de medewerkers, inclusief vakantiegelden, eindejaarsuitkeringen, werkgeverslasten en de CAO-verhoging die met terugwerkende kracht per 1 januari 2021 werd doorgevoerd. De loonkosten waren voor het jaar 2021 begroot op € 18,268 miljoen.

De werkelijke loonkosten bedragen € 18,532 miljoen. Op de loonkosten zijn in mindering gebracht:

- De van het UWV ontvangen uitkeringen i.v.m. zwangerschappen ad circa € 241.000;
- een ontvangen restitutie van de belastingdienst ad circa € 53.000 naar aanleiding van het door AON uitgevoerde premiebesparingsonderzoek;
- het deel van de in juni 2021 betaalde VSO-toelage dat boekhoudkundig reeds ten laste van boekjaar 2020 is genomen.

Daarmee zijn de loonkosten circa € 264.000 (1,4%) hoger dan begroot. Enerzijds zijn de loonkosten lager door de lagere formatieve bezetting, anderzijds zijn de loonkosten hoger door de niet begrote CAO-stijging en de niet begrote uitbetaling van de

arbeidsmarkttoelage in relatie tot de ontvangen gelden voor VSO uitstroomprofiel vervolgonderwijs.

Overige personeelskosten

De overige personeelskosten bestaan uit kosten voor inhuur van extern personeel, werving & selectie, opleidingen/scholing, Arbo en bedrijfsgezondheidszorg, reis- en verblijfkosten, kosten in het kader van de werkkostenregeling en alle overige kosten die direct of indirect personeelsgerelateerd zijn. De totale overige personeelskosten waren voor 2021 begroot op € 1,128 miljoen. De werkelijke bestedingen bedragen circa € 1,214 miljoen en zijn daarmee circa € 87.000 (7,7%) hoger dan begroot.

OVERIGE PERSENEELSLASTEN	BEGROOT 2021	WERKELIJK 2021	%	VERSCHIL
Externe inhuur	€ 655.500	€ 771.643	117,7%	€ 116.143
Scholing en opleiding	€ 261.100	€ 208.434	79,8%	€ -52.666
Werving & selectie	€ 13.500	€ 1.573	11,7%	€ -11.927
Jubilea en personeelsbijeenkomsten	€ 18.000	€ 12.788	71,0%	€ -5.212
Bedrijfsgezondheidszorg en arbo	€ 90.500	€ 76.161	84,2%	€ -14.339
Mutaties personele voorzieningen	€ -	€ 56.201		€ 56.201
Overige	€ 88.900	€ 87.232	98,1%	€ -1.668
Totaal	€ 1.127.500	€ 1.214.033	107,7%	€ 86.533

Er werd ruim meer besteed aan externe inhuur dan begroot, omdat vervangers vaak niet direct beschikbaar waren of vacatures alleen via externe inhuur konden worden ingevuld om de kwaliteit te kunnen borgen. Op scholing en opleiding werd minder besteed dan begroot, omdat een deel van de geplande scholingen en bijeenkomsten door de Covid19-situatie niet door konden gaan. Sommige trainingen zijn doorgezet naar 2022 omdat fysieke bijeenkomsten soms de voorkeur hebben. Verder is gebruikgemaakt van train-de-trainer-concepten en interne LKO-scholingen, waar geen directe kosten tegenover staan. Met de gerealiseerde bestedingen wordt ruim voldaan aan de CAO-norm van besteding van € 600 per fte.

Op werving & selectie, personeelsbijeenkomsten en arbo werd minder besteed dan begroot. Daar stond tegenover dat circa € 56.000 is besteed aan de dotaties aan de personele voorzieningen (jubilea, langdurig zieken, duurzame inzetbaarheid en transitievergoedingen). Deze posten waren op € 0 begroot omdat de dotaties vooraf lastig tot niet voorzienbaar zijn (in het bijzonder voor de voorzieningen langdurig zieken en transitievergoedingen, omdat deze afhankelijk zijn van de feitelijke situatie op peilmoment 31 december en gedurende het jaar anders kunnen zijn).

Afschrijvingen

Afschrijvingen worden toegepast op investeringen in verbouwingen, meubilair en inventaris, ICT en leermiddelen, over de verwachte economische levensduur per investering op basis van de eerder vastgestelde afschrijvingstermijnen. De restwaarde van investeringen wordt steeds gesteld op nihil. Afschrijvingen vinden plaats met ingang van de eerste van de maand van aanschaf. De afschrijvingen bestaan in 2021 uit afschrijvingen op investeringen die al in 2020 of eerder zijn gedaan en afschrijvingen op investeringen die zijn gedaan in 2021. De afschrijvingen voor 2021 waren begroot op € 455.000.

De werkelijke afschrijvingen in 2021 bedragen circa € 446.000 en zijn daarmee circa € 9.000 (2,1%) lager dan begroot. Dat komt vooral omdat er afwijkingen zijn van de begrote investeringen en omdat investeringen later in het jaar hebben plaatsgevonden dan waarmee in de begroting rekening was gehouden.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten hebben betrekking op de panden die in gebruik zijn. Het betreft onder meer de huurkosten en kosten voor schoonmaak, beveiliging, onderhoud, energie en publiekrechtelijke heffingen. De huisvestingskosten waren voor 2021 begroot op € 1,070 miljoen. De werkelijke kosten bedragen circa € 1,010 miljoen en zijn daarmee circa € 60.000 (5,7%) lager dan begroot.

HUISVESTINGS-LASTEN	BEGROOT 2021	WERKELIJK 2021	%	VERSCHIL
Huur en doorbelaste exploitatiekosten	€ 248.000	€ 276.350	111,4%	€ 28.350
Klein onderhoud en contract-onderhoud	€ 133.000	€ 125.435	94,3%	€ -7.565
Energie en water	€ 179.800	€ 178.019	99,0%	€ -1.781
Schoonmaak	€ 219.500	€ 219.065	99,8%	€ -435
Heffingen en vuilafvoer	€ 20.000	€ 16.079		€ -3.921
Dotatie voorziening groot onderhoud	€ 231.878	€ 231.878	100,0%	€ -
Overige huisvestingslasten	€ 38.000	€ -37.270	-98,1%	€ -75.270
Totaal	€ 1.070.178	€ 1.009.555	94,3%	€ -60.623

Opvallende en bijzondere zaken:

- De kosten voor huur waren hoger dan begroot door iets hogere indexering van de tarieven voor de gehuurde ruimtes en aanvullende huur van ruimte voor het P.C. Hooftcollege aan de Buitenhof in Leiderdorp vanwege de Covid19-situatie.
- De energiekosten zijn vrijwel gelijk aan het begrote bedrag (op basis van de nieuwe overeenkomst met DVEP vanaf 1 januari 2021). Voor alle locaties is de eindafrekening 2021 meegenomen, met uitzondering van de Leo Kannerschool VSO Oegstgeest. Bij controle bleek dat, door een defecte gasmeter, gedurende het gehele jaar geen kosten voor gas

waren doorberekend. De afrekening zal in 2022 worden ontvangen; bij wijze van schatting is een stelpost van € 35.000 opgenomen.

- De overige huisvestingslasten zijn circa € 75.000 lager dan begroot: per eind 2020 was een reservering van € 36.000 opgenomen voor verwachte projectkosten nieuwbouw ESB LUMC-Curium. Datzelfde bedrag was ook als kosten in de begroting voor 2021 opgenomen (in feite was dus sprake van een dubbele reservering). De nieuwbouw zal echter niet worden gerealiseerd. Daardoor valt de gemaakte reservering per eind 2021 weer vrij en is het begrote bedrag niet besteed.

Overige instellingslasten

De overige lasten omvatten alle andere kosten, zoals leermiddelen, licenties van onderwijskundige software, aanschaf van lesmaterialen, culturele vorming, reproductie en schoolbegeleiding, de kosten van uitbesteding van administratie aan OHM, kosten voor de Raad van Toezicht, telefoon, porti, ICT, verzekeringen, abonnementen, drukwerk, kantoorbenodigdheden, kantinekosten, accountantskosten, advieskosten, lidmaatschapskosten en contributies. Deze post was voor 2021 begroot op € 1,531 miljoen. De werkelijke kosten bedragen circa € 1,774 miljoen en zijn daarmee circa € 243.000 (15,9%) hoger dan begroot.

Nadere analyse leert dat vooral sprake is van overbesteding op de posten:

- Accountantskosten (circa € 19.000 meer kosten dan begroot door een flinke verhoging van de tarieven door Flynth en niet begrote kosten voor het uitvoeren van de risicoscan);
- Externe advisering (circa € 75.000 meer kosten dan begroot onder meer door de bestuurlijke visitatie, ondersteuning bij arbeidsrechtelijke zaken en verzekeringskwesties, uitvoeren van het premiebesparingsonderzoek door AON, inwinnen van juridisch advies i.v.m. het besluit tot het vervallen van het centraal eindexamen, en externe begeleiding, advisering en ondersteuning bij het introduceren van beoogde innovaties op snijvlak zorg en onderwijs en huisvesting);
- Onderwijsleerpakket (circa € 60.000 meer besteed dan begroot, deels vanwege extra leermiddelen in relatie tot Covid19);
- PR & Communicatie (circa € 28.000 meer besteed dan begroot door bestedingen aan het jaarverslag 2020 en aan verbeteringen en uitbreidingen op het gebied van de huisstijlontwikkeling);
- Reproductie (circa € 50.000 meer besteed dan begroot, onder meer door uitbreiding van het aantal apparaten en sterke toename van kopieën vanwege Covid19);
- Culturele activiteiten (circa € 77.000 niet begrote bestedingen aan culturele activiteiten voor de kunstweken op het Leo Kannercollege uit hoofde van de NPO-gelden);

- Overige kosten (circa € 70.000 aan niet begrote uitgaven gedaan die direct gerelateerd zijn aan de Covid19-situatie, concreet gaat dat vooral om kosten van testen, aanschaf van hygiënezuilen, desinfectiematerialen, afzetlinten, bestickering en schermen).

Daar staat tegenover dat kosten van kampen, reguliere culturele activiteiten, excursies en onderwijsprojecten gezamenlijk circa € 147.000 lager zijn dan begroot omdat deze door de Covid19-situatie grotendeels niet uitgevoerd konden worden. Een bijzonderheid betreft nog de post verzekeringen die circa € 9.000 lager is dan begroot, vanwege de restitutie van een dubbel betaalde premie in 2021 (de opstalverzekering van het Leo Kannercollege bleek zowel door de gemeente als door de LKO zelf te zijn afgesloten).

Totale lasten

De totale lasten waren voor het jaar 2020 begroot op € 22,452 miljoen. De werkelijke bestedingen bedragen circa € 22,976 miljoen en zijn daarmee circa € 524.000 (2,3%) hoger dan begroot.

Toelichting op de financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten waren voor 2021 begroot op € 0. Bij het opstellen van de begroting was de aanname dat de te ontvangen couponrentes op de obligaties ongeveer gelijk zouden zijn aan de te betalen negatieve rente en een eventueel koersresultaat. In december 2020 is echter, vooruitlopend op

het besluit om in 2021 over te gaan naar Schatkistbankieren, besloten de beleggingsportefeuille te liquideren en de resterende twee obligaties ook te verkopen. De effectenportefeuille is derhalve per eind 2020 volledig vervallen. In 2021 is dus geen sprake meer van opbrengsten van couponrentes en koersresultaat.

Vanaf 13 april 2021 maakt de LKO effectief gebruik van de faciliteit Schatkistbankieren. Over de periode ervoor is echter door de banken nog circa € 6.000 aan negatieve rente in rekening gebracht.

Totaalbeeld

Het totaalresultaat, inclusief financiële baten en lasten, was voor het jaar 2021 begroot op een tekort van € 568.000. Het werkelijk resultaat bedraagt € 462.790 positief. Tegenover circa € 1,561 miljoen meer baten staan circa € 524.000 meer lasten en circa € 6.000 minder aan financiële baten en lasten. Het werkelijk financieel resultaat is daarmee circa € 1,031 miljoen positiever dan begroot. Van het totaal financieel resultaat heeft € 498.882 betrekking op nog niet bestede NPO-gelden. Het genormaliseerd resultaat over 2021 zou dan uitkomen op een tekort van € 36.092.

Samengevat

FINANCIELE BATEN EN LASTEN	WERKELIJK 2020	BEGROTING 2021	WERKELIJK 2021	% T.O.V. BEGROTING
Totale baten	€ 22.216.286	€ 21.883.541	€ 23.444.612	107,1%
Totale lasten	€ 22.017.465	€ 22.451.620	€ 22.975.867	102,3%
Financiële baten en lasten	€ -2.007	€ -	€ -5.955	
Resultaat	€ 196.814	€ -568.080	€ 462.790	
Resultaat regulier	€ 196.814	€ -568.080	€ -36.092	
Resultaat NPO-gelden	€ -	€ -	€ 498.882	
	€ 196.814	€ -568.080	€ 462.790	

Een nadere analyse van de verschillen tussen het begroot en het gerealiseerd resultaat geeft het volgende beeld:

RESULTAATANALYSE	
Begroot resultaat 2021	€ -568.080
Werkelijk resultaat 2021	€ 462.790
Verschil	€ 1.030.870

BATEN	
Aanpassing reguliere bekostiging	€ 298.737
Ontvangst NPO-gelden	€ 667.447
Ontvangst voor gelden VSO uitstroomprofiel vervolgonderwijs	€ 519.924
Ontvangst subsidie Extra handen in de klas	€ 146.817
Meer-ontvangst gelden samenwerkingsverbanden	€ 36.030
Niet ontvangen gelden ESF/PRO	€ -55.000
Lagere overige baten	€ -60.135
Overige	€ 7.251
Totaal	€ 1.561.071

LASTEN	
Hogere loonkosten	€ 263.986
Mutatie personele voorzieningen	€ 56.201
Meerkosten externe inhuur	€ 116.143
Lagere kosten scholing en opleiding	€ -52.666
Lagere overige personele lasten	€ -33.145

Lagere afschrijvingen	€ -9.456
Vrijval reservering projectkosten nieuwbouw ESB Curium	€ -75.270
Hogere reguliere huisvestingslasten	€ 14.648
Hogere kosten accountant	€ 18.855
Hogere kosten externe advisering	€ 74.754
Hogere kosten onderwijsleerpakket	€ 60.332
Hogere kosten PR & Communicatie	€ 28.105
Hogere kosten Repro	€ 50.175
Hogere kosten culturele activiteiten NPO	€ 77.107
Hogere kosten i.v.m. COVID19	€ 70.000
Lagere kosten kampen, excursies, culturele activiteiten	€ -146.967
Lagere kosten verzekeringen	€ -9.214
Hogere overige instellingslasten	€ 20.657
Totaal	€ 524.245

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	
Hogere rentelasten	€ -5.955
Totaal	€ -5.955

TOTAAL	
Meer ontvangen baten	€ 1.561.071
Hogere lasten	€ -524.245
Minder financiële baten	€ -5.955
Totaal	€ 1.030.871

6.5 RESULTAATBESTEMMING

Het over 2021 behaalde resultaat wordt volledig toegevoegd aan de algemene reserve. Voor het niet bestede deel van de ontvangen NPO-gelden wordt per eind 2021 een bestemmingsreserve gevormd. De resultaatverdeling over 2021 is daarmee als volgt:

RESULTAAT-VERDELING	WERKELIJK 2020	BEGROOT 2021	WERKELIJK 2021	VERSCHIL
Mutatie Bestemmingsreserve NPO	€ -	€ -	€ 498.882	€ 498.882
Mutatie Algemene reserve	€ 196.814	€ -568.080	€ -36.092	€ 531.988
	€ 946.510	€ -103.211	€ 462.790	€ 1.030.870

Daarmee bedraagt de totale algemene reserve per eind 2021 € 5.236.586, waarvan € 498.882 betrekking heeft op de bestemmingsreserve NPO.

6.6 INDICATOREN

De Inspectie van het Onderwijs hanteert signaleringsgrenzen voor het beoordelen van de financiële positie van onderwijsinstellingen. De inspectie heeft de signaleringswaarden met betrekking tot de financiële kengetallen aangepast. Signaleringswaarden zijn géén normen of streefgetallen, maar grenswaarden die attenderen op het feit dat er mogelijk een risicovolle of ongewenste situatie is of dreigt. Deze signaleringswaarden gebruikt de inspectie bij het financieel toezicht op de onderwijsbesturen (schoolbesturen en samenwerkingsverbanden). De inspectie hanteert niet langer signaleringswaarden voor de kengetallen rentabiliteit, weerstandsvermogen en de huisvestingsratio. Er blijven drie kengetallen over: solvabiliteit en liquiditeit en de ratio normatief publiek eigen vermogen.

Voor de liquiditeit wordt vanaf 2020 een onderscheid gemaakt in kleine, middelgrote en grote schoolbesturen. De LKO kwalificeert daarbij als groot bestuur (de totale baten zijn hoger dan € 12 miljoen). Ook is er een absolute ondergrens ingesteld voor liquide middelen. Deze bedraagt in het funderend onderwijs € 100.000.

De voor de LKO berekende indicatoren zijn als volgt, afgezet tegen de grenswaarden:

INDICATOR	GRENSWAARDE	WERKELIJK PER EIND 2020	WERKELIJK PER EIND 2021
Solvabiliteit 2	<0,3	0,71	0,76
Liquiditeit	<0,75	2,73	3,25
Absolute omvang liquide middelen	€ 100.000	€ 5.166.533	€ 5.535.750

De solvabiliteit 2 (eigen vermogen inclusief voorzieningen ten opzichte van totaal vermogen) geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en geeft inzicht in de financieringsopbouw en in hoeverre de LKO op langere termijn in staat is om aan de verplichtingen te voldoen.

De liquiditeit (liquide middelen plus vorderingen gedeeld door kortlopende schulden) geeft aan in hoeverre de LKO op korte termijn aan de verplichtingen kan voldoen.

Uit dit overzicht blijkt dat de financiële positie van de LKO in 2021 verder is verbeterd. Zowel de liquiditeit als de solvabiliteit namen toe ten opzichte van eind 2020. Beide indicatoren liggen ruim boven de grenswaarde die de inspectie hanteert. De absolute omvang van de liquide middelen is ruim hoger dan de door de inspectie gestelde ondergrens. Hieruit volgt dat de LKO er per eind 2021 financieel gezond voor staat.

Naast de kengetallen en signaleringswaarden voor het toezicht op de financiële continuïteit heeft de Inspectie van het Onderwijs ook een signaleringswaarde ontwikkeld voor

toezicht op publiek eigen vermogen. Deze geeft een indicatie hoeveel eigen vermogen een onderwijsinstelling (school of samenwerkingsverband passend onderwijs) redelijkerwijs maximaal nodig heeft voor een gezonde bedrijfsvoering. De gedachte achter deze nieuwe signaleringswaarde is dat publiek onderwijsgeld optimaal aan onderwijs wordt besteed en niet onnodig in reserves vastzit. Het eigen vermogen komt boven de signaleringswaarde uit als het feitelijk eigen vermogen (af te lezen van de balans) hoger is dan het normatief eigen vermogen (vermogen dat redelijkerwijs nodig is om bezittingen te financieren en risico's op te vangen). Deze signaleringswaarde wordt als volgt berekend:

SIGNALERINGSWAARDE	WERKELIJK 2020	WERKELIJK 2021
Aanschafwaarde gebouwen * 0,27 *0,5	€ 158.958	€ 180.217
Boekwaarde overige materiele vaste activa	€ 1.709.304	€ 1.680.317
Omvangafhankelijke rekenfactor	€ 1.111.198	€ 1.172.231
Genormeerd vermogen	€ 2.979.459	€ 3.032.765
Huidige totaal vermogen	€ 4.773.796	€ 5.236.586
Waarvan privaat vermogen	€ -	€ -
Waarvan publiek vermogen	€ 4.773.796	€ 5.236.586
Verschil werkelijk vermogen minus genormeerd vermogen	€ 1.794.337	€ 2.203.821
Ratio eigen vermogen	1,60	1,73

Op basis van bovenstaande berekening blijkt dat de werkelijke vermogenspositie van de LKO per ultimo 2021 circa € 2,204 miljoen hoger is dan de genormeerde vermogenspositie (ratio eigen vermogen is 1,73). De Inspectie van het Onderwijs heeft de LKO gevraagd om met intern belanghebbenden, waaronder MT, MR en RvT, te spreken over de omvang van het eigen vermogen en de onderbouwing daarvan om vervolgens een bestedingsplan op te stellen. De berekening van de nieuwe signaleringswaarde bevestigt dat de vermogenspositie van de LKO sterk is en dat de vermogenspositie ruimte biedt voor het opvangen van mogelijke financiële tegenvallers in toekomstige jaren, dan wel voor investeringen in de infrastructuur, inhoudelijke projecten of de verdere verhoging van kwaliteit.

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2022-2025 hebben wij hierop al geanticipeerd door voor de komende vier jaren bewust de keuze te maken om negatief te begroten en meer middelen in te zetten voor een aantal specifieke doelen. Daarmee zal het vermogen de komende jaren dalen. Voor een verdere uitwerking van de indicatoren en de vermogenspositie in meerjarenperspectief verwijzen wij naar de [Continuïteitsparagraaf](#).

6.7 GEVOERD BELEID BIJ DE BEHEERSING VAN UITKERINGEN NA ONTSLAG

De stichting is eigen risicodrager voor het ziekteverzuim en heeft dit risico niet verzekerd. Dat betekent dat kosten van vervangingen voor eigen rekening komen. Voor eventuele ziektewetuitkeringen die aan (ex-)medewerkers van de LKO worden gedaan, betaalt de LKO een individuele gedifferentieerde premiecomponent via het publiek bestel. In de afgelopen jaren zijn vrijwel geen ziektewetuitkeringen aan (ex-)medewerkers gedaan uitbetaald. Voor het jaar 2021 bedroeg de gedifferentieerde premiecomponent voor de ZW-lasten 0,14%.

Voor (ex-)medewerkers die instromen in de WIA betaalt de LKO een individuele gedifferentieerde premiecomponent via het publiek bestel. In de afgelopen jaren is een aantal (ex-)medewerkers in de WIA ingestroomd. Voor het jaar 2021 bedroeg de gedifferentieerde premiecomponent voor de ZW-lasten 2,23%. Dit percentage is dus specifiek voor de LKO op basis van de WIA kosten die gemaakt zijn door de LKO in eerdere jaren. Instroom in de WIA wordt zoveel als mogelijk voorkomen, door een zorgvuldig verzuimbeleid te voeren, dat daarmee ook een positief financieel effect kan hebben.

De LKO is eigen risicodragers voor de WW-uitkeringen. Bij een mogelijk ontslag of het niet verlengen van een arbeidsovereenkomst, wordt daarom gekeken of de werkgever kan voldoen aan de voorwaarden van de instroomtoets die het Participatiefonds stelt. Indien dat niet het geval is, draagt de LKO de kosten van deze eventuele uitkeringen zelf. Uitzend- en payrollconstructies hebben -mede gezien de hoge kosten- niet de voorkeur, maar het risico op WW-, ZW- en WIA-instroom wordt daarmee wel 'afgekocht'. In 2021 heeft de LKO met drie medewerkers vaststellingsovereenkomsten afgesloten voor uitdiensttreding.

6.8 RISICOBEEHEERSINGS- EN CONTROLESYSTEMEN

Het CvB is verantwoordelijk voor het bestaan en de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen. Deze systemen hebben als doel het bewaken van de realisatie van doelstellingen, de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving en het naleven van wet- en regelgeving. De LKO is lid van de brancheorganisatie voor het primair onderwijs, de PO-Raad. Zoals alle leden van de PO-Raad heeft de LKO de in 2020 gewijzigde Code Goed Bestuur Primair Onderwijs conform vastgesteld.

De LKO heeft de financiële administratie en salarisadministratie uitbesteed aan het administratiekantoor Onderwijsbureau Hollands Midden (OHM) in Leiden. OHM draagt zorg voor de primaire vastlegging van gegevens. De controller is het eerste aanspreekpunt voor alle in- en externe financiële

aangelegenheden, bewaakt de relatie met en werkzaamheden van OHM en bewaakt de wijze van toepassing van de planning- en controlcyclus. Jaarlijks evalueren we de werkzaamheden van OHM en maken waar nodig verbeterafspraken. Dat is in 2021 ook gebeurd.

De LKO beschikt over een beschrijving van de AO/IC. Voor de inrichting en werking van de planning- en controlcyclus: zie paragraaf [6.1. Financieel beleid, planning & control](#). Het totale stelsel van interne risicobeheersings- en controlesystemen zullen we de komende jaren regelmatig evalueren en verder optimaliseren. Deels steunen wij daarbij op de interne beheersingsmaatregelen die binnen OHM zijn genomen ten aanzien van functiescheiding en betalingsverkeer.

De externe accountant zal in de reguliere controle per jaareinde een rapportage opnemen over de financiële positie van de LKO, inclusief de aangegane off-balance instrumenten en mogelijk open posities. Dit impliceert dat de accountant controleert in hoeverre het treasurystatuut wordt nageleefd op basis van het controleprotocol.

Er is geen aanleiding te veronderstellen dat de risicobeheersings- en controlesystemen ten aanzien van financiële verslaggevingsrisico's in het boekjaar 2021 niet naar behoren hebben gefunctioneerd.

Ook in 2021 evalueren we de werkzaamheden van administratiekantoor OHM en maakten verbeterafspraken waar nodig.

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

Schoolbesturen zijn verplicht hun toekomstperspectief op te nemen in een zogeheten ‘continuïteitsparagraaf’ in het jaarverslag. De continuïteitsparagraaf richt zich ten eerste op de financiële gevolgen van toekomstige ontwikkelingen voor de drie jaren volgend op het verslagjaar. Ten tweede bevat deze paragraaf een inhoudelijke en procesmatige beschrijving van het risicomanagement. Tot slot moet worden vermeld hoe wordt omgegaan met de Code Goed Bestuur, de governance-code van het primair onderwijs.

7.1 STRATEGISCHE KOERS

Het kalenderjaar 2022 is inhoudelijk een overgangsjaar. Aan het einde van schooljaar 2020-2021 hebben we binnen de LKO ons nieuwe koersplan vastgesteld. Met de ambities die hierin staan, gaan we vanaf schooljaar 2021-2022 aan de slag. Voor een groot deel vindt de realisatie van onze koers plaats op de locaties, want in de schoolplannen vertalen de locaties onze ambities in doelstellingen.

Doelstellingen en ambities die centraal staan in 2022 hebben een plek gekregen in de jaarplannen van de locaties. Hierin zien we dat binnen de LKO de volgende ambities en doelstellingen centraal staan:

- **Het eigenaarschap van medewerkers bij ontwikkelingen binnen de locaties**

We willen de betrokkenheid van de medewerkers bij de ontwikkeling van hun locatie stimuleren. Hier geven de locaties op hun eigen manier vorm aan. Voorbeelden van doelen binnen deze ambitie zijn: het realiseren van een professionele leeromgeving, het versterken van een professionele teamcultuur, het werken met ontwikkelteams. Hiervoor worden waar nodig specifieke scholingsactiviteiten ingezet.

- **Het (door)ontwikkelen van onderwijs- zorg combinatie**

In het koersplan is het verbreden van ons aanbod een belangrijke ambitie. We zien in de jaarplannen van de locaties deze ambitie onder andere terug in het (door)ontwikkelen van onderwijs-zorg combinaties. Hiervoor is de inzet van medewerkers nodig. In de jaarplannen komt ook terug dat locaties zorg in school mogelijk gaan maken. Dit heeft nog geen gevolgen voor de begroting.

De LKO-leerlingen die naar School zonder Muren gaan, zijn nu bovenschools begroot. In 2022 onderzoeken we de gewenste groei van School zonder Muren en dan wordt duidelijk welke gevolgen dit zal hebben voor de begroting.

• **Het verbreden en verdiepen van het onderwijsaanbod**

Deze ambitie wordt op locaties vertaald in het creëren van meer technologie- en ICT-onderwijs. Het aanbod van technologie-onderwijs zien we als een manier om nog beter aan te sluiten bij de talenten van onze leerlingen. Voorbeelden zijn: computational thinking en inrichten van technologieruimtes. Om deze ambitie te kunnen realiseren schaffen we niet alleen materialen aan, maar scholen we ook onze medewerkers. We ondersteunen de locaties in deze ontwikkeling door bovenschools een ICT-adviseur aan te stellen.

• **Vitaliteit**

In het koersplan staat binden en boeien centraal. Dit is onderdeel van het vitaliteitsbeleid. Bij de totstandkoming van de begroting was dit beleid nog niet vertaald naar de locaties. Het doel is om dit in 2022 wel te doen, daarom is in de begroting nog geen rekening gehouden met de uitwerking van het vitaliteitsbeleid. Mogelijke voorbeelden zijn: realiseren van sport- en ontspanningsmogelijkheden en faciliteren van specifieke talentontwikkeling.

• **Huisvesting**

Een belangrijke randvoorwaarde voor onze ambities, zowel onderwijsinhoudelijk als op het gebied van personeelsbeleid en vitaliteit, wordt gevormd door onze gebouwen. Die zijn nog niet allemaal op het niveau waarop we ze willen hebben. Zeker is dat we in 2022 grote stappen gaan zetten op weg naar nieuwbouw voor de Leo Kannerschool VSO in Oegstgeest. Ondertussen

investeren we in de huidige gebouwen voor zover dit nog rendabel en noodzakelijk is voor de komende laatste jaren. Ook voor de panden van het P.C. Hooftcollege, de Leo Kannerschool Oegstgeest SO en de ESB LUMC-Curium wegen we telkens af welke investeringen noodzakelijk en renderend zijn, in de verwachting dat de komende jaren nieuwbouw gerealiseerd kan worden. Alleen als de gebouwen aan onze standaarden voldoen zijn we bereid deze in juridisch eigendom te nemen. Voor die gebouwen waar dat niet voor geldt verwachten we in 2022 afspraken te kunnen maken voor (ver)nieuwbouw. Voor de gebouwen die al wel in juridisch eigendom zijn geldt dat we beperkt zullen investeren. Het bereiken van een zo optimaal mogelijk binnenklimaat heeft daarbij momenteel de prioriteit. De ambitie om ons bestuursbureau onder te brengen binnen het Huis van het Onderwijs is gerealiseerd. De investeringen daarvoor worden gedaan met onze ‘huisgenoten’ van de Stichting Huis van het Onderwijs en zijn dus indirect begroot via onze opdrachten aan die stichting.

7.2 ONTWIKKELING VAN DE LEERLINGAANTALLEN

De bekostiging vanuit het Rijk is grotendeels gebaseerd op de leerlingtelling per 1 oktober. De ontwikkeling van de leerlingaantallen is dan ook cruciaal voor de financiële situatie van LKO in de komende jaren. Met het oog op de begroting 2022 en de meerjarenbegroting 2022-2025 hebben we leerlingprognoses voor de komende jaren gemaakt, gebaseerd op de verwachtingen van de directeurs ten aanzien van in-, door- en uitstroom

van leerlingen. De prognoses van de locaties hebben we in relatie gebracht met de beelden van de samenwerkingsverbanden waar onze leerlingen vandaan komen en zijn kritisch bekeken door het CvB. Dat levert het volgende beeld op, afgezet tegen de tellingen van 1 oktober 2021:

SCHOOLJAAR	22/23	23/24	24/25	25/26
TEL DATUM	1 OKT '21	1 OKT '22	1 OKT '23	1 OKT '24
	WERKELIJK	PROGNOSE	PROGNOSE	PROGNOSE
Totaal < 8 jaar SO	62	68	68	68
Totaal > 8 jaar SO	223	231	231	231
Totaal > 12 jaar VSO	790	808	825	812
Totaal	1.075	1.107	1.124	1.111
Totaal VSO leerlingen	790	808	825	812
Totaal SO leerlingen	285	299	299	299
Totaal	1.075	1.107	1.124	1.111

Op basis van de huidige prognoses is de verwachting dat het aantal bekostigde leerlingen de komende jaren zal groeien naar circa 1.124. Als gevolg van instroom gedurende het schooljaar kan het aantal leerlingen per teldatum 1 februari hoger zijn (indien de maximale capaciteit van de schoolgebouwen nog niet is bereikt). Op basis daarvan kan groeibekostiging worden toegekend.

MARLOU

VAN LEEUWEN

Orthopedagoog bij de School zonder Muren

School zonder Muren (SzM) is een afdeling van de Leo Kanner Onderwijsgroep en richt zich op leerlingen die niet tot ontwikkeling komen binnen het huidige onderwijssysteem. Er zijn individuele trajecten en trajecten in kleine groepjes bij een dagbesteding. Marlou van Leeuwen is orthopedagoog bij de SzM.

“Of een leerling nu thuis is, op de dagbesteding of waar dan ook: we gaan naar de leerling toe. We gaan altijd, zoomen in op het kind en geven niet op. Er is een groep leerlingen die baat heeft bij onderwijs in hun vertrouwde omgeving thuis. Een neveneffect is dat ze weinig activiteiten buitenshuis ondernemen. Daarom zijn we gestart met het ontwikkelen van maatschappelijke coaching. Leerlingen krijgen weer perspectief. Ze komen uit hun isolement en vinden beter hun plekje in de maatschappij. Wij richten ons weliswaar op het onderwijs, maar je ziet dat ze daardoor ook op andere vlakken weer stappen vooruit zetten. Vorig jaar hebben we het onderwijskundig beleid en de drie pijlers waarop ons werk rust (competentiegericht werken, handelingsgericht arrangeren en verbindend gezag), verder verstevigd. Daardoor is niet alleen de kwaliteit van ons onderwijs verbeterd, maar ook het perspectief dat wij onze leerlingen kunnen bieden.”

We zijn in de prognoses nog uitgegaan van teldatum 1 oktober. In de nieuwe bekostigingssystematiek wijzigt de teldatum naar 1 februari. Vermoedelijk ligt het aantal leerlingen dan iets hoger en leidt dat tot meer bekostiging. Tegelijkertijd zal de groeiregeling komen te vervallen. Met dit mogelijke effect is in de meerjarenbegroting nog geen rekening gehouden, omdat de uitwerking van de nieuwe bekostiging nog onbekend is.

Het overzicht op pagina 69 betreft alleen de bekostigde leerlingen. Wij hebben in onze bestuursagenda aangegeven onze nek uit te willen steken voor bijvoorbeeld thuiszitters en wij hebben hier aandacht voor: ons streven is om zo weinig mogelijk onbekostigde leerlingen te hebben. Dat betekent dat ofwel de School zonder Muren hiervoor een alternatief moet bieden (waarmee deze leerlingen alsnog als bekostigd ingeschreven kunnen worden) of dat gezocht dient te worden naar een aanbod elders.

We gaan er vanuit gaan dat we in toenemende mate ook leerlingen bedienen die elders staan ingeschreven. Daarvoor gaan we symbiose-overeenkomsten aan met de stamscholen en brengen we de betreffende kosten in rekening. Het aantal door ons bediende leerlingen zal daarmee steeds meer positief gaan afwijken van het aantal bij ons ingeschreven leerlingen.

Het in de bestuursagenda genoemde aantal van 1.400 leerlingen in 2025 moet worden beschouwd als een ambitie en een strategisch vergezicht, maar is in de nu voorliggende prognoses niet geconcretiseerd.

7.3 OVERIGE IN- EN EXTERNE ONTWIKKELINGEN

Naast de financiële uitgangssituatie en de ontwikkeling van de leerlingaantallen (zie volgend hoofdstuk), zijn er andere ontwikkelingen die bepalend zijn voor het financiële perspectief voor de LKO in de komende jaren. Het betreft zowel externe als interne ontwikkelingen. De meest belangrijke zijn:

- Het nieuwe Koersplan 2021-2025, dat richting geeft aan ons inhoudelijk denken en handelen.
- De tijdelijke beschikbaarheid van de gelden uit het Nationaal Programma Onderwijs: € 1,5 miljoen voor de LKO in 2021-2022 en vermoedelijk een zelfde bedrag voor 2022-2023.
- Het vervolg van de Covid19-pandemie en het mogelijke effect daarvan op ons onderwijs, zowel op korte als langere termijn. We gaan ervan uit dat ook in 2022 extra kosten gemaakt zullen moeten worden i.v.m. Covid19; hiervoor zijn stelposten opgenomen in de begroting, o.a. bij huisvesting (huur extra ruimtes) en overige personeelskosten (commerciële testen). We gaan er vanuit dat de bestedingen die we in 2022 mogelijk vanwege Covid19 moeten doen, passen binnen de bestaande begrotingsbedragen.
- De evaluatie van passend onderwijs en de politieke reacties daarop, uitvoering zorgplicht en de maatschappelijke ontwikkelingen richting inclusiever onderwijs. We zullen creatieve oplossingen moeten vinden voor onze leerlingen waarvan de schoolgang niet vanzelfsprekend is (dat doen we al onder meer door de doorontwikkeling van School zonder Muren

en de samenwerkingen met externe zorgaanbieders, zoals Kleen4Care, Inizo en zorgboerderijen).

- De wijziging en vereenvoudiging van het bekostigingsstelsel per 1 januari 2023, waardoor wij in het kalenderjaar 2022 vermoedelijk € 1,2 miljoen aan Rijksbekostiging minder zullen ontvangen.
- De uitwerking van een nieuwe CAO in 2022. We weten dat er landelijk € 500 miljoen beschikbaar is voor aanpassing van de CAO in 2022, maar hoe dat precies uitwerkt is nog onbekend.
- De nieuwe functiebeschrijvingen. In de begroting is nog geen rekening gehouden met de nieuwe functiebeschrijvingen en –waarderingen. Dat komt omdat deze op het moment van begroten nog niet zijn afgerond en sommige medewerkers nog een keuze hebben voor wat betreft de inschaling. Het effect voor het jaar 2022 zal beperkt zijn (bij aanpassing van functie gaat een medewerker over naar de naast hogere trede in de nieuwe schaal). Het effect voor de jaren 2023 en verder kan wel groter zijn en zullen we begin 2022 in kaart brengen. We realiseren ons dat er voor sommige OOP-functies een onbevredigend resultaat ligt, de verwachtingen waren anders. We blijven aandacht hebben voor alle functies binnen ons functiegebouw en met name zullen wij het OOP-functiegebouw en de niet uitlegbare verschillen in loonopbouw (de ene schaal 11 is de andere niet) onder de aandacht blijven brengen bij de PO-Raad. In het kader van binden en boeien zullen wij tijd en middelen vrijmaken die OOP-functionarissen in staat stellen zich blijvend te ontwikkelen. In de begroting is hiervoor ruimte opgenomen onder de post Scholing en opleiding.

- Politieke ontwikkelingen in relatie tot onderwijsinhoudelijke, maatschappelijke en arbeidsvoorwaardelijke zaken.
- De wetswijziging m.b.t. de vrijwillige ouderbijdrage (kern van de wijziging: alle leerlingen moeten mee kunnen doen met activiteiten die de school organiseert, ook als ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet betalen). Voor 2022 zijn hiervoor nog bedragen begroot, maar het CvB is voorstander van het afschaffen van algemene ouderbijdragen in de komende jaren; alleen bijdragen waar direct kosten tegenover staan (zoals kampbijdragen) zouden we dan nog blijven innen. Hierover zal in 2022 een besluit worden genomen.
- Wettelijke regelgeving, zoals de Wet Arbeidsmarkt in Balans, waardoor de LKO gedwongen is om scherp te kijken naar risico's bij de aanstelling van tijdelijk personeel (denk aan transitievergoedingen).
- Nieuwe wetgeving m.b.t. het Participatiefonds waardoor met ingang van 1 augustus 2022 standaard 50% van eventuele werkloosheidsuitkeringen ten laste van de werkgever wordt gebracht (met onder voorwaarden verlaging naar 10%).
- Een aantal gevallen van langdurige ziekte bij medewerkers, waardoor mogelijk instroom in de WIA zal plaatsvinden (risico: langjarige WGA-premieverhoging).
- De krapte op de arbeidsmarkt waardoor relatief dure inhuur soms noodzakelijk is. Deze krapte kan leiden tot het maken van andere keuzes met betrekking tot het LKO-aanbod en de borging van kwaliteit. Ook afwezigheid van medewerkers wegens Covid19 speelt hierin een rol.

- Ontwikkelingen met betrekking tot nieuw- en verbouw van een aantal van onze locaties.
- De regelgeving met betrekking tot de vorming en onderbouwing van de voorziening groot onderhoud: deze zal wijzigen (al is nog niet duidelijk per wanneer de nieuwe regelgeving ingaat en wat daarvan het effect voor de LKO zal zijn).

7.4 FINANCIEL TOEKOMSTPERSPECTIEF

Parallel aan het opstellen van de begroting voor het jaar 2022 is de meerjarenbegroting 2022-2025 opgesteld. Daarin zijn de hierboven benoemde ontwikkelingen meegenomen. De meerjarenbegroting ziet er als volgt uit:

	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025
BATEN				
Rijksbijdragen	€ 22.509.697	€ 23.395.365	€ 22.905.499	€ 22.965.522
Overige overheidsbijdragen	€ 324.456	€ 344.239	€ 260.000	€ 260.000
Overige Baten	€ 355.376	€ 413.376	€ 487.376	€ 559.924
Totaal baten	€ 23.189.529	€ 24.152.980	€ 23.652.875	€ 23.785.446
LASTEN				
Loonkosten	€ 19.724.722	€ 19.972.683	€ 19.902.716	€ 20.042.751
Overige personeelslasten	€ 1.423.273	€ 1.117.009	€ 984.245	€ 954.245

	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025
Afschrijvingen	€ 513.755	€ 524.932	€ 495.186	€ 477.968
Huisvestingslasten	€ 1.069.085	€ 1.039.085	€ 1.039.085	€ 1.039.085
Overige lasten	€ 1.955.100	€ 1.856.600	€ 1.732.200	€ 1.732.200
Totaal lasten	€ 24.685.934	€ 24.510.307	€ 24.153.430	€ 24.246.246

Saldo Baten en Lasten	€ -1.496.405	€ -357.328	€ -500.556	€ -460.801
--------------------------	--------------	------------	------------	------------

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN				
Financiële baten	€ -	€ -	€ -	€ -
Financiële lasten	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ -	€ -	€ -	€ -

Netto Resultaat	€ -1.496.405	€ -357.328	€ -500.556	€ -460.801
-----------------	--------------	------------	------------	------------

- De totale baten stijgen na 2022 eerst (omdat in 2022 de eenmalige vermindering van de Rijksbijdragen is opgenomen), nemen vervolgens af door het wegvallen van de NPO-gelden en lopen na 2024 weer licht op door toenemende leerlingaantallen en hogere overige baten.
- De totale lasten dalen na 2022 jaarlijks eerst (door het wegvallen van bestedingen ten laste van de NPO-gelden) en nemen na 2024 weer iets toe (door de toename van de loonkosten).

Het totaal financiële resultaat is opgebouwd uit de financiële resultaten van verschillende geldstromen:

	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025
VERDELING VAN HET RESULTAAT				
NPO	€ 273.355	€ 88.474	€ -	€ -
School zonder Muren	€ -536.611	€ -508.620	€ -498.616	€ -461.992
Uit reserves	€ -230.260	€ -245.725	€ -197.439	€ -126.668
Regulier	€ 197.110	€ 308.542	€ 195.498	€ 127.857
Eenmalig lagere bekostiging	€ -1.200.000	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ -1.496.406	€ -357.329	€ -500.557	€ -460.802

Dit leidt tot de volgende verdeling van het financiële resultaat:

	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025
RESULTAATVERDELING				
Mutatie reserve NPO	€ 273.355	€ 88.474	€ -	€ -
Mutatie algemene reserve	€ -1.769.761	€ -445.803	€ -500.557	€ -460.802
	€ -1.496.406	€ -357.329	€ -500.557	€ -460.802

De inzet is om voor begrotingsjaar 2022 en meerjarig het vermogen af te bouwen en op stichtingsniveau een negatieve begroting te presenteren. Dat negatieve resultaat is gerelateerd aan incidentele, niet structurele bestedingen die een structureel effect beogen en bijdragen aan de realisatie van de genoemde doelstellingen en ambities. Daarbij hebben wij inzet op drie hoofdthema’s:

Dekking van de kosten van innovatieve projecten op het snijvlak van onderwijs en zorg

Dit is in lijn met ons koersplan. Daaraan wordt in deze begroting concreet financieel invulling gegeven door het begroot tekort van School zonder Muren in de jaren 2022 tot en met 2025 voor in totaal circa € 2,0 miljoen. Daarbinnen vallen de basisactiviteiten van School zonder Muren maar ook het door School zonder Muren uitvoeren van projecten met betrekking tot Inizo, de Binnenstebuitentuin en Leerkracht op de Fiets en ook andere nieuwe initiatieven op het snijvlak van zorg en onderwijs. Daarnaast voeren we een aantal andere innovatieve activiteiten uit, die echter niet altijd direct een financiële consequentie hebben, omdat zij vallen binnen de reguliere begrotingen van de locaties of volledig extern gefinancierd worden (bijvoorbeeld activiteiten inzake ZOJA Zoetermeer, zorgboerderijen, project Kleen4Care, project De Wissel, het Havenproject, de activiteiten uit hoofde van de plusbekostiging bij het P.C. Hooftcollege en de symbiose-activiteiten met KTS).

Arbeidsmarktproblematiek en ontwikkeling van medewerkers

(waaronder kosten van het opleidingstraject met de Hogeschool Leiden, de kosten die zijn verbonden aan promotieplaatsen bij de Universiteit Leiden en bij de Vrije Universiteit, stagebegeleiding, zij-instroom etc.). Hieraan geven we invulling door inzet van middelen vanuit de reserves:

	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025
Inrichten promotieplaatsen VU	€ 111.607	€ 112.975	€ 114.200	€ 74.031
Samenwerking HS Leiden opleidingstraject leerkrachtondersteuners en stagebegeleiding	€ 68.653	€ 82.757	€ 83.254	€ 52.644
Zij-instromers	€ 50.000	€ 50.000	€ -	€ -
Totaal	€ 230.260	€ 245.732	€ 197.454	€ 126.675

Verduurzaming van gebouwen

(huidige en nieuwe, bijvoorbeeld de mogelijkheid voor het installeren van zonnepanelen en groene daken). Aan deze categorie is in de meerjarenbegroting nog geen invulling gegeven. Er is wel een beperkte investering opgenomen van € 20.000 in verduurzaming bij de Leo Kannerschool VSO, maar omdat deze investering leidt tot lagere kosten is per saldo geen sprake van netto kosten. Voor het overige zijn voorsnog geen investeringen in verduurzaming opgenomen, in afwachting van de verdere ontwikkelingen met betrekking tot de nieuwbouw op meerdere locaties.

In de meerjarenbegroting komt het cumulatief negatieve tekort uit op € 1,976 miljoen (exclusief NPO-gelden en de in 2022 eenmalig lagere bekostiging). Hiermee geven wij invulling aan de gewenste afbouw van de vermogenspositie.

Het verloop van de begrote formatie in meerjarenperspectief (gemiddeld aantal fte per jaar) is als volgt:

FUNCTIECATEGORIE	2022	2023	2024	2025
NPO				
Onderwijsondersteunend personeel	5,28	3,38	-	-
Onderwijzend personeel	4,51	2,69	-	-
Totaal	9,80	6,07		
REGULIER				
Directie	9,13	9,60	9,60	9,60
Onderwijsondersteunend personeel	107,28	107,81	11,22	109,89
Onderwijzend personeel	120,38	123,43	124,75	124,74
Totaal	236,79	240,84	244,57	244,22

FUNCTIECATEGORIE	2022	2023	2024	2025
ZOJA				
Onderwijsondersteunend personeel	1,90	1,50	0,95	0,95
Onderwijzend personeel	1,02	0,88	0,85	0,85
Totaal	2,92	2,38	1,80	1,80
ZORGBOERDERIJ				
Onderwijsondersteunend personeel	0,10	0,10	0,10	0,10
Onderwijzend personeel	0,60	0,60	0,60	0,60
Totaal	0,70	0,70	0,70	0,70
Eindtotaal	250,20	249,99	247,07	246,72

Uit deze tabel blijkt:

- de tijdelijkheid van de formatieve inzet op de NPO-middelen (inzet is mogelijk tot en met 31 juli 2025);
- de afbouw van de formatieve inzet op de ZOJA-groepen bij de Musketier;
- de toename van de reguliere formatie in 2023 en 2024 en de stabilisering in 2025, in relatie tot de ontwikkeling van de leerlingaantallen;
- de beëindiging van de trajecten met de Hogeschool Leiden (opleiding leerkrachtondersteuners tot leerkracht) en de UvA (promotieplaatsen) in 2025.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het verwachte verloop van de balans en de vermogenspositie op basis van de vastgestelde meerjarenbegroting 2022-2025:

	PROGNOSE PER EIND 2022	PROGNOSE PER EIND 2023	PROGNOSE PER EIND 2024	PROGNOSE PER EIND 2025
ACTIVA				
Gebouwen en terreinen	€ 215.895	€ 192.122	€ 168.349	€ 144.576
Overige materiële vaste activa	€ 1.792.910	€ 1.604.705	€ 1.575.550	€ 1.387.443
Vorderingen	€ 1.600.000	€ 1.600.000	€ 1.600.000	€ 1.600.000
Liquide middelen	€ 4.313.077	€ 4.199.606	€ 3.783.855	€ 3.566.812
Totaal activa	€ 7.921.882	€ 7.596.432	€ 7.127.754	€ 6.698.831
PASSIVA				
Eigen vermogen	€ 4.215.004	€ 3.857.676	€ 3.357.120	€ 2.896.319
Voorzieningen	€ 1.406.878	€ 1.438.756	€ 1.470.634	€ 1.502.512
Kortlopende schulden	€ 2.300.000	€ 2.300.000	€ 2.300.000	€ 2.300.000
Totaal passiva	€ 7.921.882	€ 7.596.432	€ 7.127.754	€ 6.698.831

Op basis van de meerjarenexploitatie en -balans kunnen de volgende indicatoren worden becijferd:

	SIGNALERINGS- GRENS	PROGNOSE PER EIND 2022	PROGNOSE PER EIND 2023	PROGNOSE PER EIND 2024	PROGNOSE PER EIND 2025
Sovabiliteit 2	<0,3	0,71	0,70	0,68	0,66
Liquiditeit	<0,75	2,57	2,52	2,34	2,25
Absolute om- vang liquide middelen	€ 100.000	€ 4.313.077	€ 4.199.606	€ 3.783.855	€ 3.566.812

De verwachte vermogenspositie per eind 2022 en in meerjarenperspectief blijft dus, zelfs met de begrote negatieve resultaten, structureel goed. Afgezet tegen de nieuwe signaleringwaarde die de inspectie heeft geïntroduceerd is het beeld als volgt:

NIEUWE SIGNALE- RINGSWAARDE	PROGNOSE PER EIND 2022	PROGNOSE PER EIND 2023	PROGNOSE PER EIND 2024	PROGNOSE PER EIND 2025
Aanschafwaarde gebouwen	€ 214.838	€ 214.838	€ 214.838	€ 214.838
Boekwaarde materiële vaste activa	€ 1.792.910	€ 1.604.705	€ 1.575.550	€ 1.387.443
Omvangafhanke- lijke rekenfactor	€ 1.159.476	€ 1.207.649	€ 1.182.644	€ 1.189.272
Genormeerd vermogen	€ 3.167.224	€ 3.027.191	€ 2.973.031	€ 2.791.553

NIEUWE SIGNALE- RINGSWAARDE	PROGNOSE PER EIND 2022	PROGNOSE PER EIND 2023	PROGNOSE PER EIND 2024	PROGNOSE PER EIND 2025
Huidige totaal vermogen	€ 4.215.004	€ 3.857.676	€ 3.357.120	€ 2.896.319
Waarvan privaat vermogen	€ -	€ -	€ -	€ -
Waarvan publiek vermogen	€ 4.215.004	€ 3.857.676	€ 3.357.120	€ 2.896.319
Verschil genormeerd vermogen minus werkelijk vermogen	€ 1.047.780	€ 830.485	€ 384.089	€ 104.766
Ratio eigen vermogen	1,33	1,27	1,13	1,04

Daaruit blijkt dat het mogelijk ‘teveel’ vermogen op basis van de voorliggende meerjarenbegroting daalt, en dat het begroot werkelijk vermogen per eind 2025 rond het door de inspectie berekende genormeerd vermogen ligt.

7.5 RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

In het licht van de begroting 2022-2025 bestaat nog een aantal risico's en onzekerheden.

COVID19

Op het moment van opstellen van deze begroting, zitten we weer midden in de Covid19-situatie. Onduidelijk is hoelang deze situatie aanhoudt en wat de consequenties zijn voor de LKO. Denk daarbij primair aan de inrichting van ons onderwijs, de ontwikkeling van het ziekteverzuim en het welzijn van onze medewerkers. De concrete vertaling daarvan kan zitten in kosten van maatregelen m.b.t. de 1,5-metermaatschappij, hogere vervangingskosten, als er al vervangers beschikbaar zijn, en kosten voor aanschaf van hygiënemiddelen. We gaan er vanuit dat de beschikbaarheid van lesmateriaal en digitale ondersteuning voorlopig voldoende is en blijft. Financieel verwachten we geen directe grote gevolgen op de inkomsten en uitgaven. Daarmee voorzien we ook geen gevolgen voor de continuïteit, maar we houden uiteraard goed de vinger aan de pols.

SCHATTING VAN DE LEERLINGAANTALLEN

Op [pagina 69](#) zijn de leerlingtellingen per 1 oktober 2021 en de prognoses voor de daarop volgende jaren opgenomen. Hoewel deze prognoses zo goed mogelijk zijn onderbouwd, blijft sprake van een schatting en kan (zal) de realiteit daarvan afwijken. Het financiële effect per bekostigde leerling bedraagt circa € 18.000 (de gemiddelde Rijksbekostiging per leerling met een TLV in categorie 1). Het effect daarvan is door de toepassing van

de T min-1- systematiek overigens pas in het daar op volgende schooljaar zichtbaar.

Verder zijn wij in de prognose uitgegaan van teldatum 1 oktober, maar in het kader van de invoering van de nieuwe bekostiging wijzigt de teldatum naar 1 februari. Het effect daarvan lijkt vooralsnog neutraal te zijn, maar is afhankelijk van de feitelijke telling op 1 februari.

In het bijzonder verdient de ontwikkeling van de leerlingaantallen bij het P.C. Hooftcollege de aandacht. Deze zijn verder gedaald naar 135. De aannahme is dat de leerlingaantallen weer stijgen naar circa 160. Als dat echter niet zo is, leidt dat voor het P.C. Hooftcollege tot veel lagere (structurele) inkomsten.

Omdat de bekostiging achterloopt op de teldatum is tijd beschikbaar om op een eventuele daling van leerlingaantallen in te spelen. De kern is de snelheid waarmee kan worden afgebouwd in de totale personele bezetting, indien nodig. De omvang van de flexibele schil in combinatie met de verwachte uitstroom (pensionering en natuurlijk verloop) achten wij voldoende om daarop tijdig te kunnen inspelen.

BEKOSTIGING DOOR SAMENWERKINGSVERBANDEN

Met de samenwerkingsverbanden is een aantal afspraken gemaakt over aanvullende bekostiging. Omdat deze deels eindig zijn en deels zijn gebaseerd op aannames, schuilt daarin een risico:

- Voor het P.C. Hooftcollege is vanuit de samenwerkingsverbanden in de regio plusbekostiging toegekend. Voor schooljaar 2021-2022 is € 200.000 toegezegd en voor 2022-2023 € 100.000. Onzeker is of deze afspraken voor de daarop volgende schooljaren worden verlengd. Daar is in de meerjarenbegroting wel vanuit gegaan.
- Er is een stelpost begroot voor te ontvangen baten van € 75.000 per jaar vanuit de regionale samenwerkingsverbanden en gemeenten Holland Rijnland voor School zonder Muren. Deze post is gebaseerd op de intenties van partijen om toekenningen te continueren. Het risico bestaat dat deze baten niet worden gerealiseerd. Dat risico is echter beperkt, omdat in dat geval voor de desbetreffende leerlingen extern wordt gefactureerd.
- Met het samenwerkingsverband Zoetermeer zijn afspraken gemaakt over de dekking van de kosten van het ZOJA-project. De opgevoerde baten zijn gebaseerd op deze afspraken en maken dat deze activiteit voor de LKO kostendekkend is. De activiteiten zijn echter tijdelijk (tenminste tot 2022- 2023), dus het risico bestaat dat daarna afscheid genomen moet worden van medewerkers, als deze activiteit niet meer wordt gefinancierd.

TAAKSTELLINGEN INKOMSTEN

Er is een stelpost opgenomen voor binnen te halen gelden voor School zonder Muren (facturatie aan besturen of samenwerkingsverbanden) voor niet LKO-leerlingen. Het uitgangspunt is tien leerlingen in 2022 (gemiddeld over het gehele jaar) en vervolgens jaarlijks vijf leerlingen meer en een geschat bedrag aan bekostiging van circa € 15.000 per leerling. Als deze taakstelling niet wordt gerealiseerd, moeten we per jaar kijken of de niet structurele activiteiten kunnen worden gecontinueerd.

DOORONTWIKKELING VAN DE LOONKOSTEN IN RELATIE TOT DE BEKOSTIGING

Zowel de loonkosten als de Rijksbekostiging zijn in de meerjarenbegroting niet geïndexeerd. Daaronder ligt de veronderstelling dat aanpassingen in de cao c.q. loonkosten zullen worden gecompenseerd in de Rijksbekostiging. Of dat daadwerkelijk het geval zal zijn is ongewis. Het indicatieve effect: bij een niet gecompenseerde loonkostenstijging van 1% bedragen de meerkosten gemiddeld circa € 192.000 op jaarbasis.

NIEUWE BEKOSTIGING

Per 1 januari 2023 gaat de nieuwe bekostiging van kracht. Het precieze effect van de nieuwe bekostiging is nog niet bekend, maar de PO-Raad heeft een tool gepubliceerd waarin het indicatieve effect per bestuur kan worden berekend. Voor de LKO komt daar uit dat het financiële effect vrijwel nihil is (uitgaande van de leerlingaantallen, spreiding SO en VSO en GGL op 1 oktober 2020). In de loop van 2022, bij het voorbereiden van de begroting 2023 (op basis van de leerlingtelling van 1 februari 2022) zal dit duidelijk worden.

Vooralsnog zijn we er in de meerjarenbegroting vanuit gegaan dat de omvang van de Rijksbekostiging ongewijzigd zal zijn.

EIGEN RISICODRAGERSCHAP ZIEKTE

De LKO is sinds 1 januari 2018 eigen risicodragerschap voor ziektevervangingen en niet meer aangesloten bij het Vervangingsfonds. De kosten van vervangingen dragen de locaties zelf. Daarvoor zijn middelen gereserveerd in de begrotingen van de locaties (in de reguliere formatie of in een reservering voor externe inhuur). Vervanging van medewerkers vindt plaats op basis van eigen vervangingsbeleid. De kosten van vervangingen kunnen echter van jaar tot jaar verschillen, afhankelijk van de hoogte van het ziekteverzuim en de behoefte aan (en beschikbaarheid van) vervanging. Besloten is om hiervoor geen verzekering af te sluiten. Hoewel we beleidsmatig sterk inzetten op verlaging van verzuim en vervanging en daarmee op beheersbaarheid van de kosten, kan de hoogte van het ziekteverzuim (i.c. de vervangingen) het financieel resultaat dus beïnvloeden.

WIA-INSTROOM

De afgelopen jaren is een aantal medewerkers ingestroomd in de WIA. Daarnaast zijn er enkele langdurige ziektegevallen waarbij het risico bestaat dat de betreffende medewerkers instromen in de WIA. De instroom in de WIA wordt via een omslagstelsel op de werkgever verhaald door het verhogen van de gedifferentieerde premie; daardoor stijgen de loonkosten (het gedifferentieerde premiepercentage wordt jaarlijks per werkgever vastgesteld). Het WIA-risico kan gedeeltelijk worden beheerst door een goed verzuimbeleid te voeren en in te zetten op re-integratie, maar kan niet geheel worden uitgesloten.

TRANSITIEVERGOEDINGEN

We hebben voor 2022 en verder geen kosten voor transitievergoedingen begroot, omdat we de afgelopen jaren hiervoor nauwelijks kosten hebben gehad. Er is echter een risico dat we hiervoor wel kosten moeten maken (door de Wet Arbeidsmarkt in Balans). Op het moment van opstellen van de begroting verwachten we niet dat betaling van een transitievergoeding nodig is. Wel is het zo dat we, door de beschikbaarheid van de NPO-middelen, meer behoefte hebben aan de inzet van tijdelijk personeel, waardoor een risico bestaat op te betalen transitievergoedingen en mogelijke uitkeringslasten voor medewerkers die we op basis van de NPO-gelden tijdelijk in dienst nemen. De omvang van deze risico's is lastig in te schatten.

WIJZIGING REGELGEVING PARTICIPATIEFONDS

Met ingang van 1 augustus 2022 wijzigt de regelgeving van het Participatiefonds. Hoewel de premies gelijk blijven, moeten schoolbesturen in het primair onderwijs een deel van de uitkeringskosten van voormalige medewerkers die een WW-uitkering krijgen gedeeltelijk zelf dragen. Dat geldt alleen voor nieuwe uitkeringen. Uitkeringen die nu lopen, blijven nog volledig voor rekening van het Participatiefonds. Toekomstige uitkeringen zullen voor 50% ten laste komen van de schoolbesturen, op een aantal uitzonderingsgevallen na (dan geldt een last van 10%). De omvang van dit risico kan niet worden ingeschat en is afhankelijk van uitstroom en mogelijke uitkeringsrechten van medewerkers die in de WW instromen.

OVERIGE RISICO'S

- Bij de Leo Kannerschool VSO is sprake van een aantal min of meer commerciële activiteiten m.b.t. catering en repro. Die activiteiten zouden als zij toenemen in omvang en waarde, een fiscaal risico met zich mee kunnen brengen, omdat zij mogelijk BTW-belast zijn. Dit risico wordt laag ingeschat, omdat de activiteiten een beperkte omvang hebben, direct onderwijsgerelateerd zijn en omdat de activiteiten met betrekking tot het restaurant vooralsnog niet worden uitgebreid.
- De toenemende krapte op de arbeidsmarkt waardoor relatief dure inhuur soms noodzakelijk is. Deze krapte kan leiden tot andere keuzes met betrekking tot het LKO-aanbod en de borging van kwaliteit.
- De regelgeving met betrekking tot de vorming en onderbouwing van de voorziening groot onderhoud wijzigt in 2023. Met de mogelijke financiële consequentie daarvan voor de omvang van de dotaties aan de voorziening groot onderhoud is vooralsnog geen rekening gehouden, omdat het effect nog niet kan worden overzien. Dat is namelijk afhankelijk van de precieze regelgeving (nog niet gepubliceerd) en de ouderdoms- en eigendomssituatie van onze gebouwen op het moment van inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving.

We zullen in 2022 een nieuwe risicoscan laten uitvoeren die gericht is op het scherper in beeld brengen van risico's, de kwantificering daarvan en de relatie met het benodigde buffervermogen.

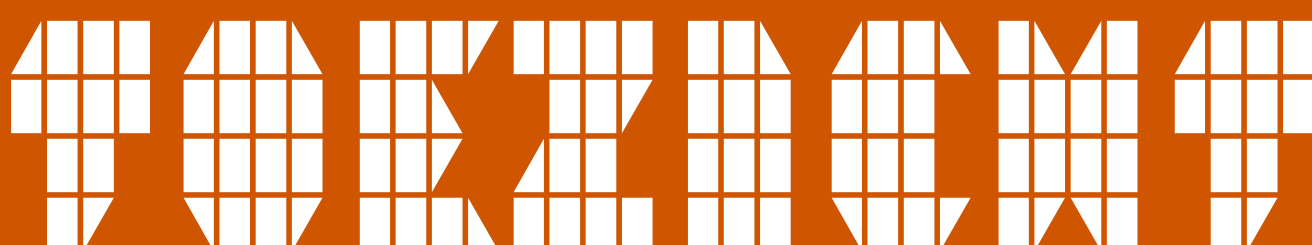
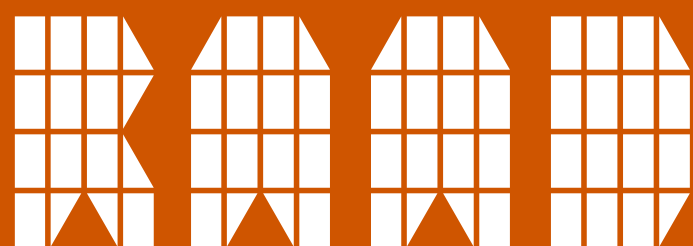

Stagiair en leerkracht bij Leo Kannerschool S0

Sanne Minnee zit in het vijfde jaar van de nieuwe hbo-opleiding Sociaal Werk: Jeugd in Onderwijs. Een opleiding waarbij je twee bachelorprogramma's combineert: Sociaal werk en de Pabo. Sanne staat nu al twee dagen per week voor de klas op de Leo Kannerschool S0 en vanaf het schooljaar 2022/2023 – na het behalen van haar diploma – gaat ze hier fulltime aan de slag.

“Vanaf de basisschool dacht ik er al over om juf te worden. Pas later besepte ik dat een relatief grote groep in het reguliere onderwijs buiten de boot valt. Het leek mij mooi om juist in die groep werkzaam te zijn en te kijken hoe en waar ik het verschil kon maken. Deze relatief nieuwe opleiding sluit daar prima op aan. We leren veel didactische vaardigheden, maar ook over bijvoorbeeld psychiatrie, ontwikkelingspsychologie en de invloed van de thuissituatie op een kind. Met die kennis kan ik beter inspelen op het gedrag en de specifieke behoeften van de kinderen die bij ons op school zitten. Zij hebben allemaal een stoornis binnen het autismespectrum, maar dat betekent niet dat zij dingen niet kunnen. Met de juiste ondersteuning zie je ze enorm groeien en stappen maken. Dat geeft ontzettend veel voldoening.”

RAAD VAN TOEZICHT

8.1 ALGEMEEN

De Raad van Toezicht heeft in het verslagjaar, net als bij andere organisaties, met meer dan 'anderhalve meter' toezicht gehouden. Ook Covid19 liet de LKO niet onberoerd. De ontwikkelingen rond het Covid19-virus waren, evenals in het vorige verslagjaar, permanent onderwerp van gesprek tussen de Raad van Toezicht (RvT) en het College van Bestuur (CvB). Het CvB informeerde de RvT tijdens vergaderingen en tussendoor. Kwaliteit van het onderwijs tijdens de pandemie; examinering; hoe maak je kennis met nieuwe leerlingen en nieuwe leerlingen met de LKO als direct contact niet gewenst is? Hoe voorkom je dat er onderwijsachterstand ontstaat?

De LKO hanteert het zogenoemde 'two-tier model', met een RvT en een tweehoofdig CvB. De voorzitter van de RvT heeft regelmatig overleg met het CvB. De RvT vergaderde zes keer in 2021. Vanzelfsprekend werd invulling gegeven aan de statutaire bevoegdheden bij het goedkeuren van de jaarrekening 2020 en de begroting 2022 en van het nieuwe strategisch plan.

De RvT heeft het directe contact met alle betrokkenen erg gemist en hoopt daar, als dat weer mogelijk is, in 2022 weer snel op over te kunnen gaan. De eerste afspraken voor schoolbezoeken zijn al gemaakt.

8.2 SAMENSTELLING

De RvT telt minimaal vijf en maximaal zeven leden. De samenstelling van de RvT was per 31-12-2021:

NAAM	FUNCTIE	DATUM START	HERBE- NOEMBAAR PER	AFTREDEND PER
D. Gunning	Lid financiën/ auditcommissie	1-6-2021	1-6-2025	31-5-2029
J.J. de Haan	Lid HRM/ kwaliteitsbeleid	1-1-2019	1-1-2023	31-12-2027
E. Zegers	Lid financiën/ auditcommissie	1-1-2017	1-1-2021	31-12-2024
M. Muis	Lid HRM/ kwaliteitsbeleid	1-1-2017	1-1-2021	31-12-2024
C. Postma	Lid remuneratie- commissie	1-1-2016	1-1-2020	31-12-2023
E.P. van Maanen	Voorzitter, lid remuneratie- commissie	1-9-2020	1-1-2024	31-8-2028

De RvT-leden bekleden in het dagelijks leven de volgende (neven)functies:

D. Gunning	Hoofdfunctie:	Programmadirecteur Maatschappelijke Voorzieningen gemeente Amsterdam
	Overige nevenfunctie:	Interim-voorzitter Pieter Haverkorn Stichting
J.J. de Haan	Hoofdfunctie:	Manager Beleid, Innovatie, Communicatie en Ontwikkeling, Werkbedrijf De Binnenbaan
	Overige nevenfunctie:	Vicevoorzitter Historische Vereniging Oud Leiden
E. Zegers	Hoofdfunctie:	Directeur Financiën, Business Control & Centrale Studentadministratie Hogeschool Inholland
	Overige nevenfunctie:	Lid Raad van Toezicht bij Stichting Het Buitenhof
M. Muis	Hoofdfunctie:	Gepensioneerd
	Overige nevenfunctie:	Eigenaar van 2EM-Onderwijsadvies
C. Postma	Hoofdfunctie:	Tot 1 februari: regiodirecteur 's Heeren Loo Rivierenland
		Vanaf 1 februari: RVE-manager kind, jeugd, gezin & ambulant Hartekampgroep
	Overige nevenfuncties:	Coach studenten MBA-opleiding Business School Nederland
		Coach RvB bij stichting Fokus Wonen

E.P. van Maanen	Hoofdfunctie:	Zelfstandig consultant, interimmanager, coach en toezichthouder
	Overige nevenfuncties:	Lid Raad van Toezicht Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten
		Lid programmaraad Vilans
		Lid Adviesraad Sardes/CAOP
		Lid commissie topsportinfra- structuur NOC*NSF
		Coach (Intercoach Den Haag)

Per eind 2020 namen Sander Bersee, voorzitter, en Gerard van Wijhe afscheid van de RvT. Beiden hebben twee termijnen vol-
gemaakt. De RvT dankt beiden voor hun inzet en betrokkenheid
bij de LKO, haar leerlingen en leerkrachten.

In de loop van het jaar is een nieuw RvT-lid geworven. Paul
van Maanen, Marten Muis en Rien Timmer vormden de selec-
tiegcommissie. Vanaf juni is Dickie Gunning lid geworden,
zij is tevens lid geworden van de commissie Financiën en
Auditcommissie.

Voor de bezoldiging van de RvT-leden verwijzen we naar
de [jaarrekening](#).

De RvT heeft de volgende commissies:

- Remuneratiecommissie;
- Commissie kwaliteit en HRM;
- Auditcommissie (financiën en vastgoed).

De commissie Kwaliteit en HRM en de commissie bedrijfs-
voering kwamen ten minste twee keer samen met het CvB en
de betrokken stafleden. De commissies rapporteerden terug
in de reguliere RvT-vergaderingen en gaven advies aan de
gehele RvT.

8.3 ACTIVITEITEN, BELANGRIJKSTE GESPREKSPUNTEN EN BESLUITEN

In het verslagjaar was de RvT zowel klankbord als stevige sparringpartner voor het CvB. De RvT voerde een intensief bestuurlijk dialoog. Intensief is gesproken over het nieuwe koersplan. De RvT is door het CVB op de hoogte gehouden van de consequenties van de Covid-pandemie voor de LKO. De RvT behandelde relevante beleidsthema's en onderwerpen, vaak voorzien van een advies van de betreffende RvT-adviescommissie.

De belangrijkste besluiten en gesprekspunten in 2021 waren:

- Goedkeuring van het jaarverslag en jaarrekening 2020;
- Goedkeuring van de strategische visie (koersplan) voor de middellange termijn met onder meer aandacht voor;
 - Inclusie in het onderwijs
 - Kansengelijkheid
- Goedkeuring begroting 2022;
- Kwaliteitsbeleid;
 - Nationaal Programma Onderwijsachterstanden
 - Bespreking van het toezichtskader van de Onderwijsinspectie
 - Ontwikkeling van Samenwerkingsverbanden

- Vitaliteitsbeleid;
- Inzet van de financiële reserves ten behoeve van innovatieve initiatieven;
- Innovatie, samenwerking met de wetenschap, School zonder Muren; nevenvestigingen;
- Huisvesting, onder andere Bouwheerschappij LKS/VSO;
- Positie en rol van Medezeggenschap;
- Vaststellen gewijzigd RVT-reglement;
- Vaststelling WNT-klasse bestuurders.

DE REMUNERATIECOMMISSIE

De remuneratiecommissie heeft in april met de voorzitter en lid van het CvB gesproken over hun functioneren, eerst afzonderlijk en daarna gezamenlijk. In deze gesprekken, die onder meer gebaseerd waren op de 360° feedback, zijn individuele afspraken met beide bestuurders gemaakt over hun ontwikkeling, opleidingsfaciliteiten en doelstellingen voor de komende jaren.

DE COMMISSIE KWALITEIT EN HRM

De commissie, met RvT lid Marten Muis en onder voorzitterschap van RvT-lid Jan-Jaap de Haan, is twee keer bij elkaar geweest, op 9 april en op 8 oktober. Tijdens beide bijeenkomsten is als gevolg van de actualiteit uitgebreid stilgestaan bij de invloed van de coronacrisis op het onderwijs, in het bijzonder op het thuisonderwijs. Hierbij zijn ervaringen gedeeld en kon worden vastgesteld dat er positieve en minder positieve kanten aan thuisonderwijs zitten, maar dat de leerachterstanden

verhoudingsgewijs beperkt zijn gebleven. Ook is in dit kader gesproken over de inzet van de NPO-middelen in het kader van onderwijsachterstanden.

Verder is gesproken over het interactieve proces rond het Koersplan van de LKO. Ook heeft het proces rond de functiebeschrijvingen veel aandacht gehad. Hier heeft het CvB besloten om dit de aanvankelijk uitkomsten van dit proces terug te nemen en een nieuwe procedure te starten, waarbij een betere betrokkenheid tot breder draagvlak heeft geleid. RvT heeft voor deze moedige stap waardering uitgesproken.

Ook het vitaliteitsbeleid is besproken, waarbij is aangegeven dat LKO inmiddels een volwassen stadium van integraliteit op dit beleidsonderwerp heeft bereikt en het stadium van 'kroketten uit de kantine' ruimschoots achter zich heeft gelaten. Vitaliteit is gepositioneerd als een centraal onderdeel van de boeien-en-binden strategie van de LKO.

In oktober is uitgebreid stil gestaan bij de audit onderwijszorglocaties. Het gaat hierbij om vernieuwende onderwijs/zorg-concepten, met als doel de (eigen) leerlingen die geen onderwijs op school kunnen krijgen, toch een passende invulling van onderwijs te geven en daarmee ontheffing van de leerplicht te voorkomen. Zowel inhoudelijk, als financieel, als wat betreft toezichthoudend kader steekt LKO hiermee haar nek uit, ten behoeve van een kwetsbare groep leerlingen. Nauwkeurig volgen en terugkoppelen met RvT vindt daarom plaats.

AUDITCOMMISSIE

De Auditcommissie bereidde in het verslagjaar alle relevante financiële en bedrijfsvoeringstukken voor t.b.v. bespreking in en vaststelling door de RvT, waaronder de jaarrekening 2020, de begroting 2022 (inclusief jaarplan), de meerjarenbegroting 2022-2025 en het bestuursformatieplan 2022-2025. In 2021 werd intensief overleg gevoerd over de voorbereiding van de nieuwbouw in Oegstgeest. Door de aandacht voor deze onderwerpen, zowel in de afzonderlijke commissies als in de hele RvT, houdt de RvT nadrukkelijk toezicht op de rechtmatige en doelmatige besteding van middelen.

MEDEZEGGENSCHAP

De RvT hecht zeer aan het overleg met de medezeggenschap en had het voornemen om dat gezamenlijk overleg weer in 2021 te laten plaatsvinden. Door de Covid19-situatie heeft de RvT pas eind 2021 weer gezamenlijk overleg met de Medezeggenschapsraad gevoerd. Dit overleg stond vooral in het teken van een hernieuwd kennismaken en gedachtewisseling over een aantal actuele ontwikkelingen. Voor 2022 zijn overlegdata gepland.

8.4 INFORMATIEVOORZIENING

Het CvB en de ondersteunende staf informeerden de RvT tijdig en helder, door de systematische periodieke bestuursrapportages, de managementrapportages en uiteraard de reguliere vergaderstukken. Onderzoeksrapporten en signaleringen over relevante externe ontwikkelingen werden proactief aangereikt.

De locatiebezoeken zoals in voorgaande jaren, konden in 2020 en 2021 vanwege de Covid19-situatie niet doorgaan. Voor 2022 is inmiddels een aantal afspraken gemaakt. De leden van de RVT zullen in tweetallen schoolbezoeken afleggen.

Het CvB voert het overleg met externe belanghebbenden. Het CvB koppelt de overleggen terug via de bestuursrapportages. Deze bestuursrapportages geven de RVT houvast om de ontwikkelingen te volgen. Steeds vaker wordt in het kader van de Governance ook van toezichthouders verwacht dat zij in het kader van de zogenaamde horizontale dialoog contact hebben met stakeholders in het veld. In 2022 zal de RVT zich in haar zelfevaluatie en scholing o.a. richten op dit thema.

8.5 EXTERNE ACCOUNTANT

Het gevoerde financiële beleid en het risicobeheer bleken volgens het verslag van de accountant in control. Bestuurlijke verrassingen en/of integriteitkwesaties werden niet aangetroffen. Eind 2021 heeft de RvT de begroting, na vaststelling door het CVB, voor 2022 goedgekeurd.

8.6 TOEKOMSTBEELD

LKO is een gezonde, stabiele en kwalitatief goede onderwijsorganisatie, waarbij de voortdurende kwaliteitsverbetering en bestuurlijke aansturing en facilitering ervan voorop staat. Het herziene strategisch beleidskader (koersplan) kleurt het toekomstbeeld ambitieus en maatschappelijk bewust in. Om de ambities uit het strategisch plan aan te jagen heeft de RVT het CvB verzocht om met investeringsvoorstellen te komen die, gezien de oplopende solvabiliteit, het robuuster maken van de organisatie mogelijk maakt én innovaties stimuleert.

Ten slotte spreekt de RvT haar waardering en dank uit voor alle medewerkers. Dankzij hun inspanningen is het gelukt om onze scholen in wederom een bijzonder jaar 2021 draaiend te houden en onze leerlingen het perspectief te blijven bieden dat zij verdienen.

Namens de Raad van Toezicht,
E.P. van Maanen, voorzitter

RAYMON HOEK

Leerkracht Leo Kannerschool SO en voorzitter MR

In 2021 kreeg de toenmalige voorzitter van de Medezeggenschapsraad een functie buiten onze organisatie en dus ging de MR op zoek naar een nieuwe voorzitter. MR-lid Raymon Hoek voelde wel wat voor die uitdaging.

“We hebben een enthousiast en gedreven team van collega’s en betrokken ouders en dat maakt het zo leuk om hiermee bezig te zijn. Het is ook heel belangrijk dat wij onze stem laten horen. In 2021 speelden er drie belangrijke kwesties. Op de eerste plaats de coronamaatregelen. We zijn steeds goed geïnformeerd door het College van Bestuur over de actuele ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van testen. In het verlengde daarvan lagen de gesprekken over de besteding van de NPO-gelden, het Nationaal Programma Onderwijs, om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen op te vangen. Wij hebben ermee ingestemd om iets af te wijken van de voorgestelde tijdlijn voor de besteding en de klankbordgroepen van de verschillende locaties hebben de plannen inhoudelijk bekeken. Tot slot hebben we ons in 2021 beziggehouden met de functieomschrijvingen en -waarderingen en in oktober zijn die goedgekeurd. Dit was een zeer intensief proces, waar we veel energie in hebben gestoken. Oh, en niet onbelangrijk: we hebben in 2021 onze pagina op de website helemaal geüpdatet. Alle leden van de MR en het reglement staan daar nu keurig op vermeld.”

3 KERST MR

VERSLAG MR

Covid19 heeft ook in 2021 voor een groot deel de agenda bepaald van de medezeggenschapsraad. We begonnen het kalenderjaar 2021 in lockdown en eindigden met een vervroegde kerstvakantie voor de leerlingen. Wat al die tijd hetzelfde is gebleven, is de enorme inzet van onze collega's op de werkvloer. Waarbij de weerbaarheid, de creativiteit en de flexibiliteit van de collega's soms flink op de proef gesteld.

In de tussentijd gaat het tijdens de vergaderingen over de NPO-gelden en de uitdagingen die voor ons liggen om eventuele achterstanden in te lopen.

We mogen tevreden terugkijken op dit bewogen jaar. We hebben met elkaar de scholen draaiende gehouden. De ouders met hun steun, vertrouwen en kritische blik. Het personeel op de locaties met hun tomeloze inzet. Maar ook de schoolbestuurders die voor vele dilemma's hebben gestaan.

De missie van de Leo Kanner Onderwijsgroep luidt: Samen zorgen wij ervoor dat onze leerlingen zich in hun eigen-(wijs)-heid kunnen ontplooiën. In dit jaarverslag willen wij daarom onze dank en bewondering uitspreken naar een ieder die in dit kalenderjaar het verschil heeft gemaakt voor onze leerlingen.

Het MR-verslag in dit jaarverslag is als volgt opgebouwd: het start met een korte beschrijving van de taken van de MR, gevolgd door de samenstelling en taakverdeling. Daarna volgt een stuk over de vergaderfrequentie en werkwijze. Het MR-verslag wordt afgesloten met een overzicht van de meest opvallende thema's van het afgelopen jaar.

TAKEN VAN DE MR

De MR zet zich in voor de belangen van de leerlingen, ouders en medewerkers van de LKO. De MR heeft een aantal bevoegdheden, deze bevoegdheden zijn vastgelegd in artikel 10 tot en met 16 van de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS).

SAMENSTELLING EN TAAKVERDELING

De MR is volgens het medezeggenschapsreglement samengesteld uit maximaal twaalf vertegenwoordigers van ouders en leerkrachten van de LKO. Ouders kiezen vijf leden en het personeel kiest zes leden. De leerlingen kiezen één lid. Als deze niet wordt ingevuld, dan vervalt de zetel voor de leerlingen en wordt deze toegekend aan de oudergeleding. Gedurende het jaar is de MR om verschillende redenen van samenstelling gewijzigd.

Op 31 januari 2022 zijn de volgende ouders en leerkrachten vertegenwoordigd in de MR:

- 1 Jony van den Berg, ouderlid SO Oegstgeest, specialisme verslaglegging en communicatie.
- 2 Raymon Hoek, personeelslid SO Oegstgeest, voorzitter, specialisme financiën.
- 3 Esmeralda Bernard, ouderlid SO De Musketier, specialisme financiën.
- 4 Angelique van Roon, personeelslid SO De Musketier, specialisme onderwijs.
- 5 Stefan van Westering, ouderlid VSO Oegstgeest, specialisme nader te bepalen.
- 6 Yvonne Borst, personeelslid VSO Oegstgeest, specialisme personeelsbeleid.
- 7 Monique van Tilburg, ouderlid Leo Kanner College, specialisme onderwijs.
- 8 Marjolein Boneveld, personeelslid Leo Kanner College, specialisme verslaglegging en communicatie.
- 9 Annelore Koster, personeelslid SZM/ESB Curium, specialisme onderwijs.
- 10 Suzanne Mekern, personeelslid P.C. Hooftcollege, specialisme nader te bepalen.
- 11 Vacature, ouderlid P.C. Hooftcollege.
- 12 Vacature voor leerling VSO.

Als voorzitter wil ik mijn dank uitspreken voor de MR-leden die in 2021 zijn uitgetreden:

- 1 Bertine Schniedewind, personeelslid SO Oegstgeest, vicevoorzitter (uitgetreden per april 2021).
- 2 Patrick Smits, personeelslid SO De Musketier, voorzitter (uitgetreden per juli 2021).
- 3 Judith Vallenduuk, personeelslid SZM/ESB Curium (uitgetreden per juli 2021).
- 4 John Charité, ouderlid P.C. Hooftcollege (uitgetreden per juli 2021).
- 5 Dennis Horst, personeelslid P.C. Hooftcollege (uitgetreden per juli 2021).

VERGADERFREQUENTIE EN THEMA'S

In 2021 is de MR zeven keer fysiek of via Teams bij elkaar gekomen. Elke vergadering bestaat uit een vooroverleg, waarin de MR-leden onderling de actuele onderwerpen en de voor de vergadering geagendeerde stukken bespreken. Na het reguliere overleg volgt overleg met het College van Bestuur (CvB), waarbij het CvB zaken kan toelichten en vragen van de MR beantwoordt. Het CvB informeert de MR ook over zaken die spelen in de stichting. Bij onderwerpen waarbij de MR advies- of instemmingsrecht heeft, wordt een stemronde gehouden om te bepalen of de MR positief kan adviseren of instemmen.

Per vergadering worden notulen opgesteld. Deze bestaan uit het benoemen van de intern behandelde onderwerpen en een volledige uitwerking van het overleg met het bestuur.

Naast de reguliere vergaderingen hebben de MR-leden een informatief gesprek met de RvT. Daarbij neemt een MR-lid plaats in sollicitatiecommissies, waarbij de MR een advise-rende rol heeft. In 2020 heeft het overleg tussen MR en RVT niet plaatsgevonden vanwege de Covid19-omstandigheden. In 2021 is er daarom gekozen voor een kennismaking tussen de MR en RVT. Vanaf 2022 wordt het overleg opgenomen in de jaarplanning.

In uitzonderlijke gevallen vraagt het bestuur een tussentijds overleg aan bij de MR. Zo is er dit jaar een overleg geweest over het heropenen van het Leo Kannercollege en is er een informa-tieve sessie geweest over het functiehandboek.

ONDERWIJS / KWALITEIT / ZORG

- Aan het begin van het kalenderjaar 2021 waren de scholen gesloten. De locaties pakten de taak op om de noodopvang te faciliteren. De MR is op meerdere momenten in het jaar meegenomen in de ontwikkelingen en besluiten rondom de Covid-maatregelen. De online contactmomenten tussen leerlingen en leerkrachten en het heropenen van de scholen zijn besproken. De lesplaats ESB is overigens het hele kalenderjaar opengebleven.
- Op 4 maart is de openstelling van het LKC aan de oudergeleding van de MR voorgelegd. De oudergeleding moest besluiten hier wel/niet mee in te stemmen. De oudergeleding MR stemde in meerderheid in met de openstelling van het LKC per 8 maart 2021.
- De MR heeft meer inzicht gekregen in de verschillende trajecten die de School zonder Muren (SzM) kan aanbieden. De MR kreeg in mei een uitgebreide presentatie van en over de SzM.
- De MR is in januari geïnformeerd over het proces om tot een aantal nevenvestigingen te komen. Dit is onderdeel van een breder proces om tot initiatieven te komen op het snijvlak van onderwijs en zorg.
- De MR heeft ingestemd met het veranderen van de tijdlijn voor de NPO-gelden. De plannen voor NPO zijn naar de klankbordgroepen op de betreffende locaties gegaan. De MR heeft ingestemd met de plannen van de SZM/ESB Curium.

PROFESSIONALISERING

Door de vele wisselingen in de MR is professionalisering d.m.v. een cursus stil komen te liggen. De MR heeft in december 2021 twee scholingsmomenten voor 2022 gepland.

FINANCIËN

- In januari heeft de MR middels een toelichting kennisgenomen van de herstelopdracht vanuit de inspectie.
- De MR is betrokken geweest bij de regeling Arbeidsmarkt-toelage VSO- gelden schooljaar 21-22. De MR had hierin een adviserende rol.
- De MR heeft de totale LKO-begroting voor 2022-2025 ontvangen. De MR heeft adviesrecht op hoofdlijnen. De MR heeft hier positief op geadviseerd.
- De P-geleding heeft unaniem ingestemd met het bestuursformatieplan. Het gaat hier om hoofdstuk 7, blz. 24-26, instemming over formatie en loonkosten. En bijlage 5 instemming met toedeling van middelen voor personeel (bijlage 5 allocatiemodel). Instemming met bijlage 6 (vergelijking per locatie met o.a. aantal fte per leerling). Hoofdstuk 10, instemming beleidsaspecten.
- In juni en oktober zijn de financiële rapportages over de periode januari-april 2021 respectievelijk januari-augustus 2021 besproken; de MR heeft hierover positief geadviseerd.
- De MR is in oktober bijgepraat over de kaderbrief. De MR heeft positief geadviseerd over de financiële kaders van het beleid.

HUISVESTING

- De MR is regelmatig bijgepraat over de ontwikkelingen rond de huisvesting van meerdere locaties, waaronder de Leo Kannerschool VSO Oegstgeest en het P.C. Hooftcollege. Daarnaast heeft de ventilatie van de gebouwen meerdere keren op de agenda gestaan.
- De MR is geïnformeerd over het onderhoud bij de locatie SO De Musketier. Deze is weggehaald bij gemeente Zoetermeer en ondergebracht bij een externe partij.
- De MR is in september geïnformeerd over de RI&E (Risico-Inventarisaties & Evaluaties) van de verschillende locaties.
- De meerjarenonderhoudsplannen zijn gecommuniceerd met de MR.

PERSONEELSBELEID

- Het reglement van de RvT is aangepast. De MR is in januari geïnformeerd.
- De Werkverdelingsplannen van de locaties en instemmingen van klankbordgroepen zijn de MR gepasseerd ter kennisgeving.
- De MR heeft in september ingestemd met de nieuwe rolverdeling binnen de MR.
- De functieomschrijvingen hebben dit jaar veelvuldig op de agenda's van de medezeggenschapsraad gestaan.
- Het herwaarderen van de functies en de verschillende statutabellen zijn besproken.
- In de vergadering van 30 juni MR werd om instemming gevraagd of het proces van de functieomschrijvingen en functiewaarderingen goed doorlopen is. De voorzitter concludeerde dat er, op basis van de stemming, geen instemming kon worden gegeven.
- In oktober/november 2021 werd het hele functiehandboek voorgelegd aan de MR, zodat er mee ingestemd kon worden.
- Op 6 juli verstuurde het secretariaat een gezamenlijke nieuwsbrief van het bestuur en de medezeggenschapsraad naar alle medewerkers, over het opnieuw bekijken van de functies. Alle functionarissen die in de tweede ronde zijn meegenomen kregen hun functieomschrijvingen terug.

- Op 20 september ontving de MR de tijdlijn voor het afronden van de functieomschrijvingen. Het streven was de stukken op 12 oktober bij de MR te hebben.
- De P-geleding had op 7 oktober in Het Huis van Onderwijs een informatieve sessie over de totstandkoming van de functieomschrijvingen.
- In de vergadering van 26 oktober stemde de gehele personeelsgeleding in met het proces van de functieomschrijvingen.

COMMUNICATIE

Bij het aanstellen van een nieuw lid wordt er gekozen voor een kennismakingsgesprek, vooraf aan de eerste vergadering. De voorzitter neemt deze taak op zich. In december moest de MR op zoek naar een nieuw lid om zitting te nemen in de interne bezwarencommissie. De MR is erin geslaagd om een geschikte kandidaat naar voren te schuiven.

COMMUNICATIE OUDERS EN PERSONEEL

De MR heeft dit jaar de website verder geoptimaliseerd. De leden zijn zichtbaar op de site geplaatst. Het doel is om beter benaderbaar te zijn voor ouders en personeel. Daarnaast wil de MR op de website inzicht geven in de werkwijze van de MR. Deze plannen blijven in ontwikkeling. Benieuwd? Bezoek dan: www.leokanner.nl.

MEDEZEGGENSCHAP VOLGT ZEGGENSCHAP

De huidige MR heeft een vervolg gegeven op de ingeslagen weg. De klankbordgroepen hebben hun huishoudelijk reglement vastgesteld. In het kalenderjaar 2021 is er hard gewerkt om op iedere locatie (behalve ESB LUMC-Curium) een klankbordgroep samen te stellen. In het jaar 2022 gaan de medezeggenschapsraad en de klankbordgroepen de verbinding zoeken. Dit om vanuit het principe 'medezeggenschap volgt zeggenschap' verder te gaan in het proces van de transitie waarin ouders en personeel op locaties meer betrokken worden bij beleid en besluiten.

Tot slot: mocht je vragen hebben of iets kwijt willen? Stuur dan een e-mail naar: medezeggenschapsraad@leokanner.nl.

Raymon Hoek

Voorzitter MR

91	Balans na resultaatbestemming per 31 december 2021
92	Staat van baten en lasten 2021
92	Kasstroomoverzicht 2021
99	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling
99	Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december 2021
104	Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW
105	Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen
106	Toelichting op de staat van baten en lasten 2021
110	(Voorstel) bestemming van het resultaat
110	Gebeurtenissen na balansdatum

110	Overzicht verbonden partijen
111	WNT-verantwoording 2021

Overige gegevens

114	Gegevens over de rechtspersoon
115	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant
116	Ondertekening van de jaarrekening

BALANS NA RESULTAATBESTEMMING PER 31 DECEMBER 2021

1	ACTIVA	31 DECEMBER 2021	31 DECEMBER 2020
		€	€
1.1.2	MATERIËLE VASTE ACTIVA		
1.1.2.1	Gebouwen en verbouwingen	184.239	170.632
1.1.2.3	Inventaris en apparatuur	1.430.158	1.456.377
1.1.2.4	Overige materiële vaste activa	250.335	252.927
		1.864.732	1.879.936
1.1.3	FINANCIËLE VASTE ACTIVA		
1.1.3.8	Waarborgsommen en vorderingen	3.750	3.150
		3.750	3.150
1.2.2	VORDERINGEN		
1.2.2.2	Ministerie van OCW	1.221.919	1.199.257
1.2.2.3	Gemeenten	10.342	76.846
1.2.2.10	Overige vorderingen	330.472	172.972
1.2.2.15	Overlopende activa	113.254	128.889
		1.675.987	1.577.964
1.2.4	LIQUIDE MIDDELEN		
1.2.4.1	Kassen	1.991	1.612
1.2.4.2	Banken	5.533.759	5.164.921
		5.535.750	5.166.533
	TOTAAL ACTIVA	9.080.219	8.627.583

2	PASSIVA	31 DECEMBER 2021	31 DECEMBER 2020
		€	€
2.1	EIGEN VERMOGEN		
2.1.1.1	Algemene reserve	4.737.704	4.773.796
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	498.882	0
		5.236.586	4.773.796
2.2	VOORZIENINGEN		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	356.639	300.438
2.2.3	Voorziening groot onderhoud	1.268.610	1.086.255
		1.625.249	1.386.693
2.4	KORTLOPENDE SCHULDEN		
2.4.6	Gemeenten	18.585	118.564
2.4.8	Crediteuren	182.759	218.853
2.4.9.1	Loonheffing en premies	952.813	772.960
2.4.10	Pensioenpremies	260.148	229.673
2.4.12	Overige kortlopende schulden	46.610	60.277
2.4.19	Overlopende passiva	757.469	1.066.767
		2.218.384	2.467.094
	TOTAAL PASSIVA	9.080.219	8.627.583

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021

		REALISATIE 2021	BEGROTING 2021	REALISATIE 2020
		€	€	€
3	BATEN			
3.1	Rijksbijdragen OCW	22.997.879	21.327.934	21.599.075
3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies	201.223	250.000	203.422
3.5	Overige baten	245.510	305.645	413.789
	TOTAAL BATEN	23.444.612	21.883.579	22.216.286
4	LASTEN			
4.1	Personele lasten	19.745.972	19.395.500	19.092.579
4.2	Afschrijvingen	445.574	455.021	410.447
4.3	Huisvestingslasten	1.009.556	1.070.178	1.024.897
4.4	Overige instellingslasten	1.774.765	1.530.960	1.489.542
	TOTAAL LASTEN	22.975.867	22.451.659	22.017.465
	SALDO BATEN EN LASTEN	468.745	-568.080	198.821
5	FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
5.1	Financiële baten	6	0	7.665
5.2	Financiële lasten	-5.961	0	9.672
	SALDO FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	-5.955	0	-2.007
	EXPLOITATIERESULTAAT	462.790	-568.080	196.814

KASSTROOMOVERZICHT 2021

	2021	2020
	€	€
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		
Saldo baten en lasten	468.745	198.821
Afschrijvingen	445.574	410.447
Mutaties werkkapitaal		
- Vorderingen	-98.023	12.620
- Kortlopende schulden	-248.710	203.994
Mutaties voorzieningen	238.556	222.648
	806.142	1.048.530
Ontvangen interest	6	7.665
Betaalde interest en koersresultaat	-5.961	-9.672
	-5.955	-2.007
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN		
Investeringen materiële vaste activa	-430.370	-623.482
(Des)investeringen financiële vaste activa	-600	416.615
	-430.970	-206.867
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN	369.217	839.656
Beginstand liquide middelen	5.166.533	4.326.877
Mutatie liquide middelen	369.217	839.656
EINDSTAND LIQUIDE MIDDELEN	5.535.750	5.166.533

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ACTIVITEITEN

Stichting Professor Dr. Leo Kanneronderwijsgroep verzorgt speciaal en voortgezet speciaal onderwijs voor kinderen van 4 t/m 20 jaar.

ALGEMEEN

De Stichting Professor Dr. Leo Kanneronderwijsgroep heeft als statutaire vestigingsplaats Oegstgeest. De jaarrekening is opgesteld, uitgaande van de continuïteitsveronderstelling met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn in hele euro's.

VERGELIJKING MET VORIG JAAR

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

GEBRUIK VAN SCHATTINGEN

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva en van baten en lasten.

Schattingen hebben betrekking op:

- de waardering van materiële vaste activa, waaronder de gehanteerde afschrijvingstermijnen;
- de verwachte onderhoudsuitgaven bij bepaling van de voorziening onderhoud;
- de bepaling van personele voorzieningen.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

VERBONDEN PARTIJEN

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Tevens worden rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen aangemerkt als verbonden partij. Hetzelfde geldt voor statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs onder aftrek van eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Er wordt een activeringsgrens gehanteerd van € 2.500, investeringen onder de € 2.500 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

De gehanteerde categorieën materiële vaste activa en de bijbehorende afschrijvingspercentages zijn:

Gebouwen en verbouwingen		10,00 %
Meubilair	6,67 %	12,50 %
Inventaris en apparatuur		12,50 %
ICT	12,50 %	25,00 %
Leermiddelen	12,50 %	20,00 %
Overige materiële vaste activa		25,00 %
Investeringsubsidies		12,50 %

De afschrijving kan nooit over een langere periode plaatsvinden dan de technische levensduur.

SCHOOLGEBOUWEN

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente waarin het schoolgebouw is gelegen. Het juridische eigendom voor de gebouwen aan de Endegeesterstraatweg en de Hazenboslaan in Oegstgeest en de Cesar Franckstraat 9 in Leiden berusten bij het bevoegd gezag. Het juridisch en economisch eigendom van de gebouwen die in gebruik zijn voor ESB LUMC-Curium ligt bij LUMC-Curium. De gemeente Oegstgeest heeft een overeenkomst met LUMC-Curium waarin ze de wettelijke taak om voor huisvesting zorg te dragen aan LUMC-Curium heeft overdragen tegen een overeengekomen jaarlijkse vergoeding. Het juridisch eigendom van de overige schoolgebouwen berust bij de gemeenten.

Op terreinen wordt niet afgeschreven. Voor kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

De eerste waardering van de financiële vaste activa is de reële waarde en de vervolgwaardering is de geamortiseerde kostprijs.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN VAN VASTE ACTIVA

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waar (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien de instrumenten bij de vervolgwaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeverminderingen in de staat van baten en lasten, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

HANDELS- EN OVERIGE VORDERINGEN

Handels- en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

LANGLOPENDE EN KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERIGE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

AFGELEIDE FINANCIËLE INSTRUMENTEN

De Stichting Professor Dr. Leo Kanneronderwijsgroep maakt geen gebruik van financiële derivaten en beperkt de risico's (renterisico, kasstroomrisico en kredietrisico) door gebruik te maken van de rekening-courant en spaarrekeningen, rekening houdend met de voorwaarden uit de Regeling belenen van 6 juni 2016 met kenmerk WJZ/800938 en de aanvulling daarop zoals opgenomen in de regeling van 5 december 2018 met kenmerk FEZ/1402273.

VLOTTENDE ACTIVA

VORDERINGEN

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het onderdeel 'financiële instrumenten'.

LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bevoegd gezag en worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van het bevoegd gezag worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

EIGEN VERMOGEN

ALGEMENE RESERVE

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de baten en lasten. Deze reserve dient ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten. Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans. Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen.

BESTEMMINGSRESERVE PUBLIEK

Deze publieke reserve betreft het door het bevoegd gezag reeds bestemde gedeelte van de exploitatieoverschotten van het bevoegd gezag tot en met het verslagjaar.

RESULTAATBESTEMMING

De bestemming van het resultaat aan de algemene reserve dan wel de bestemmingsreserve vindt plaats op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Het resultaat wordt in principe toegevoegd of onttrokken aan de publieke reserve tenzij aan de middelen een private herkomst ten grondslag ligt.

VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde. Aan hand van de looptijd en de disconteringsvoet is bepaald dat het effect van de tijdswaarde niet materieel is, waardoor de voorzieningen conform RJ 252 effectief gewaardeerd zijn tegen nominale waarde.

ONDERHOUDSVORZIENING

De onderhoudsvoorziening is gevormd ter egalisatie van de kosten die verbonden zijn aan het meerjarig planmatig onderhoud en de exploitatievoorzieningen van de gebouwen van het bevoegd gezag. De dotatie aan de voorziening is gebaseerd op de verwachte kosten en de periodiciteit waarmee onderhoudswerken naar verwachting worden uitgevoerd op basis van een opgesteld onderhoudsplan dat door het bevoegd gezag is goedgekeurd. Het uitgevoerde groot onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

De grondslag voor de bepaling van de dotatie aan de voorziening onderhoud is ongewijzigd. Het bevoegd gezag maakt voor de bepaling van de dotatie aan de voorziening onderhoud gebruik van de tijdelijke overgangsregeling tot en met 2022.

PENSIOENVOORZIENING

Het bevoegd gezag heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegd-pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, en wordt - conform de in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving aangereikte vereenvoudiging - in de jaarrekening verwerkt als toegezegde-bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

PENSIOENRECHTEN

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds (beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste 12 maandelijke dekkingsgraden) dit toelaat. Naar de stand van 31 december 2021 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 110,2%. Naar de stand van januari 2022 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 107,9% (bron: website www.abp.nl).

De Stichting Professor Dr. Leo Kanneronderwijsgroep heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Stichting Professor Dr. Leo Kanneronderwijsgroep heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

PERSONEELSVOORZIENINGEN

VOORZIENING JUBILEA

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, leeftijd van betrokkene(n), blijfkanspercentage en een uitkering bij 25- en 40-jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

VOORZIENING DUURZAME INZETBAARHEID

In de voorziening duurzame inzetbaarheid is de verplichting per ultimo jaar opgenomen voor uitsluitend het gespaarde aanvullende verlof volgens de CAO PO. Met het basisbudget (40 uur bij ft) in combinatie met het aanvullende budget vanaf 57 jaar (130 uur bij ft) kunnen keuzes worden gemaakt die passen binnen de levensfase en de persoonlijke situatie en die de duurzame inzetbaarheid vergroten.

VOORZIENING LANGDURIG ZIEKEN

De voorziening langdurig zieken is opgenomen ter dekking van de toekomstige loonkosten van personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend, geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

LANGLOPENDE SCHULDEN

De grondslagen voor de waardering van schulden zijn beschreven onder het onderdeel ‘financiële instrumenten’.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

BATEN

RIJKSBIJDRAGEN

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de personele en materiele exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie van OCW. De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging (lumpsum) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Niet geormerkte OCW-subsidies (subsidies die volledig vrij besteedbaar zijn) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (G1-doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten verwerkt in de staat van baten en lasten. De subsidies waarvoor nog niet (alle) activiteiten (prestaties) zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen.

Geormerkte OCW-subsidies met een verrekeningsclausule (G2-doelsubsidies waarbij het overschot wordt terugbetaald) worden naar rato van de voortgang van de subsidiabele lasten verwerkt in de staat van baten en lasten. De nog niet bestede subsidies per balansdatum worden verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen. Zodra de bestedingstermijn (subsidietijdvak) is verlopen, wordt het restant gepresenteerd als kortlopende verplichting.

OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN

Dit betreft subsidies van gemeenten en andere overheidsinstanties m.u.v. het Ministerie van OCW voor zover de bijdragen niet als doelsubsidies in het kader van de huisvestingsverordening in mindering zijn gebracht op de lasten.

OVERIGE BATEN

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet zijn verstrekt door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

LASTEN

PERSONEELSLASTEN

Onder de personele lasten zijn opgenomen de lonen en salarissen van het personeel in dienst van het bevoegd gezag verminderd met ontvangen uitkeringen van uitkeringsinstanties. Tevens zijn onder deze noemer opgenomen de overige personele lasten.

AFSCHRIJVINGEN

De afschrijvingslasten worden berekend over de aanschaffingsprijs op basis van de onder materiële vaste activa vastgelegde criteria rekening houdend met de economische levensduur.

HUISVESTINGSLASTEN

Onder de huisvestingslasten worden de kosten van huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

OVERIGE LASTEN

De overige lasten, die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs, worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

RENTEBATEN EN RENTELASTEN

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente opbrengsten en -kosten en kosten van ontvangen leningen

RESULTAAT

Onder resultaat wordt verstaan het resultaat van het bevoegd gezag inclusief de financiële baten en lasten. Het resultaat is in de balans verwerkt conform de in de jaarrekening opgenomen resultaatbestemming.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord. Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven materiële activa en financiële activa is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden.

TOELICHTING OP DE BALANS NA RESULTAATBESTEMMING PER 31 DECEMBER 2021

1 ACTIVA								
VASTE ACTIVA								
	MATERIËLE VASTE ACTIVA	VERKRIJGINGSPRIJS T/M 2020 €	CUM.AFSCHR. T/M 2020 €	BOEKWAARDE 31-12-20 €	INVESTERINGEN 2021 €	DESINVESTERINGEN 2021 €	AFSCHRIJVINGEN 2021 €	BOEKWAARDE 31-12-21 €
1.1.2.1	Gebouwen en verbouwingen	250.327	-79.695	170.632	33.480	0	-19.873	184.239
1.1.2.3.0	Meubilair	922.622	-363.796	558.826	10.980	0	-59.989	509.817
1.1.2.3.1	Inventaris en apparatuur	375.733	-158.342	217.391	88.694	0	-47.299	258.786
1.1.2.3.2	ICT	1.671.211	-991.051	680.160	206.364	0	-224.969	661.555
1.1.2.4.0	Duurzame leermiddelen	904.213	-664.792	239.421	90.852	0	-89.482	240.791
1.1.2.4.1	Overige materiële vaste activa	42.686	-29.180	13.506	0	0	-3.962	9.544
		4.166.792	-2.286.856	1.879.936	430.370	0	-445.574	1.864.732
	SAMENVATTING MATERIËLE VASTE ACTIVA EN AFSCHRIJVINGSPERCENTAGES	VERKRIJGINGSPRIJS T/M 2021 €	CUM.AFSCHR. T/M 2021 €	BOEKWAARDE 31-12-21 €			AFSCHRIJVINGS- PERCENTAGES	
1.1.2.1	Gebouwen en verbouwingen	283.807	-99.568	184.239			10,00%	
1.1.2.3.0	Meubilair	933.602	-423.785	509.817			6,67%	12,50%
1.1.2.3.1	Inventaris en apparatuur	464.427	-205.641	258.786			12,50%	
1.1.2.3.2	ICT	1.877.575	-1.216.020	661.555			12,50%	25,00%
1.1.2.4.0	Duurzame leermiddelen	995.065	-754.274	240.791			12,50%	20,00%
1.1.2.4.1	Overige materiële vaste activa	42.686	-33.142	9.544			25,00%	
		4.597.162	-2.732.430	1.864.732				
1.1.3	FINANCIËLE VASTE ACTIVA						31-12-21 €	31-12-20 €
1.1.3.8	Waarborgsommen en vorderingen						3.750	3.150
							3.750	3.150

1.2.2	VORDERINGEN	31-12-21 €	31-12-20 €
1.2.2.2	Ministerie van OCW	1.221.919	1.199.257
1.2.2.3	Gemeenten	10.342	76.846
1.2.2.10	Overige vorderingen	330.472	172.972
1.2.2.15	Overlopende activa	113.254	128.889
		1.675.987	1.577.964

VERLOOPSTAAT GEMEENTEN		SALDO 31-12-20 €	ONTVANGEN 2021 €	BESTEED 2021 €	BOEKEN TLV 2021 €	OVERIGE 2021 €	SALDO 31-12-21 €
1.2.2.3.3	Gemeente Oegstgeest	7.027	7.027	10.342	0	0	10.342
1.2.2.3.5	Gemeente Leiden	69.819	69.819	0	0	0	0
		76.846	76.846	10.342	0	0	10.342

1.2.2.10	OVERIGE VORDERINGEN (SPECIFICATIE)	31-12-21 €	31-12-20 €
1.2.2.10.2	Vordering op verbonden partijen	330.472	172.972
		330.472	172.972

1.2.2.15	OVERLOPENDE ACTIVA (SPECIFICATIE)	31-12-21 €	31-12-20 €
1.2.2.12	Vooruitbetaalde en/of vooruitgefactureerde posten	46.741	81.231
1.2.2.15	Overige overlopende activa	66.513	47.658
		113.254	128.889

1.2.4	LIQUIDE MIDDELEN	31-12-21 €	31-12-20 €
1.2.4.1	Kassen	1.991	1.612
1.2.4.2	Banken	5.532.611	1.884.888
1.2.4.2.1	Spaarrekeningen	1.148	3.280.033
		5.535.750	5.166.533

2	PASSIVA							
2.1	EIGEN VERMOGEN					31-12-21 €	31-12-20 €	
2.1.1.1	Algemene reserve					4.737.704	4.773.796	
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)					498.882	0	
						5.236.586	4.773.796	
2.1	EIGEN VERMOGEN (SPECIFICATIE EN RESULTAATVERWERKING)		SALDO 31-12-20 €	BESTEMMING RESULTAAT €		OVERIGE MUTATIES €	SALDO 31-12-21 €	
2.1.1.1	ALGEMENE RESERVE							
2.1.1.1.2	Algemene reserve		4.773.796	-36.092		0	4.737.704	
2.1.1.2	BESTEMMINGSRESERVE (PUBLIEK)							
2.1.1.2.10	Reserve Nationaal Programma Onderwijs		0	498.882		0	498.882	
			4.773.796	462.790		0	5.236.586	
2.2	VOORZIENINGEN					31-12-21 €	31-12-20 €	
2.2.1	Personeelsvoorzieningen					356.639	300.438	
2.2.3	Voorziening groot onderhoud					1.268.610	1.086.255	
						1.625.249	1.386.693	
	SPECIFICATIE VOORZIENINGEN DOTATIES / ONTTREKKINGEN	SALDO 31-12-20 €	DOTATIE 2021 €	ONTTREKKING 2021 €	VRIJVAL 2021 €	RENTE MUTATIE (BIJ NETTO CONTANTE WAARDE)	SALDO 31-12-21 €	
2.2.1.4	Voorziening jubilea personeel	162.576	16.024	-8.150	0	0	170.450	
2.2.1.6	Voorziening langdurig zieken	123.839	124.208	-91.997	0	0	156.050	
2.2.1.6	Voorziening duurzame inzetbaarheid	14.023	13.019	0	0	0	27.042	
2.2.1.6	Voorziening transitievergoeding	0	3.097	0	0	0	3.097	
2.2.3.0	Voorziening onderhoud gebouwen	1.086.255	231.878	-49.523	0	0	1.268.610	
		1.386.693	388.226	-149.670	0	0	1.625.249	

SPECIFICATIE NAAR LOOPTIJD VOORZIENINGEN		KORTLOPEND DEEL < 1 JR €	KORTLOPEND DEEL 1-5 JR €	LANGLOPEND DEEL > 5 JR €	SALDO 31-12-21 €
2.2.1.4	Voorziening jubilea personeel	18.632	77.760	74.058	170.450
2.2.1.6	Voorziening langdurig zieken	126.335	29.715	0	156.050
2.2.1.6	Voorziening duurzame inzetbaarheid	27.042	0	0	27.042
2.2.1.6	Voorziening transitievergoeding	3.097	0	0	3.097
2.2.3.0	Voorziening onderhoud gebouwen	4.183	431	1.263.996	1.268.610
		179.289	107.906	1.338.054	1.625.249

2.4	KORTLOPENDE SCHULDEN	31-12-21 €	31-12-20 €
2.4.6	Gemeenten	18.585	118.564
2.4.8	Crediteuren	182.759	218.853
2.4.9.1	Loonheffing en premies	952.813	772.960
2.4.10	Pensioenpremies	260.148	229.673
2.4.12	Overige kortlopende schulden	46.610	60.277
2.4.19	Overlopende passiva	757.469	1.066.767
		2.218.384	2.467.094

2.4.6	VERLOOPSTAAT GEMEENTEN	SALDO 31-12-20 €	ONTVANGEN 2021 €	BESTEED 2021 €	BOEKEN TGV 2021 €	OVERIGE 2021 €	SALDO 31-12-21 €
2.4.6.12	Gemeente Leiderdorp	27.214	0	9.371	0	0	17.843
2.4.6.13	Gemeente Oegstgeest	91.350	15.910	107.260	0	0	0
2.4.6.14	Gemeente Zoetermeer	0	0	0	0	742	742
		118.564	15.910	116.631	0	742	18.585

2.4.12	OVERIGE KORTLOPENDE SCHULDEN (SPECIFICATIE)	31-12-21 €	31-12-20 €
2.4.12.1	Schulden aan personeel	20.490	7.075
2.4.12.2	Diverse te betalen premies	974	44.377
2.4.19.1	Vooruitontvangen van verbonden partij	25.146	8.825
		46.610	60.277
2.4.19	OVERLOPENDE PASSIVA (SPECIFICATIE)	31-12-21 €	31-12-20 €
2.4.14	Ministerie van OCW (vooruitontvangen subsidie)	14.160	113.970
2.4.16.0	Vooruitontvangen en/of vooruitgefactureerde posten	20.411	25.963
2.4.17	Rechten vakantiegeld	599.987	555.865
2.4.19.0	Overige overlopende passiva	122.911	370.969
		757.469	1.066.767

OVERZICHT GEOORMERKTE DOELSUBSIDIES OCW

G1 SUBSIDIES WAARBIJ HET EVENTUEEL NIET AANGEWENDE DEEL VAN DE SUBSIDIE, MITS DE ACTIVITEITEN VOLLEDIG ZIJN UITGEVOERD, KAN WORDEN BESTEED AAN ANDERE ACTIVITEITEN WAARVOOR BEKOSTIGING WORDT VERSTREKT							
OMSCHRIJVING		TOEWIJZING		BEDRAG VAN TOEWIJZING	ONTVANGEN T/M VERSLAGJAAR	DE PRESTATIE IS IS ULTIMO VERSLAGJAAR CF BESCHIKKING	
	KENMERK	DATUM	€	€	GEREED	NIET GEREED	
Subsidie voor studieverlof	1091261	03-09-20	23.273	23.273	v		
Subsidie voor studieverlof	1164962	23-08-21	4.275	4.275		v	
Subsidie zij-instroom	1102732	01-12-20	40.000	40.000		v	
Subsidie zij-instroom	1158941	27-05-21	17.958	17.958	v		
Inhaal- en ondersteuningprogramma's	IOP2-30968-PO	16-10-20	94.500	94.500	v		
TOTAAL			180.006	180.006			

G2 VERANTWOORDING VAN SUBSIDIES MET VERREKENINGSCLAUSULE									
G2-A SUBSIDIES DIE UITSLUITEND MOGEN WORDEN AANGEWEND VOOR HET DOEL WAARVOOR DE SUBSIDIE IS VERSTREKT, AFLOPEND PER ULTIMO VERSLAGJAAR									
OMSCHRIJVING	TOEWIJZING		BEDRAG VAN TOEWIJZING	ONTVANGEN T/M 2020	TOTALE SUBSIDIABELE KOSTEN T/M 2020	SALDO PER 01-01-2021	ONTVANGEN 2021	SUBSIDIABELE KOSTEN 2021	TE VERREKENEN PER 31-12-2021
	KENMERK	DATUM	€	€	€	€	€	€	€
TOTAAL			0	0	0	0	0	0	0
G2-B SUBSIDIES DIE UITSLUITEND MOGEN WORDEN AANGEWEND VOOR HET DOEL WAARVOOR DE SUBSIDIE IS VERSTREKT, DOORLOPEND TOT IN EEN VOLGEND VERSLAGJAAR									
OMSCHRIJVING	TOEWIJZING		BEDRAG VAN TOEWIJZING	ONTVANGEN T/M 2020	TOTALE SUBSIDIABELE KOSTEN T/M 2020	SALDO PER 01-01-2021	ONTVANGEN 2021	SUBSIDIABELE KOSTEN 2021	TE VERREKENEN PER 31-12-2021
	KENMERK	DATUM	€	€	€	€	€	€	€
TOTAAL			0	0	0	0	0	0	0

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

HUUROVEREENKOMST

Voor de locatie aan de Touwbaan 42 in Leiderdorp is er een bruikleenovereenkomst met de Gemeente Leiderdorp. Deze overeenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd en begin 2021 vernieuwd (in totaal draagt de LKO de van het Rijk ontvangen bekostiging voor dit pand over aan de Gemeente, die daarvoor zorgt draagt voor alle onderhoud. Hiermee is een jaarlijks bedrag van ca. € 85.000 gemoeid).

Het bestuurskantoor van de LKO is per 1 maart 2018 gehuisvest in het Huis van het Onderwijs in Leiderdorp, samen met andere onderwijsorganisaties uit de regio. Medio december 2020 is het Huis van het Onderwijs verhuisd naar een nieuwe locatie aan de Elisabethhof 17 te Leiderdorp. De jaarlijkse bijdrage in de kosten in het nieuwe pand (inclusief huurpenningen) bedraagt ca. € 92.000 per jaar.

Voor de locatie Endegeesterstraatweg (ESB Curium) in Oegstgeest is er een gebruiksovereenkomst. In 2019 is de gebruikersovereenkomst vernieuwd met terugwerkende kracht tot in 2018 en verlengd tot en met 31 december 2022. De huurpenningen worden betaald via een vaststellings-overeenkomst tussen LUMC-Curium en de Gemeente Oegstgeest. De aangepaste servicekosten bedragen ca. € 46.000 per jaar.

In aansluiting daarop wordt met ingang van 1 september 2019 van LUMC-Curium 50m² gehuurd als locatie voor School zonder Muren. De huurovereenkomst eindigt per 31 december 2021, met stilzwijgende verlenging van steeds 3 maanden en een opzegtermijn van 1 maand. De huurprijs, inclusief servicekosten, bedraagt op jaarbasis € 10.000 per jaar.

LANGLOPENDE CONTRACTEN

Er is een overeenkomst met De Vrije Energie Producent (DVEP) inzake de levering van energie en gas, deze is gestart per 1 januari 2021 en eindigt per 31 december 2025.

Er zijn overeenkomsten met KPN en Ziggo inzake telefonie.

Er is een contract afgesloten met Ricoh inzake print- en kopieerapparatuur. De jaarlijkse leaseprijs bedraagt € 83.960 (looptijd tot juli 2025). Daarbij komen kosten voor de software afgeschermd printen ad € 9.903 per jaar (looptijd tot feb 2027) en de kosten voor een repromachine ad € 30.260 per jaar (looptijd tot december 2027. In totaal komt dit neer op een bedrag van € 124.122 per jaar.

Op basis van een in 2019 uitgevoerde Europese aanbesteding zijn er voor vijf locaties schoonmaak-overeenkomsten afgesloten. De overeenkomst met Leo Kannerschool VSO is per 1 juni 2021 beëindigd, omdat de school de schoonmaak met eigen mensen is gaan uitvoeren. De resterende lopende overeenkomsten betreffen:

BEDRIJF	BEDRAG PER JAAR INCL. BTW	LOOPTIJD
VLS	€ 26.819	Onbepaalde tijd, opzegtermijn 6 maanden
Rufo Clean	€ 61.341	Onbepaalde tijd, opzegtermijn 6 maanden
Tyclean	€ 30.977	Onbepaalde tijd, opzegtermijn 6 maanden
VLS	€ 65.737	Onbepaalde tijd, opzegtermijn 6 maanden

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021

		REALISATIE 2021	BEGROTING 2021	REALISATIE 2020
		€	€	€
BATEN				
RIJKSBIJDRAGEN OCW				
3.1.1.1.0	OCW lumpsum	17.241.852	16.972.146	16.799.272
3.1.1.1.0.1	OCW Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	667.447	0	0
3.1.1.1.3	OCW personeels en arbeidsmarktbeleid	1.179.992	1.114.527	938.082
3.1.1.1.5	OCW prestatiebox	135.562	213.118	211.268
3.1.1.1.5.1	OCW Professionalisering personeel en begeleiding	40.977	0	0
3.1.1.1.7	OCW materiële instandhouding	1.953.407	1.953.300	1.938.647
3.1.1.1.19	OCW overige subsidies	800.362	282.593	566.278
3.1.3.1	OCW bijdragen via samenwerkingsverbanden	978.280	792.250	1.145.528
		22.997.879	21.327.934	21.599.075
OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN EN SUBSIDIES				
3.2.2.2.0	Gemeente bijdragen onderwijsbeleid	2.079	2.000	2.130
3.2.2.2.1	Gemeente bijdragen huisvesting en materieel	59.144	53.000	58.570
3.2.2.2.2	Gemeente overige bijdragen	140.000	140.000	142.281
3.2.2.3	Overige overheidsbijdragen	0	55.000	441
		201.223	250.000	203.422

		REALISATIE 2021	BEGROTING 2021	REALISATIE 2020
		€	€	€
OVERIGE BATEN				
3.5.5	Ouderbijdragen	23.577	61.700	2.125
3.5.1	Verhuur	1.796	2.600	1.982
3.5.2	Detachering personeel	98.257	187.956	66.045
3.5.10	Baten van derden	0	0	2.625
3.5.10.1	Bijdragen en subsidies uitkeringsinstanties	3.630	0	297.548
3.5.9	Kantineopbrengsten	931	0	0
3.5.10.2	Overige baten	117.319	53.389	43.464
		245.510	305.645	413.789
TOTAAL BATEN		23.444.612	21.883.579	22.216.286

		REALISATIE 2021	BEGROTING 2021	REALISATIE 2020
		€	€	€
LASTEN				
LOONKOSTEN PERSONEEL				
4.1.1.1	Loonkosten bestuur, directie en toezicht	1.102.331	983.278	1.058.222
4.1.1.2	Loonkosten onderwijzend personeel	10.175.677	12.176.481	11.048.078
4.1.1.3	Loonkosten onderwijsondersteunend personeel	7.345.315	5.175.741	5.808.851
4.1.1.4	Loonkosten vervangingen	199.005	0	144.765
4.1.1.5	Loonkosten overig	3.411	1.500	0
		18.825.739	18.337.000	18.059.916
OVERIGE PERSONELE KOSTEN				
4.1.2.2.0	Inhuur personeel niet in loondienst	771.644	655.500	675.586
4.1.2.3.0	Scholing en opleiding personeel	208.434	261.100	233.756
4.1.2.3.1	Personeelsbijeenkomsten, overleg, beleid en zorg	88.949	108.500	120.087
4.1.2.3.2	Werving en selectie	1.573	13.500	6.430
4.1.2.3.3	Representatie, bijeenkomsten en consumpties	35.073	30.600	29.592
4.1.2.3.9	Overige personele kosten	52.159	58.300	104.263
4.1.2.1.11	Dotaties personele voorzieningen	156.348	0	155.049
4.1.2.1.12	Onttrekking/vrijval personele voorzieningen	-100.147	0	-154.972
		1.214.033	1.127.500	1.169.791
UITKERINGEN PERSONEEL EN VERVANGERS				
4.1.3.3	Uitkeringen (-/-)	-293.800	-69.000	-137.128
		-293.800	-69.000	-137.128
PERSONELE LASTEN		19.745.972	19.395.500	19.092.579

		REALISATIE 2021	BEGROTING 2021	REALISATIE 2020
		€	€	€
SPECIFICATIE PERSONELE LASTEN NAAR SAMENSTELLING				
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	13.958.836	13.762.678	13.554.715
4.1.1.2	Sociale lasten	2.208.034	2.048.374	2.017.422
4.1.1.3	Premies Vf/Pf	401.534	518.111	510.282
4.1.1.5	Pensioenlasten	2.257.335	2.007.837	1.977.497
Totaal lonen en salarissen		18.825.739	18.337.000	18.059.916
In de pensioenlasten 2021 en 2020 zijn uitsluitend de werkgeverslasten opgenomen. Bij de stichting waren in 2021 gemiddeld 242,54 FTE's werkzaam (2020: 236,21)				
ONDERVERDEELD NAAR			2021	2020
Directie			9,05	8,82
Onderwijzend personeel			125,36	136,53
Onderwijs ondersteunend personeel			108,13	90,86
			242,54	236,21
INVESTERINGEN				
4.2.0.1	Investerings nieuwbouw en verbouwingen	33.480	88.000	158.435
4.2.0.3	Investerings in meubilair	10.980	33.000	12.425
4.2.0.4	Investerings in leermiddelen	90.852	85.000	76.722
4.2.0.5	Investerings in inventaris en apparatuur	88.694	55.400	41.000
4.2.0.6	Investerings in ICT	206.364	176.500	327.255
4.2.0.7	Investerings in overige mva	0	0	7.645
4.2.0.10	Overboekingsrekening mva naar balans	-430.370	-437.900	-623.482
		0	0	0

		REALISATIE 2021	BEGROTING 2021	REALISATIE 2020
		€	€	€
AFSCHRIJVINGEN				
4.2.2.0	Afschrijvingskosten gebouwen en verbouwingen	19.873	23.039	15.840
4.2.2.1	Afschrijvingskosten meubilair	59.989	61.350	59.236
4.2.2.2	Afschrijvingskosten inventaris en apparatuur	47.299	45.959	41.882
4.2.2.3	Afschrijvingskosten ICT	224.969	233.124	200.835
4.2.2.4	Afschrijvingskosten leermiddelen	89.482	87.589	89.025
4.2.2.5	Afschrijvingskosten overige mva	3.962	3.960	3.629
		445.574	455.021	410.447
HUISVESTINGSLASTEN				
4.3.1.0	Huur terreinen en gebouwen	276.350	248.000	200.031
4.3.3.0	Klein onderhoud gebouwen en terreinen	125.435	133.000	113.251
4.3.4.0	Energie en water	178.019	179.800	173.784
4.3.5.0	Schoonmaakkosten	219.065	219.500	249.582
4.3.6.0	Heffingen en vuilafvoer	16.079	20.000	20.371
4.3.7.0	Groot onderhoud	49.523	41.000	9.307
4.3.7.1	Onttrekking voorziening onderhoud	-49.523	-41.000	-9.307
4.3.7.2	Dotatie voorziening onderhoud	231.878	231.878	231.878
4.3.8.0	Overige huisvestingslasten	-37.270	38.000	36.000
		1.009.556	1.070.178	1.024.897

		REALISATIE 2021	BEGROTING 2021	REALISATIE 2020
		€	€	€
ADMINISTRATIE, BEHEER EN BESTUUR				
4.4.1.0	Administratie en advisering door derden	334.663	255.000	252.755
4.4.1.1	Accountantskosten	30.855	12.000	12.000
4.4.1.2	Contributie besturenorganisaties	33.403	25.000	33.382
4.4.1.3	Verzekeringen	2.786	12.000	8.775
4.4.1.4	Medezeggenschap	869	5.000	8.002
4.4.1.5	Telefonie / Dataverbindingen	61.140	41.400	67.105
4.4.1.6	Schooladministratie	23.839	11.300	18.536
4.4.1.7	Contributies scholenorganisaties	4.832	1.600	3.487
4.4.1.8	Overige schoolgebonden kosten	90.809	59.050	70.903
4.4.1.9	Overige lasten beheer en administratie	54.448	53.260	54.052
		637.644	475.610	528.997
UITSPLITSING ACCOUNTANTSKOSTEN				
4.4.1.1	Honorarium onderzoek jaarrekening	17.545	12.000	12.000
4.4.1.2	Honorarium andere controleopdrachten	0	0	0
4.4.1.3	Honorarium fiscale adviezen	0	0	0
4.4.1.4	Honorarium andere niet-controledienst	13.310	0	0
		30.855	12.000	12.000

		REALISATIE 2021	BEGROTING 2021	REALISATIE 2020
		€	€	€
INVENTARIS, APPARATUUR EN LEERMIDDELEN				
4.4.3.0	Onderwijsleerpakket incl. ondw licenties	438.279	378.000	401.801
4.4.3.1	Reproductiekosten	183.175	133.000	147.058
4.4.2.0	Kosten en onderhoud meubilair en inventaris	28.125	26.500	23.327
4.4.2.1	Beheer en kosten ICT incl. adm. licenties	127.616	136.500	124.838
		777.195	674.000	697.024
OVERIGE LASTEN				
4.4.5.3	Kosten van projecten	9.759	27.000	28.879
4.4.5.4	Activiteiten, werkweken en excursies	133.299	199.000	55.719
4.4.5.5	Kantinekosten	10.012	22.000	6.263
4.4.5.1	Overige schoolkosten	206.856	133.350	172.660
		359.926	381.350	263.521
4.4	OVERIGE INSTELLINGSLASTEN	1.774.765	1.530.960	1.489.542
TOTAAL LASTEN		22.975.867	22.451.659	22.017.465
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN				
FINANCIËLE BATEN				
6.1.1	Rentebaten en dividenden	6	0	7.665
FINANCIËLE LASTEN				
6.2.1	Rentelasten banken	-5.961	0	2.332
6.1.3	Koersresultaten	0	0	7.340
		-5.955	0	-2.007
RESULTAAT		462.790	-568.080	196.814

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Het exploitatieresultaat over het jaar 2021 bedraagt € 462.790 positief.
Het bestuur stelt voor om het exploitatieresultaat te bestemmen aan de onderstaande reserves.
Vooruitlopend op de vaststelling door het bestuur is dit voorstel reeds in de jaarrekening verwerkt.

	STAND 31-12-20	BESTEMMING RESULTAAT	OVERIGE MUTATIES	STAND 31-12-21
	€	€	€	€
Algemene reserve	4.773.796	-36.092	0	4.737.704
Bestemmingsreserve Nationaal Programma Onderwijs	0	498.882	0	498.882
	4.773.796	462.790	0	5.236.586

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van belang zijn voor de beoordeling van de positie van de instelling.

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap).

- Per 31 december 2021 zijn er financiële of organisatorische banden met de volgende rechtspersonen:
- Er is een samenwerkingsovereenkomst met de Stichting Curium / LUMC voor het verzorgen van onderwijs.
 - Stichting Professor Dr. Leo Kanneronderwijsgroep is lid van Stichting Huis van het Onderwijs. Zij heeft haar statutaire zetel in Leiderdorp.
 - Stichting Professor Dr. Leo Kanneronderwijsgroep is lid van de Coöperatie Ambulante Educatieve Dienst u.a. Leiden.

Verder is de Professor Dr. Leo Kanneronderwijsgroep met de volgende samenwerkingverbanden verbonden:

NAAM	NR.	ONDERWIJS	STATUTAIRE ZETEL	JURIDISCHE VORM	CODE ACTIVITEITEN
Ver. Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden (PPO)	2801	PO	Leiden	Stichting	4
Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Leiden e.o.	2801	VO	Leiden	Stichting	4
Samenwerkingsverband Midden-Holland/Rijnstreek	2802	VO	Gouda	Stichting	4
Samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek	2803	VO	Lisse	Stichting	4
Samenwerkingsverband Zuid-Holland West	2806	VO	Den Haag	Stichting	4
Samenwerkingsverband Zoetermeer	2807	VO	Zoetermeer	Stichting	4
Samenwerkingsverband Delft e.o.	2802	PO	Delft	Stichting	4
Samenwerkingsverband Duin- en Bollenstreek	2812	PO	Lisse	Stichting	4
Samenwerkingsverband Rijnstreek	2813	PO	Alphen aan den Rijn	Stichting	4
Samenwerkingsverband Haaglanden	2815	PO	Den Haag	Stichting	4
Samenwerkingsverband Zoetermeer	2817	PO	Zoetermeer	Stichting	4

WNT-VERANTWOORDING 2021

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Per 1 januari 2016 is de maximale beloning afhankelijk van het aantal complexiteitspunten van de organisatie. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op Stichting Professor Dr. Leo Kanneronderwijsgroep van toepassing zijnde regelgeving het WNT maximum voor het onderwijs.

Het bezoldigingsmaximum in het boekjaar 2021 is € 149.000. Aantal punten: 7

Klasse bezoldingsmaximum in het boekjaar 2021 is C.

Het intern toezichthoudend orgaan heeft in haar vergadering van 28-09-2021 ingestemd met deze WNT-norm.

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal leerlingen	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	2
Totaal aantal complexiteitspunten	7

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Voor elke hieronder vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post overige vorderingen.

1. BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN

1A. LEIDINGGEVENDE TOPFUNCTIONARISSEN MET DIENSTBETREKKING EN LEIDINGGEVENDE TOPFUNCTIONARISSEN ZONDER DIENSTBETREKKING VANAF DE 13E MAAND VAN DE FUNCTIEVERVULLING

GEGEVENS 2021				
BEDRAGEN X € 1		C.J.C. TIMMER		S.G. VERHEUL
Functiegegevens	Vz. College van Bestuur		Lid College van Bestuur	
Aanvang en einde functievervulling	01-01-21	31-12-21	01-01-21	31-12-21
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		1,0	
Dienstbetrekking	Ja		Ja	
BEZOLDIGING				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	118.418		117.078	
Beloning betaalbaar op termijn	21.959		21.807	
Subtotaal	140.377		138.885	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	149.000		149.000	
Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t		n.v.t	
TOTAAL BEZOLDIGING	140.377		138.885	
Motivering indien overschrijding	n.v.t.		n.v.t.	
GEGEVENS 2020				
Functiegegevens	Vz. College van bestuur		Lid College van bestuur	
Aanvang en einde functievervulling	01-01-20	31-12-20	01-01-20	31-12-20
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		1,0	
Dienstbetrekking	Ja		Ja	
BEZOLDIGING				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	121.761		115.315	
Beloning betaalbaar op termijn	20.230		18.626	
TOTAAL BEZOLDIGING	141.991		133.941	
INDIVIDUEEL WNT-MAXIMUM	143.000		143.000	

1B. LEIDINGGEVENDE TOPFUNCTIONARISSEN ZONDER DIENSTBETREKKING IN DE PERIODE KALENDERMAAND 1 T/M 12 NIET VAN TOEPASSING

1C. TOEZICHTHOUDENDE TOPFUNCTIONARISSEN

GEGEVENS 2021							
BEDRAGEN X € 1		E.P. VAN MAANEN		A.P.M. BERSEE		J.J. DE HAAN	
Functiegegevens		Vz. Raad van Toezicht				Lid	
Aanvang en einde functievervulling		01-01-21	31-12-21			01-01-21	31-12-21
BEZOLDIGING							
Bezoldiging		7.500				5.000	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		22.350				14.900	
Onverschuldigd betaald bedrag		n.v.t.				n.v.t.	
TOTAAL BEZOLDIGING		7.500				5.000	
Motivering indien overschrijding		n.v.t.				n.v.t.	
GEGEVENS 2020							
Functiegegevens		Lid		Vz. Raad van Toezicht		Lid	
Aanvang en einde functievervulling		01-09-20	31-12-20	01-01-20	31-12-20	01-01-20	31-12-20
BEZOLDIGING							
Bezoldiging		1.667		7.000		5.000	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		4.741		21.450		14.300	

GEGEVENS 2021						
	C. POSTMA		M. MUIS		E. ZEGERS	
Functiegegevens	Lid		Lid		Lid	
Aanvang en einde functievervulling	01-01-21	31-12-21	01-01-21	31-12-21	01-01-21	31-12-21
BEZOLDIGING						
Bezoldiging	5.000		5.000		5.000	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	14.900		14.900		14.900	
Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.		n.v.t.		n.v.t.	
TOTAAL BEZOLDIGING	5.000		5.000		5.000	
Motivering indien overschrijding	n.v.t.		n.v.t.		n.v.t.	
GEGEVENS 2020						
Functiegegevens	Lid		Lid		Lid	
Aanvang en einde functievervulling	01-01-20	31-12-20	01-01-20	31-12-20	01-01-20	31-12-20
BEZOLDIGING						
Bezoldiging	5.000		5.000		5.000	
TOTAAL BEZOLDIGING	5.000		5.000		5.000	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	14.300		14.300		14.300	

GEGEVENS 2021			
	D.GUNNING- WILLEMSE		G. VAN WIJHE
Functiegegevens	Lid		
Aanvang en einde functievervulling	01-06-21	31-12-21	
BEZOLDIGING			
Bezoldiging totaal	2.917		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	7.450		
Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.		
TOTAAL BEZOLDIGING	2.917		
Motivering indien overschrijding	n.v.t.		
GEGEVENS 2020			
Functiegegevens	Lid		
Aanvang en einde functievervulling	01-01-20		31-12-20
BEZOLDIGING			
Bezoldiging totaal	5.000		
TOTAAL BEZOLDIGING	5.000		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	14.300		

1D. TOPFUNCTIONARISSEN MET EEN BEZOLDIGING VAN € 1.700 OF MINDER NIET VAN TOEPASSING

1E. TOPFUNCTIONARIS MET EEN TOTALE BEZOLDIGING VAN MEER DAN € 1.700 NIET VAN TOEPASSING

1F. TOPFUNCTIONARIS MET EEN TOTALE BEZOLDIGING VAN MEER DAN € 1.700 WAAROP DE ANTICUMULATIE BEPALING VAN TOEPASSING IS NIET VAN TOEPASSING

1G. TOPFUNCTIONARIS MET EEN TOTALE BEZOLDIGING VAN € 1.700 OF MINDER WAAROP DE ANTICUMULATIEBEPALING VAN TOEPASSING IS NIET VAN TOEPASSING

2. UITKERINGEN WEGENS BEËINDIGING DIENSTVERBAND AAN TOPFUNCTIONARISSEN MET OF ZONDER DIENSTBETREKKING NIET VAN TOEPASSING

3. OVERIGE RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN OP GROND VAN DE WNT NIET VAN TOEPASSING

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

ALGEMENE GEGEVENS	
Bestuursnummer	30968
Naam instelling	Stichting Professor Dr. Leo Kanneronderwijsgroep
Brin-nummer	00NT
KvK-nummer	41165490
Statutaire zetel	Oegstgeest
Adres	Elisabethhof 17, 2353 EW Leiderdorp
Telefoon	071-5150599
E-mailadres	info@leokanner.nl
Website	www.leokanner.nl
CONTACTPERSOON	
Naam	De heer C. Timmer
Adres	Elisabethhof 17, 2353 EW Leiderdorp
Telefoon	071-5150599
E-mailadres	administratie@leokanner.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Handelsweg 53
1181 ZA Amstelveen
T +31 88 236 7000
E audit@flynth.nl
www.flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting Professor Dr. Leo Kanneronderwijsgroep

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Professor Dr. Leo Kanneronderwijsgroep te Oegstgeest gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Professor Dr. Leo Kanneronderwijsgroep op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021; en
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Professor Dr. Leo Kanneronderwijsgroep zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 13 mei 2022

Flynth Audit B.V.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

C.D.

Digitaal ondertekend door Carmen Dekker-Huige

Drs. C.M. Dekker - Huige RA

ONDERTEKENING VAN DE JAARREKENING

Hierbij stellen wij de jaarrekening 2021 sluitend met een resultaat van € 462.790 vast.
Leiden, 10 mei 2022

Dhr. C.J.C. Timmer

Voorzitter College van Bestuur

Dhr. S.G. Verheul

Lid College van Bestuur

Hierbij keuren wij de jaarrekening 2021 sluitend met een resultaat van € 462.790 goed.
Leiden, 10 mei 2022

Dhr. E.P. van Maanen

Voorzitter Raad van Toezicht

Mevr. C. Postma

Lid Raad van Toezicht

Dhr. M. Muis

Lid Raad van Toezicht

Dhr. J.J. de Haan

Lid Raad van Toezicht

Mevr. Gunning - Willemse

Lid Raad van Toezicht

